

รายงานสถานการณ์ทางสังคม จังหวัดกระบี่ ประจำปี 2567

 : 075-611044

 : krabimsociety

 : www.krabi.m-society.go.th

สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดกระบี่
ถนนท่าเรือ ตำบลไสไทย อำเภอเมือง จังหวัดกระบี่ 81000

คำนำ

สังคมไทยในปัจจุบันเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว ด้วยความเจริญก้าวหน้าทางเทคโนโลยี กระแสโลกาภิวัตน์ ตลอดจนการเปลี่ยนแปลงทางสังคมจากสังคมเกษตรกรรมเป็นสังคมอุตสาหกรรม แนวทางการพัฒนาประเทศที่เปลี่ยนไปเป็นการขับเคลื่อนด้วยนวัตกรรม และเทคโนโลยี จนเกิดผลกระทบต่อสภาพสังคม วิถีชีวิต และความเป็นอยู่ในสังคมไทย เช่น การอพยพเข้าสู่เมืองเพื่อหางานทำ การเปลี่ยนแปลงเป็นสังคมเมือง และการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ทำให้เกิดปัญหาต่าง ๆ เช่น ความยากจน ยาเสพติด การใช้ความรุนแรงในสังคม การค้ามนุษย์ ซึ่งนับวันจะทวีความรุนแรงและมีความซับซ้อนเพิ่มขึ้น เพื่อให้สังคมรู้เท่าทันสถานการณ์ปัญหา กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ได้มีนโยบายให้จังหวัดจัดตั้งศูนย์เฝ้าระวังและเตือนภัยทางสังคมจังหวัด โดยการขับเคลื่อนการดำเนินงานด้านการเฝ้าระวังสถานการณ์ทางสังคม เพื่อป้องกันผลกระทบกลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ เด็ก เยาวชน สตรี ครอบครัว ผู้สูงอายุ ผู้พิการ ผู้ด้อยโอกาส ในระดับจังหวัด ด้วยการนำข้อมูลสถานการณ์ทางสังคม เทคโนโลยีสารสนเทศ มาปรับใช้และพัฒนาด้านการสื่อสาร ให้กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อขับเคลื่อนการดำเนินงานในการเฝ้าระวังสถานการณ์ทางสังคม

สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดกระบี่ ได้ดำเนินการสำรวจข้อมูลด้านประชากรผู้ประสบปัญหาทางสังคม สถิติการให้ความช่วยเหลือ ภายในจังหวัด รวบรวม วิเคราะห์ สังเคราะห์ข้อมูลด้านสังคมที่เป็นปัจจุบัน ท้นต่อสถานการณ์ ซึ่งได้จัดทำรายงานสถานการณ์ทางสังคม นำข้อมูลมาเผยแพร่ ประชาสัมพันธ์ เพื่อให้เกิดการบูรณาการร่วมกันระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง นำไปสู่การใช้ข้อมูลขับเคลื่อนการดำเนินงานในการเฝ้าระวังสถานการณ์ทางสังคมภายในจังหวัดกระบี่ สร้างความเข้มแข็งและพัฒนาศูนย์เฝ้าระวังและเตือนภัยทางสังคมในระดับจังหวัด เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหาทางสังคมที่เกิดขึ้นภายในจังหวัดกระบี่

สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดกระบี่ ขอขอบคุณส่วนราชการจังหวัด เครือข่ายภาคประชาสังคม อาสาสมัครต่าง ๆ ตลอดจนผู้เกี่ยวข้องทุกท่าน ที่ให้ความร่วมมือในการจัดทำ รายงานสถานการณ์ทางสังคม และหวังว่าทุกภาคส่วนจะนำไปใช้ประโยชน์ในการสร้างสังคมที่สงบสุข อยู่ดี กินดี มั่งคั่งและยั่งยืนของพี่น้องประชาชนจังหวัดกระบี่ ต่อไป

บทสรุปผู้บริหาร

ข้อมูลพื้นฐาน

จังหวัดกระบี่เป็นจังหวัดขนาดเล็กที่อยู่ติดไปด้วยทรัพยากรท่องเที่ยวทางธรรมชาติ และมรดกทางวัฒนธรรมอันเก่าแก่ การผสมผสานการดำรงชีวิตของผู้คนที่ต่างเชื้อชาติ ต่างศาสนา และความเชื่อที่แตกต่างอย่างกลมกลืนตั้งอยู่ทางด้านฝั่งทะเลตะวันตกของภาคใต้ติดกับทะเลอันดามัน อยู่ห่างจากกรุงเทพฯ ไปตามทางหลวงแผ่นดินประมาณ 814 กิโลเมตร มีพื้นที่ ทั้งหมด 4,708.51 ตารางกิโลเมตร หรือประมาณ 2,942,820 ไร่ จังหวัดกระบี่มีข้อมูลการปกครอง ประกอบด้วย ๘ อำเภอ ๕๓ ตำบล ๓๘๕ หมู่บ้าน ๑ องค์การบริหารส่วนจังหวัด ๑ เทศบาลเมือง ๑๔ เทศบาลตำบล และ ๔๖ องค์การปกครองส่วนตำบล รวมทั้ง ๖๒ องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น การเปลี่ยนแปลงของโครงสร้างประชากร โดยในปี 2566 เป็นสัดส่วนประชากรทำงานมากกว่า สัดส่วนประชากรวัยสูงอายุ แสดงให้เห็นว่าจังหวัดกระบี่ยังไม่ได้เข้าสู่วัยสังคมผู้สูงอายุโดยสมบูรณ์ ซึ่งประชากรในจังหวัดกระบี่มีจำนวนทั้งสิ้น 482,121 คน ประกอบด้วย เพศชาย 239,441 คน เพศหญิง 242,680 คน มีประชากรเด็ก อายุแรกเกิด - อายุ 17 ปี จำนวน 117,279 คน (เพศชาย 60,282 คน เพศหญิง 56,997 คน) ร้อยละ 24.33 ของประชากรทั้งหมด, อายุ 18 - 25 ปี จำนวน 53,465 คน (เพศชาย 27,338 คน เพศหญิง 26,127 คน) ร้อยละ 11.09 ของประชากรทั้งหมด, อายุ 26 - 59 ปี จำนวน 238,376 คน (เพศชาย 117,960 คน เพศหญิง 120,416 คน) ร้อยละ 49.44 ของประชากรทั้งหมด, อายุ 60 ปีขึ้นไป จำนวน 68,817 คน (เพศชาย 31,387 คน เพศหญิง 37,430 คน) ร้อยละ 14.27 ของประชากรทั้งหมด และอื่นๆ จำนวน 4,184 คน (เพศชาย 2,474 คน เพศหญิง 1,710 คน) ร้อยละ 0.87 ของประชากรทั้งหมดโดยสัดส่วนของประชากรวัยสูงอายุที่มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นทุกปี ทำให้ประชากรแรงงานนั้นรับภาระที่จะต้องดูแลประชากรผู้สูงอายุเพิ่มขึ้นมากกว่าการดูแลประชากรเด็ก ไม่ว่าจะเป็รายจ่ายในครัวเรือน สุขภาพของผู้สูงอายุ จังหวัดกระบี่ มีหน่วยงานบริการสาธารณสุข ที่ทุกระดับและมีจำนวนครอบคลุมทุกพื้นที่ โดยมีสถานบริการสาธารณสุขของรัฐ จำนวน 89 แห่ง คือ โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล จำนวน 72 แห่ง โรงพยาบาลชุมชน จำนวน 8 แห่ง สำนักงานสาธารณสุขอำเภอ 8 แห่ง และโรงพยาบาลทั่วไป 1 แห่ง เมื่อเทียบกับในจังหวัดกระบี่ มีพื้นที่ตำบล 53 ตำบล และมีเขตองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นจำนวน 62 แห่ง และส่งผลทำให้ประชากร ในพื้นที่ในจังหวัดกระบี่สามารถเข้าถึงบริการได้อย่างครอบคลุม สาเหตุการตายของประชากรในจังหวัดกระบี่ จากโรคต่างๆ รอบปี 2566 พบว่าอันดับที่ 1 อาการแสดงที่พบจากการตรวจทางห้องปฏิบัติการ จำนวน 636 ราย อันดับที่ 2 โรกระบบประสาทอื่นๆ จำนวน 383 ราย อันดับที่ 3 โรคหลอดเลือดสมอง จำนวน 220 ราย อันดับที่ 4 โรคหัวใจขาดเลือด จำนวน 191 ราย และอันดับที่ 5 คือ โรคของระบบสืบพันธุ์และทางเดินปัสสาวะอื่นๆ จำนวน 167 ราย จังหวัดกระบี่ ปี พ.ศ.2566 มีผู้ป่วยโรคซึมเศร้าเพิ่มจากผู้ป่วยสะสมก่อนปี 2566 จำนวน 418 ราย โดยผู้ป่วยสะสมก่อนปี 2566 มีจำนวน 6,748 ราย และมีอัตราผู้ป่วยรายใหม่ เพิ่มจำนวน 87 ราย ซึ่งอยู่ในสถานการณ์การในปีที่ผ่านมาประเทศไทยพบกับสถานการณ์ต่าง ๆ ที่รุนแรง ทั้งโรคระบาด สงครามใน ยูเครน เงินเฟ้อ รวมถึงการปรับขึ้นของอัตราดอกเบี้ยนโยบายอย่างรวดเร็วของธนาคารกลางหลายพื้นที่ทั่วโลก รวมทั้งไทยเองที่ปรับเพิ่มอัตราดอกเบี้ยนโยบายครั้งแรกในเดือนสิงหาคม 2565 ที่ 0.25% ตั้งแต่โควิดระบาดเพื่อต่อสู้กับสถานการณ์เงินเฟ้อ เมื่อเข้าสู่ปี 2566 เศรษฐกิจไทยส่อแววฟื้นตัวจากการกลับมาของนักท่องเที่ยว และการบริโภคภาคเอกชน ทาง IMF และ ธนาคารแห่งประเทศไทยต่างก็ได้คาดการณ์ว่า เศรษฐกิจไทยจะโต อยู่ที่ 3.7% ในปี 2566 ท่ามกลางการชะลอตัวของเศรษฐกิจโลก ทำให้ปัจจุบันในจังหวัดกระบี่มีผู้ป่วยเป็นโรคซึมเศร้าทั้งรายเก่าและรายใหม่ รวมทั้ง 7,166 ราย ซึ่งผลิตภัณฑ์จังหวัดต่อหัว (GPP per Capita) ของจังหวัดกระบี่ ตั้งแต่ปี 2558 - 2564 พบว่า ปี 2558 ผลิตภัณฑ์จังหวัดต่อหัว 187,258 บาท ปี 2559 ผลิตภัณฑ์จังหวัดต่อหัว 199,688 บาท

เพิ่มขึ้นจากปี 2558 จำนวน 12,430 บาท ปี 2560 ผลิตภัณฑ์จังหวัดต่อหัว 208,998 บาท ซึ่งเพิ่มขึ้นจากปี 2559 จำนวน 9,310 บาท ปี 2561 ผลิตภัณฑ์จังหวัดต่อหัว 200,412 บาท ลดลงจากปี 2560 จำนวน 8,586 บาท ปี 2562 ผลิตภัณฑ์จังหวัดต่อหัว 198,145 บาท ลดลงจากปี 2561 จำนวน 2,267 บาท ปี 2563 ผลิตภัณฑ์จังหวัดต่อหัว 165,869 บาท ลดลงจากปี 2562 จำนวน 32,276 บาท และในปี 2564 ผลิตภัณฑ์จังหวัดต่อหัว 168,552 บาท เพิ่มขึ้นจากปี 2563 จำนวน 2,683 บาท แสดงให้เห็นว่าผลิตภัณฑ์จังหวัดต่อหัว มีแนวโน้มลดลงอาจเนื่องมาจากเป็นช่วงสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 และความเปลี่ยนแปลงของเศรษฐกิจภาวะค่าใช้จ่ายในครัวเรือนที่เพิ่มสูงขึ้น ศักยภาพประชากรในจังหวัดกระบี่ในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจมีแนวโน้มลดลง แต่ในปัจจุบันจังหวัดกระบี่สถานการณ์ทางเศรษฐกิจมีแนวโน้มฟื้นตัวดีขึ้นอย่างต่อเนื่อง ซึ่งจังหวัดกระบี่ ในปี 2566 มีจำนวนครัวเรือนทั้งหมด 96,390 ครัวเรือน โดยมีครัวเรือนที่มีการออมเงินจำนวน 95,430 ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ 99.00 เมื่อวิเคราะห์จากรายได้ของครัวเรือนของจังหวัดกระบี่ มีการวางแผนทางการเงินไว้สำหรับการเก็บออมเงินค่อนข้างสูง เพื่อรองรับในยามวิกฤตของครัวเรือน

สถานการณ์กลุ่มเป้าหมายทางสังคม

สัดส่วนของประชากรในจังหวัดกระบี่ ในปี 2566 ส่วนใหญ่เป็นประชากรวัยแรงงานอายุ 26-59 ปี คิดเป็นร้อยละ 26-59 รองลงมาเป็นประชากรวัยเด็กและเยาวชนอายุ 0-17 ปี คิดเป็นร้อยละ 24.33 และน้อยสุดเป็นประชากรอายุ 18-25 ปี คิดเป็นร้อยละ 11.09 แสดงให้เห็นว่าจังหวัดกระบี่ในปี 2566 ยังไม่เข้าสู่สังคมผู้สูงอายุโดยสมบูรณ์ โดยเมื่อเทียบสัดส่วนประชากรตั้งแต่ ปี 2563 – 2565 พบว่า ในจังหวัดกระบี่ มีประชากรส่วนใหญ่ยังคงเป็นประชากรวัยแรงงานอายุ 26-59 ปี ที่มีสัดส่วนประชากรสูงสุด จากการสำรวจภาวะการทำงานของประชากรในจังหวัดกระบี่ ในปี 2566 ประชากรแรงงาน มีจำนวนทั้งหมด 253,848 คน (ชาย 139,073 คน หญิง 114,775 คน) เมื่อมีการวิเคราะห์แล้วสถานการณ์แรงงานของจังหวัดกระบี่ มีจำนวนเพิ่มสูงอย่างต่อเนื่อง สถานการณ์แรงงานในจังหวัดระนอง ที่มีรายได้ตามอัตราค่าแรงขั้นต่ำ 340 บาทต่อวัน และแรงงานที่จะรายได้เพิ่มสูงขึ้นต้องจบระดับการศึกษาตามวุฒิการศึกษา ตามประเภทงานภาครัฐและภาคเอกชน จังหวัดกระบี่ ผู้ไม่อยู่ในกำลังแรงงาน ในปี 2566 ผู้ไม่อยู่ในกำลังแรงงาน จำนวน 91,940 คน (เพศชาย 27,194 คน เพศหญิง 64,746 คน) เมื่อได้วิเคราะห์ข้อมูลจังหวัดกระบี่ มีจำนวนประชากรผู้สูงอายุเพิ่มสูงขึ้นทุกปี จากการวิเคราะห์ข้อมูลอัตราการว่างงานของจังหวัดกระบี่ ระหว่างปี 2563 -2566 ในปี 2564 มีอัตราการว่างงานเยอะสุดร้อยละ คือ 3.38 ซึ่งอาจเนื่องมากเป็นช่วงสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 และเมื่อปี 2565 – 2566 สถานการณ์เริ่มดีขึ้น โดยในปี 2566 มีอัตราการว่างงานต่ำสุด คือ ร้อยละ 1.11

จังหวัดกระบี่ เด็กและเยาวชน ในปี 2566 อายุ 0 – 6 ปี มีจำนวนทั้งสิ้น 37,707 คน แยกเป็นเพศชายจำนวน 19,420 คน เพศหญิง จำนวน 18,287 คน อายุ 7 – 17 ปี มีจำนวนทั้งสิ้น 79,572 คน แยกเป็นเพศชายจำนวน 40,862 คน เพศหญิง จำนวน 38,710 คน อายุ 18 – 25 ปี มีจำนวนทั้งสิ้น 53,465 คน แยกเป็นเพศชายจำนวน 27,338 คน เพศหญิง จำนวน 26,127 คน แนวโน้มอายุระหว่าง 7 – 17 ปี มีจำนวนประชากรมากกว่า ช่วงอายุ 0 – 6 ปี และ อายุ 18 – 25 ปี จำนวนเด็กแรกเกิด ช่วงปี 2563 - 2566 ในปี 2563 มีจำนวนเด็กแรกเกิดทั้งสิ้น จำนวน 5,591 คน แยกเป็นเพศชาย 2,887 คน เพศหญิง 2,704 คน ในปี 2564 มี จำนวนเด็กแรกเกิดทั้งสิ้น จำนวน 5,018 คน แยกเป็นเพศชาย 2,559 คน เพศหญิง 2,459 คน ในปี 2565 มีจำนวนเด็กแรกเกิดทั้งสิ้น จำนวน 4,515 คน แยกเป็นเพศชาย 2,330 คน เพศหญิง 2,185 คน และในปี 2566 มีจำนวนเด็กแรกเกิดทั้งสิ้น จำนวน 4,880 คน แยกเป็นเพศชาย 2,572 คน เพศหญิง 2,308 คน และเมื่อเปรียบเทียบแนวโน้มในปี 2563 – 2565 พบว่าอัตราเด็กแรกเกิดของจังหวัดกระบี่ มีแนวโน้มที่จะลดลง โดยอัตราส่วนพึงพิงวัยเด็ก ช่วงปี 2563 – 2566 ซึ่งอัตราส่วนพึงพิงวัยเด็กปี 2563 ร้อยละ 33.33 เปรียบเทียบปี 2564 อัตราส่วนพึงพิงวัยเด็ก ร้อยละ 32.42 สัดส่วนร้อยละลดลงจากปี 2563 และในปี 2565 - 2566 มีแนวโน้มอัตราส่วน

พึงพิงวัยเด็กลดลงอย่างต่อเนื่องเป็น ร้อยละ 31.83 ในปี 2565 และร้อยละ 30.28 ในปี 2566 เด็กและเยาวชน อายุต่ำกว่า 15 ปี ที่ตั้งครรรค์ช่วงปี 2563 – 2566 ในปี 2563 จำนวน 8 คน เปรียบเทียบ ปี 2564 เด็กและเยาวชนอายุต่ำกว่า 15 ปี ที่ตั้งครรรค์ จำนวน 19 คน มีจำนวนเพิ่มขึ้นกว่าปี 2563 มากกว่า 1 เท่าตัว แต่ในปี 2565 เด็กและเยาวชนอายุต่ำกว่า 15 ปี ที่ตั้งครรรค์ จำนวน 6 คน อัตราการตั้งครรรค์ลดลง และปี 2566 เด็กและเยาวชนอายุต่ำกว่า 15 ปี ที่ตั้งครรรค์ จำนวน 10 คน เพิ่มขึ้นจากปี 2565 แต่เมื่อวิเคราะห์ใน ช่วงปี 2563 – 2565 ระยะ 4 ปี เด็กและเยาวชน รวม 43 คน ยังอยู่ในเกณฑ์ของแม่วัยรุ่นที่อายุไม่เกิน 19 ปี

แม่วัยใสและแม่วัยใสเลี้ยงเดี่ยวที่ได้รับสิทธิเงินอุดหนุนเพื่อการเลี้ยงดูเด็กแรกเกิด ในปี 2566 จังหวัดกระบี่ มีแม่เลี้ยงเดี่ยวที่ลงทะเบียน จำนวน 827 คน ได้รับสิทธิ จำนวน 604 คน และได้รับเงิน จำนวน 603 คน คุณแม่วัยใส ที่ลงทะเบียนจำนวน 3,370 คน ได้รับสิทธิ จำนวน 2,390 คน และได้รับเงิน จำนวน 2,383 คน และคุณแม่วัยใสเลี้ยงเดี่ยว ที่ลงทะเบียนมีจำนวน 169 คน ได้รับสิทธิ จำนวน 152 คน และได้รับเงิน จำนวน 152 คน โดยจังหวัดกระบี่ มีประชากรเพศหญิงทั้งหมด 242,680 คน ซึ่งคิดเป็นสัดส่วน ต่อประชากรทั้งหมดเป็นร้อยละ 50.34 และพบว่าอายุในช่วงอายุระหว่าง 26 -59 ปี มากที่สุด คือ จำนวน 120,416 คน ซึ่งเป็นวัยแรงงานและจำนวนเด็กเกิดใหม่มีแนวโน้มลดลง ในขณะที่อัตราเจริญพันธุ์รวมของประเทศไทยต่ำกว่า ระดับทดแทน โดยสถิติผู้ถูกระทำความรุนแรงในครอบครัวในจังหวัดกระบี่นั้น ส่วนมากอยู่ในช่วงอายุ 36 -59 ปี จำนวน 15 ราย และที่ถูกกระทำความรุนแรงในครอบครัวอายุน้อยที่สุด อยู่ในช่วงวัยรุ่นอายุ 13 – 18 ปี จำนวน 1 ราย และ วัยชรา 60 ปีขึ้นไป จำนวน 2 รายซึ่งทำให้เห็นว่าปัญหาสถานการณ์ทางสังคมในปัจจุบัน สาเหตุหลักนั้นมาจากการแพร่ระบาดของยาเสพติดอย่างกว้างขวางและรุนแรงมากขึ้น

ในจังหวัดกระบี่ เมื่อจำแนกผู้สูงอายุตามเพศและกลุ่มอายุ พบว่าในปี 2566 มีจำนวนผู้สูงอายุ อายุ 60 - 69 ปี จำนวน 40,221 คน ผู้สูงอายุ อายุ 70 -79 ปี จำนวน 18,607 คน และผู้สูงอายุ อายุ 80 ปีขึ้นไป จำนวน 9,989 คน ซึ่งผู้สูงอายุส่วนใหญ่อยู่ในช่วงระหว่างอายุ 60 – 69 ปี เป็นส่วนมาก ซึ่งจากสถานการณ์ผู้สูงอายุในระดับ จังหวัดและประเทศพบว่าแนวโน้มการเพิ่มขึ้นของประชากรผู้สูงอายุสัดส่วนผู้สูงอายุต่อประชากรของจังหวัดกระบี่ ในปี 2566 มีประชากรรวม จำนวน 482,121 คน โดยมีจำนวนผู้สูงอายุ 60 ปีขึ้นไป 68817 คน ซึ่งสัดส่วน ผู้สูงอายุต่อประชากรทั้งหมดคิดเป็น ร้อยละ 14.27 ในจังหวัดกระบี่ พบว่ามีผู้สูงอายุติดสังคม ติดบ้าน ติดเตียง ในปี 2563 – 2566 คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ ดังนี้ ในปี 2563 มีผู้สูงอายุติดสังคม ร้อยละ 97.1 ติดบ้าน ร้อยละ 2.2 และติดเตียงร้อยละ 0.7 ปี 2564 มีผู้สูงอายุติดสังคม ร้อยละ 97.4 ติดบ้าน ร้อยละ 1.89 และติดเตียง ร้อยละ 0.7 ปี 2565 มีผู้สูงอายุติดสังคม ร้อยละ 97.7 ติดบ้าน ร้อยละ 1.7 และติดเตียง ร้อยละ 0.6 และในปี 2566 มีผู้สูงอายุติดสังคม ร้อยละ 97.5ติดบ้าน ร้อยละ 1.8 และติดเตียง ร้อยละ 0.7

คนพิการในจังหวัดกระบี่ มีทั้งสิ้น จำนวน 11,428 คน เมื่อจำแนกคนพิการตามช่วงอายุพบว่า คนพิการช่วงอายุ 60 ปีขึ้นไป มีจำนวนมากที่สุด จำนวน 5,192 คน รองลงมาคือ ช่วงอายุ 26-59 ปี จำนวน 4,613 คน และช่วงอายุ 7-17 ปี จำนวน 830 คน ตามลำดับ และพบคนพิการช่วงอายุ 0-6 ปี น้อยที่สุด จำนวน 141 คน โดยสามารถจำแนกคนพิการตามประเภทความพิการ ได้ดังนี้ พบมีความพิการทางการเคลื่อนไหวหรือทางร่างกาย จำนวนสูงสุด คือ 5,939 คน รองลงมาคือ พิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย จำนวน 1,763 คน และพิการ มากกว่า 1 ประเภท จำนวน 1,331 คน ตามลำดับ และพบน้อยที่สุด คือ พิการทางอภิสติก จำนวน 94 คน

สารบัญ

คำนำ	1
บทสรุปผู้บริหาร.....	2
สารบัญ.....	5
สารบัญตาราง	8
สารบัญภาพ	10
ส่วนที่ 1 บทนำ.....	12
1.1 หลักการและเหตุผล	12
1.2 วัตถุประสงค์.....	13
1.3 วิธีการดำเนินงาน	13
1.4 ผลที่คาดว่าจะได้รับ.....	14
ส่วนที่ 2 ข้อมูลพื้นฐาน	15
2.1 ประเด็นด้านพื้นที่และประชากร.....	15
2.1.1 ที่ตั้งและอาณาเขต	15
2.1.2 ลักษณะภูมิประเทศ และภูมิอากาศ	16
2.1.3 พื้นที่การปกครอง.....	16
2.1.4 โครงสร้างประชากร	17
2.2 ประเด็นด้านสุขภาพ.....	18
2.2.1 หน่วยบริการสาธารณสุข.....	18
2.2.2 ทรัพยากรด้านสาธารณสุข	19
2.2.3 ภาวะสุขภาพ ความเจ็บป่วย และการตาย.....	21
2.3 ประเด็นด้านเศรษฐกิจ รายได้ และการทำงาน	26
2.3.1 ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด และการขยายตัว.....	26
2.3.2 รายได้ หนี้สิน ความไม่เสมอภาคของรายได้ และการออม.....	27
2.3.3 ภาวะการมีงานทำ.....	30
2.3.4 ผู้ประกันตน	35
2.4 ประเด็นด้านการศึกษา	36
2.4.1 สถานศึกษา.....	36

2.4.2	เด็กที่เข้าถึงระบบการศึกษาขั้นพื้นฐาน.....	36
2.4.3	กลุ่มเด็กที่มีความเสี่ยงด้านการศึกษา	37
2.4.4	ปีการศึกษาเฉลี่ยของประชากรอายุ 15 ปีขึ้นไป	42
2.5	ประเด็นด้านความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน.....	43
2.5.1	การรับแจ้งคดีอาญาตามฐานความผิด	43
2.5.2	ผู้เสียหายจากการค้ามนุษย์.....	45
2.5.3	อุบัติเหตุทางถนน	46
2.6	ด้านที่อยู่อาศัย	47
ส่วนที่ 3	สถานการณ์กลุ่มเป้าหมายทางสังคม.....	49
3.1	ด้านเด็กและเยาวชน.....	49
3.1.1	สถานการณ์ทั่วไปด้านเด็กและเยาวชน	49
3.1.2	สถานการณ์เชิงประเด็น.....	52
3.1.2.1	เด็กและเยาวชนกลุ่มเปราะบาง.....	52
3.1.2.2	แม่วัยรุ่น/ แม่วัยรุ่นเลี้ยงเดี่ยว	55
3.1.2.3	พฤติกรรมเด็กและเยาวชน.....	58
3.1.3	เครือข่าย/ สวัสดิการด้านเด็กและเยาวชน.....	60
3.2	ด้านสตรีและสถาบันครอบครัว.....	63
3.2.1	สถานการณ์ทั่วไปด้านสตรีและสถาบันครอบครัว	63
3.2.2	ผู้ถูกระทำความรุนแรงในครอบครัว	66
3.2.3	สถานการณ์เชิงประเด็น.....	70
3.2.3.1	สตรีกลุ่มเปราะบาง.....	70
3.2.3.2	ความเสมอภาคระหว่างเพศ	71
3.2.4	เครือข่าย/สวัสดิการด้านสตรีและสถาบันครอบครัว	73
3.3	ด้านผู้สูงอายุ.....	73
3.3.1	สถานการณ์ทั่วไปด้านผู้สูงอายุ	73
3.3.2	สถานการณ์เชิงประเด็น.....	74
3.3.2.1	ผู้สูงอายุ ติดบ้าน ติดเตียง ติดสังคม	74
3.3.2.2	การทำงานของผู้สูงอายุ.....	76

3.3.3	เครือข่าย/สวัสดิการด้านผู้สูงอายุ.....	77
3.4	ด้านคนพิการ.....	79
3.4.1	สถานการณ์ทั่วไปด้านคนพิการ.....	79
3.4.2	สถานการณ์เชิงประเด็น.....	81
3.4.2.1	การศึกษาของคนพิการ.....	81
3.4.2.2	การทำงานของคนพิการ.....	82
3.4.3	เครือข่าย/สวัสดิการด้านคนพิการ.....	83
3.5	ด้านกลุ่มคนเปราะบาง.....	86
3.5.1	สถานการณ์ทั่วไปด้านกลุ่มคนเปราะบาง.....	86
3.5.2	เครือข่าย/สวัสดิการด้านกลุ่มคนเปราะบาง.....	88
ส่วนที่ 4	สถานการณ์เชิงประเด็นทางสังคมและสถานการณ์เร่งด่วน (Hot Issues).....	91
4.1	สถานการณ์เชิงประเด็นในระดับพื้นที่.....	91
4.1.1	สถานการณ์กลุ่มเปราะบางรายครัวเรือน.....	91
4.1.2	ผลการขับเคลื่อนโครงการพัฒนาคุณภาพชีวิตกลุ่มเปราะบางรายครัวเรือน.....	92
4.2	สถานการณ์ประเด็นเร่งด่วน Hot Issues.....	93
ส่วนที่ 5	การวิเคราะห์แนวโน้มของสถานการณ์ทางสังคม.....	93
ส่วนที่ 6	บทสรุปและข้อเสนอแนะ.....	98
6.1	บทสรุป.....	98
6.2	ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย.....	99
6.3	ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติระดับกลุ่มจังหวัด.....	99
ภาคผนวก	.....	101

สารบัญตาราง

ตารางที่ 1	พื้นที่ จำนวนประชากร และความหนาแน่นของประชากร	16
ตารางที่ 2	พื้นที่การปกครองจำแนกตามประเภทขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	16
ตารางที่ 3	หน่วยบริการด้านสาธารณสุข	18
ตารางที่ 4	จำนวนอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.) ในพื้นที่	20
ตารางที่ 5	สาเหตุการตาย 5 อันดับแรก	21
ตารางที่ 6	สาเหตุผู้ป่วยนอกจิตเวชที่มารับบริการสูงสุด 5 อันดับแรก	22
ตารางที่ 7	อัตราการป่วยเป็นโรคซึมเศร้าต่อจำนวนประชากร	23
ตารางที่ 8	อัตราการฆ่าตัวตายสำเร็จ	25
ตารางที่ 9	อัตราการขยายหรือหดตัวของผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดต่อหัว	27
ตารางที่ 10	ประเภทของหนี้สินจำแนกตามวัตถุประสงค์ของการกู้ยืม	28
ตารางที่ 11	ร้อยละของครัวเรือนที่มีการออมเงิน	30
ตารางที่ 12	จำนวนผู้ประกันตนมาตรา 33, 39 และ 40	35
ตารางที่ 13	สถานศึกษาในระบบ นอกกระบบ รายสังกัด	36
ตารางที่ 14	เด็กที่เข้าถึงระบบการศึกษาขั้นพื้นฐาน	37
ตารางที่ 15	จำนวนนักเรียนด้อยโอกาส จำแนกตามประเภทความด้อยโอกาส	40
ตารางที่ 16	จำนวนนักเรียนออกกลางคัน	40
ตารางที่ 17	สาเหตุของการออกกลางคัน	41
ตารางที่ 18	จำนวนผู้เรียนที่ได้รับรหัส G หรือ ไม่มีหลักฐานทางทะเบียนราษฎร (G-code)	41
ตารางที่ 19	การรับแจ้งคดีเกี่ยวกับชีวิต ร่างกาย เพศ	43
ตารางที่ 20	การรับแจ้งคดีความผิดเกี่ยวกับทรัพย์	44
ตารางที่ 21	การจับกุมคดีความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด	44
ตารางที่ 22	กองทุนสวัสดิการชุมชนและสภาองค์กรชุมชน	47
ตารางที่ 23	จำนวนเด็กแรกเกิด	50
ตารางที่ 24	จำนวนเด็กกำพร้า	54
ตารางที่ 25	สภาพปัญหาเด็กที่มีการแจ้งเหตุ จำแนกสภาพปัญหา 5 อันดับแรก	54
ตารางที่ 26	แม่วัยใสและแม่วัยใสเลี้ยงเดี่ยวที่ได้รับสิทธิเงินอุดหนุนเพื่อการเลี้ยงดูเด็กแรกเกิด	58
ตารางที่ 27	เด็กและเยาวชนที่มีพฤติกรรมไม่เหมาะสม จำแนกตามประเภท	60
ตารางที่ 28	สภาเด็กและเยาวชน	61
ตารางที่ 29	เด็กที่ได้รับเงินอุดหนุนเพื่อการเลี้ยงดูเด็กแรกเกิด	62
ตารางที่ 30	ศูนย์ชุมชนคุ้มครองเด็ก	62
ตารางที่ 31	สัดส่วนประชากรเพศหญิงต่อประชากรทั้งหมด	63
ตารางที่ 32	ดัชนีมาตรฐานครอบครัวเข้มแข็ง ประจำปี 2566	65
ตารางที่ 33	จำนวนผู้ถูกระทำความรุนแรงในครอบครัว	66

ตารางที่ 34	จำนวนผู้ถูกระทำความรุนแรงในครอบครัวแบ่งตามด้านต่างๆ	67
ตารางที่ 35	ประเภทสาเหตุการทำกระทำความรุนแรง	68
ตารางที่ 36	อัตราการว่างงานในสตรี	70
ตารางที่ 37	สตรีที่เป็นสมาชิกของกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี	73
ตารางที่ 38	เครือข่ายด้านสตรีและสถาบันครอบครัว	73
ตารางที่ 39	สัดส่วนผู้สูงอายุต่อประชากร	74
ตารางที่ 40	การคัดกรองผู้สูงอายุติดสังคม ติดบ้าน ติดเตียง	75
ตารางที่ 41	ผู้มีงานทำและผู้สูงอายุที่ทำงาน	76
ตารางที่ 42	การสงเคราะห์ผู้สูงอายุที่ประสบปัญหาทางสังคมในภาวะยากลำบาก	77
ตารางที่ 43	เครือข่ายด้านผู้สูงอายุ	78
ตารางที่ 44	คนพิการจำแนกตามประเภทความพิการ	80
ตารางที่ 45	จำนวนนักเรียนพิการที่เข้าเรียนในโรงเรียนแบบเรียนรวม	81
ตารางที่ 46	จำนวนคนพิการที่ได้รับการศึกษาพิเศษ	81
ตารางที่ 47	การรับคนพิการเข้าทำงาน	82
ตารางที่ 48	เครือข่ายด้านคนพิการ	84
ตารางที่ 49	การจัดบริการสำหรับคนพิการ	85
ตารางที่ 50	จำนวนผู้แสดงความสามารถ จำแนกประเภท	86
ตารางที่ 51	จำนวนคนขอทาน	87
ตารางที่ 52	เครือข่ายองค์กรภาครัฐและองค์กรภาคธุรกิจ Corporate Social Responsibility (CSR)	88
ตารางที่ 53	องค์กรพัฒนาเอกชน	89
ตารางที่ 54	องค์กรภาคประชาชน	89
ตารางที่ 55	กลุ่มเป้าหมายตามฐานข้อมูล MSO Logbook แยกรายมิติ	91
ตารางที่ 56	ข้อมูลครัวเรือนเปราะบาง	91

สารบัญภาพ

ภาพที่ 1 จำนวนประชากร ปี 2566	17
ภาพที่ 2 สัดส่วนประชากร ปี 2566.....	18
ภาพที่ 3 จำนวนบุคลากรทางการแพทย์	19
ภาพที่ 4 จำนวนเตียงในสถานพยาบาล.....	20
ภาพที่ 5 อัตราการเพิ่มขึ้นหรือลดลงของผู้ป่วยสะสม	24
ภาพที่ 6 จำนวนผู้ป่วยที่พยายามฆ่าตัวตาย.....	25
ภาพที่ 7 ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดต่อหัว	26
ภาพที่ 8 รายได้และหนี้สินต่อครัวเรือน.....	28
ภาพที่ 9 สัมประสิทธิ์ความไม่เสมอภาค (Gini coefficient) ของรายจ่ายเพื่อการอุปโภคบริโภค.....	29
ภาพที่ 10 จำนวนกำลังแรงงาน.....	30
ภาพที่ 11 จำนวนผู้ไม่อยู่ในกำลังแรงงาน.....	31
ภาพที่ 12 จำนวนผู้ว่างงาน.....	32
ภาพที่ 13 อัตราการว่างงาน.....	33
ภาพที่ 14 จำนวนแรงงานนอกระบบ.....	34
ภาพที่ 15 จำนวนคนต่างด้าวที่ได้รับอนุญาตทำงานคงเหลือ	34
ภาพที่ 16 จำนวนเด็กนักเรียนยากจนและยากจนพิเศษ	38
ภาพที่ 17 ปีการศึกษาเฉลี่ยของประชากรอายุ 15 ปีขึ้นไป.....	42
ภาพที่ 18 จำนวนผู้เสียหายจากการค้ามนุษย์	45
ภาพที่ 19 จำนวนผู้บาดเจ็บจากอุบัติเหตุทางถนน	46
ภาพที่ 20 จำนวนผู้เสียชีวิตและทุพพลภาพจากอุบัติเหตุทางถนน	47
ภาพที่ 21 จำนวนบ้านพอเพียงชนบท	48
ภาพที่ 22 ครัวเรือนได้รับการสนับสนุนโครงการบ้านมั่นคง.....	48
ภาพที่ 23 จำนวนเด็กและเยาวชนจำแนกกลุ่มอายุ	49
ภาพที่ 24 อัตราเด็กแรกเกิด.....	50
ภาพที่ 25 ร้อยละของเด็กที่สูงดีสมส่วน	51
ภาพที่ 26 อัตราส่วนพึงพิงวัยเด็ก.....	52
ภาพที่ 27 จำนวนเด็กในบ้านพักเด็กและครอบครัวจังหวัด.....	53
ภาพที่ 28 จำนวนเด็กและครอบครัวอุปถัมภ์.....	54
ภาพที่ 29 จำนวนเด็กและเยาวชนอายุต่ำกว่า 15 ปี ที่ตั้งครรภ์.....	55
ภาพที่ 30 อัตราการเกิดมีชีพในเด็กและเยาวชน	56
ภาพที่ 31 ร้อยละการตั้งครรภ์ซ้ำในสตรีที่อายุต่ำกว่า 20 ปี.....	57
ภาพที่ 32 จำนวนคดีเด็กและเยาวชนที่ถูกดำเนินคดีโดยสถานพินิจฯ.....	59
ภาพที่ 33 จำนวนคดีสอดส่องเด็กและเยาวชน.....	59

ภาพที่ 34	จำนวนเด็กและครอบครัวที่ได้รับเงินสงเคราะห์เด็กในครอบครัวยากจน	61
ภาพที่ 35	สัดส่วนประชากรเพศหญิงจำแนกกลุ่มอายุ	63
ภาพที่ 36	ครอบครัวที่จดทะเบียนสมรส หย่าร้าง และอัตราการหย่าร้าง	64
ภาพที่ 37	ร้อยละของครอบครัวเข้มแข็งในภาพรวม	65
ภาพที่ 38	ค่าเฉลี่ยดัชนีความเข้มแข็งด้านต่างๆ	66
ภาพที่ 39	ช่วงอายุผู้ถูกระทำความรุนแรงในครอบครัว	68
ภาพที่ 40	จำนวนลูกจ้างที่ถูกเลิกจ้าง	70
ภาพที่ 41	สัดส่วนของลูกจ้างสตรีที่ถูกเลิกจ้าง	71
ภาพที่ 42	จำนวนแรงงานในระบบ	72
ภาพที่ 43	อัตราแรงงานในระบบหญิงต่อชาย	72
ภาพที่ 44	จำนวนผู้สูงอายุ	74
ภาพที่ 45	สัดส่วนผู้สูงอายุติดสังคม ติดบ้าน ติดเตียง	75
ภาพที่ 46	ผู้สูงอายุที่กู้ยืมประกอบอาชีพจากกองทุนผู้สูงอายุ	76
ภาพที่ 47	ผู้สูงอายุที่ได้รับการสงเคราะห์ในการจัดการงานศพผู้สูงอายุตามประเพณี	77
ภาพที่ 48	การปรับสภาพที่อยู่อาศัยผู้สูงอายุ	78
ภาพที่ 49	ผู้สูงอายุที่ได้รับเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ	79
ภาพที่ 50	จำนวนคนพิการที่ได้รับการจดทะเบียน	79
ภาพที่ 51	สัดส่วนคนพิการที่ได้รับการจดทะเบียน	80
ภาพที่ 52	สัดส่วนการรับคนพิการเข้าทำงาน	83
ภาพที่ 53	การบริการกู้ยืมเงินกองทุนส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ	84
ภาพที่ 54	จำนวนผู้รับเงินเบี้ยความพิการ	85
ภาพที่ 55	จำนวนผู้รับเงินเบี้ยความพิการ	86
ภาพที่ 56	อาสาสมัครพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ต่อครัวเรือน	88
ภาพที่ 57	องค์กรสาธารณประโยชน์	90
ภาพที่ 58	องค์กรสวัสดิการชุมชน	90

1.1 หลักการและเหตุผล

ตามพระราชบัญญัติว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. 2546 มีสาระสำคัญเกี่ยวข้องกับการบูรณาการ โดยกำหนดว่า “ในกรณีที่ภารกิจใดมีความเกี่ยวข้องกับหลายส่วนราชการหรือเป็นภารกิจที่ใกล้เคียงหรือต่อเนื่องกัน ให้ส่วนราชการที่เกี่ยวข้องนั้นกำหนดแนวทางปฏิบัติราชการ เพื่อให้เกิดการบริหารราชการแบบบูรณาการร่วมกัน โดยมุ่งให้เกิดผลสัมฤทธิ์ต่อภารกิจของรัฐ” (มาตรา 10 วรรค 1) ในทางปฏิบัติแม้ว่าจะมีความพยายามในการบริหารแบบบูรณาการในภารกิจที่มีความสำคัญหลายเรื่อง แต่ยังคงเกิดปัญหาความซ้ำซ้อนในการปฏิบัติในหลายๆ ภารกิจ เป็นผลให้เป็นการสิ้นเปลืองทรัพยากรเป็นอย่างมาก การปฏิรูปงบประมาณประเทศจาก “ระบบงานงบประมาณเชิงยุทธศาสตร์” สู่ “ระบบงบประมาณเชิงพื้นที่” (Arae-Based Budgeting: ABB) ซึ่งเป็นแนวคิดของการทำงานงบประมาณแบบมีส่วนร่วม (Participatory Budgeting) โดยมีการฟังเสียงประชาชนในพื้นที่ มีกระบวนการทำแผนพัฒนาจากล่างขึ้นบนตั้งแต่แผนชุมชนจนถึงแผนจังหวัด และให้หน่วยงานทั้งภูมิภาคและท้องถิ่นร่วมกันกลั่นกรอง ทำให้งบประมาณสามารถใช้ให้ตรงกับปัญหาความต้องการของคนในพื้นที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น ซึ่งเป็นทั้งกระบวนการเพิ่มประสิทธิภาพประสิทธิผลการใช้งบประมาณแผ่นดิน การมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการตนเอง การสร้างความโปร่งใสและธรรมาภิบาล การควบคุมพฤติกรรมนักรบการเมืองโดยประชาชนในพื้นที่และการบูรณาการการทำงานของหน่วย Function และหน่วย Area ที่อยู่ในพื้นที่ร่วมกัน ซึ่งตามแผนปฏิรูปกำหนดให้เริ่มตั้งแต่ปีงบประมาณ 2548

สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดกระบี่ มีหน้าที่และอำนาจในการจัดทำรายงานสถานการณ์ทางสังคม พร้อมทั้งนโยบายและยุทธศาสตร์ในการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ระดับจังหวัด ในฐานะหน่วยงานที่สำคัญในการขับเคลื่อนงานด้านสังคม พิทักษ์และคุ้มครองสิทธิแก่กลุ่มเปราะบาง เช่น เด็ก เยาวชน สตรี คนพิการ ผู้สูงอายุ และผู้ด้อยโอกาส เป็นต้น เพื่อให้ประชาชนได้รับบริการด้านสังคมจากหน่วยงานรัฐ และภาคเอกชน ให้สามารถดำรงชีวิตในสังคมได้อย่างมีศักดิ์ศรี รวมทั้งผลักดันให้เกิดการป้องกันและแก้ไขปัญหาสังคมและพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชน เพื่อมุ่งสู่สังคมคุณภาพบนพื้นฐานความรับผิดชอบร่วมกันสำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดกระบี่

จึงได้จัดทำรายงานสถานการณ์ทางสังคมจังหวัด ประจำปี 2567 ขึ้น โดยการรวบรวมข้อมูลในห้วงปี 2563 ถึง 2566 เพื่อวิเคราะห์ สังเคราะห์ข้อมูลด้านสังคมในจังหวัด ประกอบด้วยสถิติการให้บริการที่เป็นปัจจุบัน ทันท่วงที สถานการณ์ ครอบครัวทั้งข้อมูลเชิงกลุ่มเปราะบาง ข้อมูลเชิงประเด็น ข้อมูลจากระบบสารสนเทศของกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ข้อมูลด้านสังคมจากหน่วยงานแวดล้อม กระบวนการ ข้อมูลที่บ่งชี้ถึงสถานการณ์ทางสังคมตัวชี้วัดที่เป็นสากล รวมทั้งสถานการณ์ทางสังคมอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง และข้อเสนอแนะในการป้องกัน แก้ไขปัญหาทั้งในเชิงนโยบายและปฏิบัติอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

1.2 วัตถุประสงค์

- 1) เพื่อรวบรวม วิเคราะห์ และจัดทำรายงานสถานการณ์ทางสังคมที่เกิดขึ้นในเขตพื้นที่รับผิดชอบของจังหวัด
- 2) เพื่อคาดการณ์แนวโน้มสถานการณ์ทางสังคมและผลกระทบในเขตพื้นที่รับผิดชอบของจังหวัด
- 3) เพื่อนำประเด็นในพื้นที่และประเด็นเร่งด่วน Hot Issues แจ้งเตือนไปยังกลไกในเขตพื้นที่ นำไปสู่การเฝ้าระวังภัยทางสังคมในเขตพื้นที่รับผิดชอบของจังหวัด
- 4) เพื่อเสนอแนะแนวทางในการแก้ไขปัญหาทางสังคมในพื้นที่รับผิดชอบของจังหวัด

1.3 วิธีการดำเนินงาน

- 1) ร่วมกำหนดรายการข้อมูลในการจัดทำรายงานสถานการณ์ทางสังคม กับกองมาตรฐานการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ และสำนักงานส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการ 1 – 11 ด้วยวิธีการสำรวจผ่านระบบ Google Forms
- 2) มีการประชุมเชิงปฏิบัติการจัดทำกรอบแนวทางและวางแผนจัดทำรายงานสถานการณ์ทางสังคม ประจำปี 2567 หน่วยงานในสังกัดสำนักงานปลัดกระทรวง พม. หน่วยงานระดับกรม/เทียบเท่าภายใต้กระทรวง พม. สสว. 1 – 11 และหน่วยงานภายนอกที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้หน่วยงานผู้ทำการสำรวจ/จัดเก็บข้อมูลพิจารณารายการข้อมูลประกอบการจัดทำรายงานสถานการณ์ทางสังคม คำนิยามหรือคำอธิบาย และประเด็นเชิงลึกด้านการจัดเก็บ
- 3) รวบรวมข้อมูลสถิติทั้งในรูปแบบ Open data และข้อมูลที่ต้องทำหนังสือขอข้อมูล เพื่อรวบรวมข้อมูลครบถ้วนตามรายการข้อมูลฯ ที่กำหนด
- 4) มีการประชุมเชิงปฏิบัติการขับเคลื่อนการวิเคราะห์และจัดทำรายงานสถานการณ์ทางสังคม ประจำปี 2567 เพื่อให้คณะกรรมการวิเคราะห์และรายงานสถานการณ์ทางสังคม พิจารณารูปแบบการนำเสนอรายงานฯ พร้อมทั้งรับฟังความคิดเห็นของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อปรับปรุงรายงานสถานการณ์ทางสังคม ให้มีความน่าเชื่อถือ
- 5) มีการประชุมเชิงปฏิบัติการการจัดทำรายงานสถานการณ์ทางสังคม ประจำปี 2567 เพื่อชี้แจงแนวทางการจัดทำรายงานฯ ประจำปี 2567 พร้อมมีหนังสือแจ้งเวียนเพื่อนำส่งข้อมูลเพื่อดำเนินการจัดทำรายงานสถานการณ์ทางสังคม 2567 ระดับจังหวัด
- 6) สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัด ดำเนินการจัดทำรายงานสถานการณ์ทางสังคมจังหวัด
- 7) นำเสนอรายงานฯ ให้สำนักงานส่งเสริมและสนับสนุนวิชาการ 1 – 11 เพื่อนำข้อมูลไปจัดทำรายงานสถานการณ์ทางสังคมระดับกลุ่มจังหวัดและขับเคลื่อนโครงการระดับจังหวัด กลุ่มจังหวัด รวมถึงนำเสนอรายงานฯ ให้กองมาตรฐานการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ เพื่อนำข้อมูลไปประมวลผลภาพรวมรายงานสถานการณ์ทางสังคม ระดับประเทศ
- 8) นำเสนอรายงานสถานการณ์ทางสังคม เพื่อผู้ว่าราชการจังหวัด/คณะกรรมการจังหวัด เช่น คณะกรรมการบริหารงานจังหวัดแบบบูรณาการ (ก.บ.จ.) หรือ กองทุนส่งเสริมการจัดสวัสดิการสังคม (กสจ.) รับรองหรือรับทราบ
- 9) เผยแพร่และประชาสัมพันธ์ต่อส่วนราชการระดับจังหวัด อปท. และ เครือข่าย เพื่อนำไปใช้ประกอบการจัดทำรายงานฯ/แผนงาน/โครงการ/กิจกรรม ให้สอดคล้องกับบริบทพื้นที่ พร้อมทั้งเผยแพร่ผ่านช่องทางต่างๆ ให้ประชาชนได้สามารถศึกษาข้อมูลได้

1.4 ผลที่คาดว่าจะได้รับ

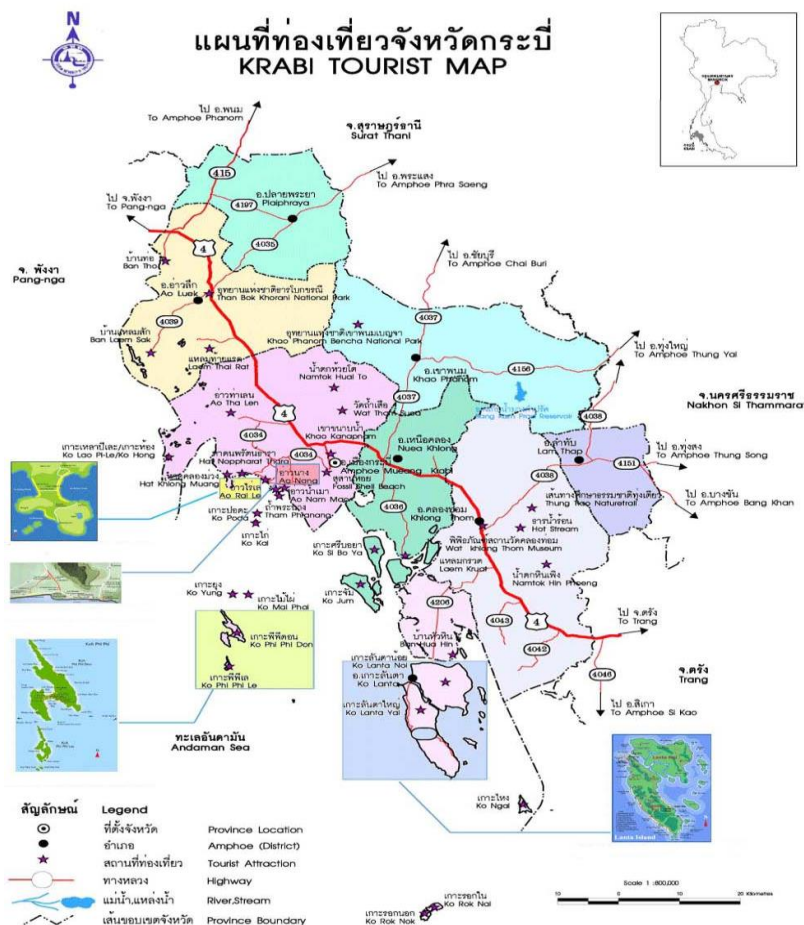
- 1) มีข้อมูลสถานการณ์ทางสังคมระดับพื้นที่ ที่ครอบคลุมทุกกลุ่มเป้าหมาย สามารถใช้ประโยชน์ในการป้องกันและแก้ไขปัญหาสังคม
- 2) หน่วยงานระดับท้องถิ่นและระดับจังหวัดสามารถนำข้อมูลในพื้นที่ไปใช้ในการกำหนดนโยบาย แผนงานโครงการในการคุ้มครองป้องกันและแก้ไขปัญหาทางสังคมในระดับพื้นที่และหน่วยงานระดับกระทรวงสามารถนำข้อมูลในภาพรวมไปใช้ประโยชน์วิเคราะห์สถานการณ์ปัญหาทางสังคมที่สำคัญ และกำหนดนโยบายแผนงานในการป้องกันและแก้ไขปัญหาสังคมภาพรวมต่อไป

2.1 ประเด็นด้านพื้นที่และประชากร

2.1.1 ที่ตั้งและอาณาเขต

จังหวัดกระบี่เป็นจังหวัดขนาดเล็กที่อยู่ติดไปด้วยทรัพยากรท่องเที่ยวทางธรรมชาติ และมรดกทางวัฒนธรรมอันเก่าแก่ การผสมผสานการดำรงชีวิตของผู้คนที่ต่างเชื้อชาติ ต่างศาสนา และความเชื่อที่แตกต่างอย่างกลมกลืนตั้งอยู่ทางด้านฝั่งทะเลตะวันตกของภาคใต้ติดกับทะเลอันดามัน อยู่ห่างจากกรุงเทพฯ ไปตามทางหลวงแผ่นดินประมาณ 814 กิโลเมตร มีพื้นที่ ทั้งหมด 4,708.51 ตารางกิโลเมตร หรือประมาณ 2,942,820 ไร่ มีอาณาเขตติดต่อกับจังหวัดใกล้เคียง ดังนี้

ทิศเหนือ	จดจังหวัดพังงา และจังหวัดสุราษฎร์ธานี
ทิศใต้	จดจังหวัดตรัง และทะเลอันดามัน
ทิศตะวันออก	จดจังหวัดนครศรีธรรมราช และจังหวัดตรัง
ทิศตะวันตก	จดจังหวัดพังงา และทะเลอันดามัน

ตารางที่ 1 พื้นที่ จำนวนประชากร และความหนาแน่นของประชากร

จังหวัด	พื้นที่ (ตร.กม.)	จำนวนประชากร	ความหนาแน่นของประชากร*	จำนวนครัวเรือน**
กระบี่	4,708.51	482,121	102.39	96,390

ที่มา : สำนักบริหารการทะเบียน กรมการปกครอง (2566)

*ความหนาแน่นของประชากร (ตร.กม./คน)

**ข้อมูลของกรมการพัฒนาชุมชน (2566)

2.1.2 ลักษณะภูมิประเทศ และภูมิอากาศ

ลักษณะภูมิประเทศ

จังหวัดกระบี่ มีลักษณะภูมิประเทศส่วนใหญ่เป็นภูเขาหินปูนที่มีลักษณะเป็นภูเขาโดด ๆ เตี้ยๆ มีเขาหินปูน มีบ่อน้ำร้อน และแอ่งน้ำที่เกิดจากการยุบตัวของผิวดิน สลับกับพื้นที่แบบลูกคลื่นลอนลาด และที่ราบเชิงเขาบริเวณทางตอนบนของพื้นที่ ตอนกลางของพื้นที่มีแนวภูเขาที่สำคัญทอดตัวในแนวเหนือ-ใต้ ได้แก่ ภูเขาพนมเบญจา นอกจากนี้บริเวณด้านตะวันตกของพื้นที่มีลักษณะเป็นที่ราบแคบ ๆ ตามชายฝั่งทะเล มีความยาวประมาณ 160 กิโลเมตร มีลักษณะเป็นชายฝั่งทะเลจมตัวจึงทำให้ชายฝั่งทะเลมีลักษณะเว้าแหว่ง สูงชันต่างกัน บางบริเวณมีภูเขาติดกับชายฝั่งทะเล เช่น เขากาโรส นอกจากนี้กระบี่ยังประกอบด้วยหมู่เกาะน้อยใหญ่ ประมาณ 154 เกาะ โดยเป็นเกาะที่มีประชากรอาศัยอยู่เพียง 13 เกาะ เกาะที่สำคัญ ได้แก่ เกาะศรีบอยา เกาะลันตา และเกาะพีพี ซึ่งเป็นสถานที่ท่องเที่ยวที่สวยงามติดอันดับของโลก

ลักษณะภูมิอากาศ

จังหวัดกระบี่ มีภูมิอากาศแบบมรสุมในเขตร้อน และได้รับอิทธิพลจากลมมรสุมตะวันตกเฉียงใต้ และลมมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือ ทำให้มีฝนตกชุกตลอดปี และมีเพียง ๒ ฤดู

ฤดูร้อน เริ่มตั้งแต่เดือนมกราคมจนถึงเดือนเมษายน

ฤดูฝน เริ่มตั้งแต่เดือนพฤษภาคมจนถึงเดือนธันวาคม

2.1.3 พื้นที่การปกครอง

จังหวัดกระบี่มีข้อมูลการปกครอง ประกอบด้วย ๘ อำเภอ ๕๓ ตำบล ๓๘๕ หมู่บ้าน ๑ องค์การบริหารส่วนจังหวัด ๑ เทศบาลเมือง ๑๔ เทศบาลตำบล และ ๔๖ องค์การปกครองส่วนตำบล รวมทั้งหมด ๖๒ องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น

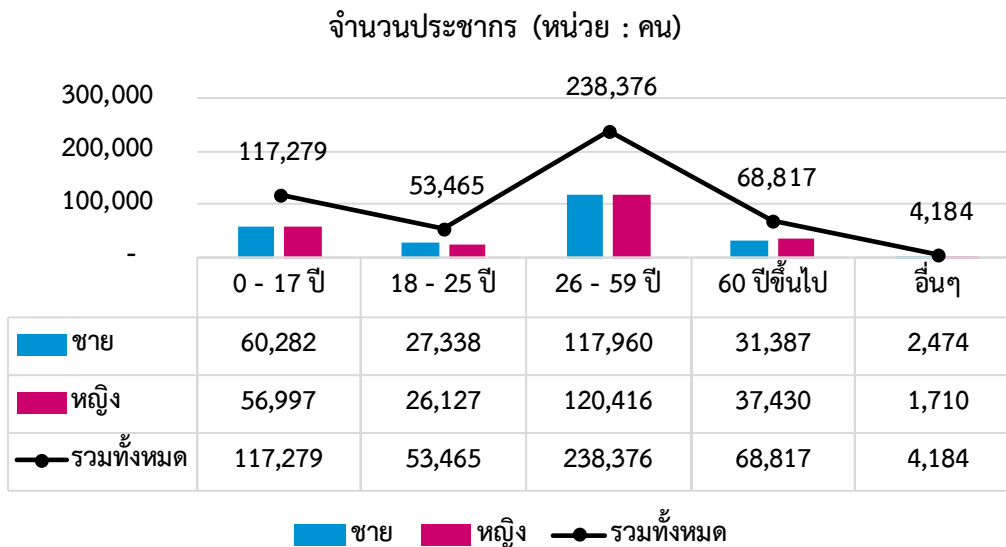
ตารางที่ 2 พื้นที่การปกครองจำแนกตามประเภทขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่น

ประเภทขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่น	จำนวน (แห่ง)
องค์การบริหารส่วนจังหวัด	1
เทศบาลนคร	-
เทศบาลเมือง	1
เทศบาลตำบล	14
องค์การบริหารส่วนตำบล	46
รวมทั้งหมด	62

ที่มา : กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น (2566)

2.1.4 โครงสร้างประชากร

การเปลี่ยนแปลงของโครงสร้างประชากร โดยในปี 2566 เป็นสัดส่วนประชากรทำงานมากกว่าสัดส่วนประชากรวัยสูงอายุ แสดงให้เห็นว่าจังหวัดกระบี่ยังไม่ได้เข้าสู่วัยสังคัมผู้สูงอายุโดยสมบูรณ์ ซึ่งประชากรในจังหวัดกระบี่มีจำนวนทั้งสิ้น 482,121 คน ประกอบด้วย เพศชาย 239,441 คน เพศหญิง 242,680 คน มีประชากรเด็ก อายุแรกเกิด - อายุ 17 ปี จำนวน 117,279 คน (เพศชาย 60,282 คน เพศหญิง 56,997 คน) ร้อยละ 24.33 ของประชากรทั้งหมด, อายุ 18 – 25 ปี จำนวน 53,465 คน (เพศชาย 27,338 คน เพศหญิง 26,127 คน) ร้อยละ 11.09 ของประชากรทั้งหมด, อายุ 26 – 59 ปี จำนวน 238,376 คน (เพศชาย 117,960 คน เพศหญิง 120,416 คน) ร้อยละ 49.44 ของประชากรทั้งหมด, อายุ 60 ปีขึ้นไป จำนวน 68,817 คน (เพศชาย 31,387 คน เพศหญิง 37,430 คน) ร้อยละ 14.27 ของประชากรทั้งหมด, และอื่นๆ จำนวน 4,184 คน (เพศชาย 2,474 คน เพศหญิง 1,710 คน) ร้อยละ 0.87 ของประชากรทั้งหมด

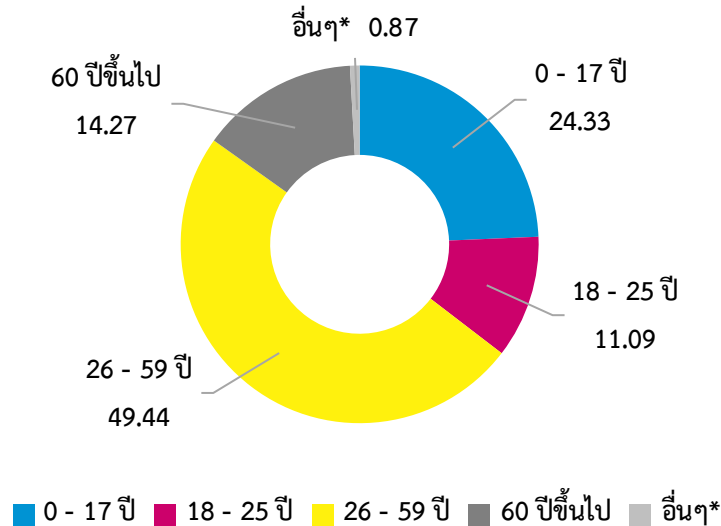
ภาพที่ 1 จำนวนประชากร ปี 2566

ที่มา : สำนักบริหารการทะเบียน กรมการปกครอง (2566)

*อื่นๆ (รวมजनทรคต/ทะเบียนบ้านกลาง/มิใช่สัญชาติไทย/อยู่ระหว่างย้าย)

สัดส่วนของประชากรในจังหวัดกระบี่ ในปี 2566 ส่วนใหญ่เป็นประชากรวัยแรงงานอายุ 26-59 ปี คิดเป็นร้อยละ 26-59 รองลงมาเป็นประชากรวัยเด็กและเยาวชนอายุ 0-17 ปี คิดเป็นร้อยละ 24.33 และน้อยสุดเป็นประชากรอายุ 18-25 ปี คิดเป็นร้อยละ 11.09 แสดงให้เห็นว่าจังหวัดกระบี่ในปี 2566 ยังไม่เข้าสู่สังคมผู้สูงอายุโดยสมบูรณ์ โดยเมื่อเทียบสัดส่วนประชากรตั้งแต่ ปี 2563 – 2565 พบว่า ในจังหวัดกระบี่ มีประชากรส่วนใหญ่อยังคงเป็นประชากรวัยแรงงานอายุ 26-59 ปี ที่มีสัดส่วนประชากรสูงสุด

สัดส่วนประชากร (หน่วย : ร้อยละ)

ภาพที่ 2 สัดส่วนประชากร ปี 2566

ที่มา : สำนักบริหารการทะเบียน กรมการปกครอง (2566)

*อื่นๆ (รวมजनทรคติ/ทะเบียนบ้านกลาง/มิใช่สัญชาติไทย/อยู่ระหว่างย้าย)

2.2 ประเด็นด้านสุขภาพ

2.2.1 หน่วยบริการสาธารณสุข

จังหวัดกระบี่ มีสถานบริการสาธารณสุขของรัฐ จำนวน 89 แห่ง คือ โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล จำนวน 72 แห่ง โรงพยาบาลชุมชน จำนวน 8 แห่ง สำนักงานสาธารณสุขอำเภอ 8 แห่ง และโรงพยาบาลทั่วไป 1 แห่ง

ตารางที่ 3 หน่วยบริการด้านสาธารณสุข

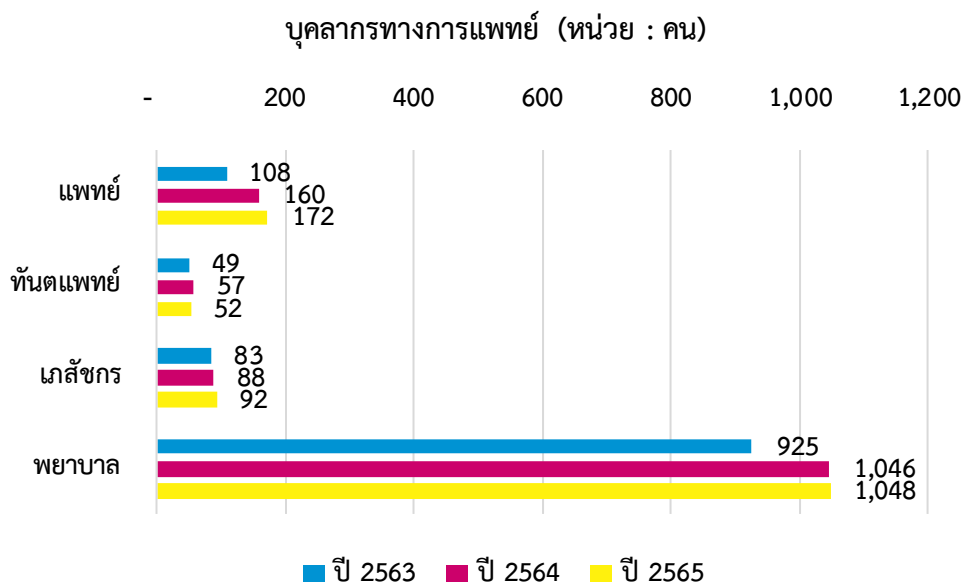
หน่วยบริการสาธารณสุข	จำนวน (แห่ง)
โรงพยาบาลศูนย์ (รพศ.)	-
โรงพยาบาลทั่วไป (รพท.)	1
โรงพยาบาลชุมชน (รพช.)	8
โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล (รพ.สต.)	72
สำนักงานสาธารณสุขอำเภอ	8

ที่มา : สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข (2565)

2.2.2 ทรัพยากรด้านสาธารณสุข

(1) บุคลากรทางการแพทย์

บุคลากรทางการแพทย์ หมายถึง ผู้ที่มีวิชาชีพทางการแพทย์และมีความรู้ความเข้าใจ สามารถปฏิบัติงานที่ปลอดภัย ได้แก่ แพทย์ เภสัชกร พยาบาล เป็นบุคลากรทางการแพทย์ต่อจำนวน 100,000 คน ช่วงปี 2563 – 2565 ในปี 2563 พบว่าสัดส่วนแพทย์ต่อประชากร 100,000 คน สัดส่วน 103 คน ทันตแพทย์ต่อประชากร 100,000 คน สัดส่วน 49 คน เภสัชกรต่อประชากร 100,000 คน สัดส่วน 83 คน และพยาบาลประชากร 100,000 คน สัดส่วน 925 คน ในปี 2564 พบว่าสัดส่วนแพทย์ต่อประชากร 100,000 คน สัดส่วน 160 คน ทันตแพทย์ต่อประชากร 100,000 คน สัดส่วน 57 คน เภสัชกรต่อประชากร 100,000 คน สัดส่วน 88 คน และพยาบาลต่อประชากร 100,000 คน สัดส่วน 1,046 และในปี 2565 แสดงให้เห็นว่าบุคลากรทางการแพทย์ มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นทุกปีอย่างต่อเนื่อง

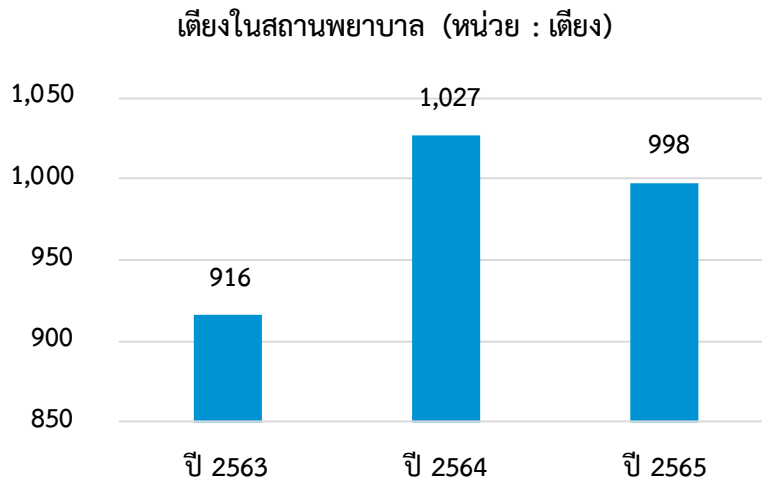

ภาพที่ 3 จำนวนบุคลากรทางการแพทย์
ที่มา : สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข (2565)

(2) เตียงในสถานพยาบาล

เตียงโรงพยาบาล เป็นเตียงสำหรับรองรับผู้ป่วยในโรงพยาบาล หรือสถานพยาบาลต่างๆ เป็นเตียงที่ถูกออกแบบมาให้เหมาะสมกับการดูแลผู้ป่วย ในกรณีที่ผู้ป่วยอยู่ในสภาวะที่ต้องการรักษาพยาบาล หรือการฟื้นฟู ผู้ป่วยในสถานพยาบาลจึงนับว่ามีความสำคัญต่อการดูแลผู้ป่วย นอกจากนี้จะช่วยอำนวยความสะดวกสบายแล้ว เตียงโรงพยาบาลมีส่วนช่วยในการจัดตำแหน่งผู้ป่วยให้เหมาะสม รักษาความปลอดภัย ในระหว่างพักฟื้นตัว อีกทั้งยังช่วยให้บุคลากรทางการแพทย์ ทำการดูแลรักษาผู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพอีกด้วย ในปัจจุบันขนาดเตียงโรงพยาบาลตามมาตรฐาน จะมีขนาดความกว้างของเตียงอยู่ที่ 90 x 200 เซนติเมตร และจะมีความสูงประมาณ 20-40 เซนติเมตร จากพื้นมาถึงส่วนของพื้นเตียง หากเตียงมีราวกันเตียง ราวกัน จะต้องมีความสูงไม่น้อยกว่า 22 เซนติเมตร โดยวัดจากฟูกขึ้นไป สำหรับขนาดความกว้างและขนาดความยาวของเตียงอาจมีความแตกต่างกันอยู่เล็กน้อย ขึ้นอยู่กับว่าโรงพยาบาลหรือสถานพยาบาล สัดส่วนเตียง

ในสถานพยาบาล ต่อจำนวนประชากร 100,000 คน ในปี 2563 สัดส่วนเตียง 916 ต่อประชากร ในปี 2564 สัดส่วนเตียง 1,027 ต่อประชากร และในปี 2565 สัดส่วนเตียง 998 ต่อประชากร ซึ่งจากการวิเคราะห์ มีแนวโน้มลดลงของสัดส่วนเตียงในสถานพยาบาลในปี 2565

ภาพที่ 4 จำนวนเตียงในสถานพยาบาล
ที่มา : สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข (2565)

(3) อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.) ในพื้นที่

อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน หรือที่เราเรียกย่อ ๆ ว่า อสม. นั้น เป็นรูปแบบหนึ่งของการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดูแลสุขภาพของตนเอง ครอบครัว และชุมชน โดยผ่านกระบวนการอบรมให้ความรู้จากเจ้าหน้าที่สาธารณสุข และการปฏิบัติงานด้วยความเสียสละต่อประชาชนในหมู่บ้าน กระทรวงสาธารณสุขได้เริ่มดำเนินงานมาตั้งแต่ปี พ.ศ. 2550 เป็นต้นมา อสม. จึงเพิ่มจำนวนมากขึ้นตามลำดับจนครอบคลุมหมู่บ้านในชนบทและชุมชนเมืองกว่า 8 แสนคน แม้ว่าพลังของ อสม. อาจจะถูกเล็กลงน้อยดั่งเม็ดกรวดเม็ดทรายเมื่อยามกระจายอยู่ตามหมู่บ้านและชุมชนต่าง ๆ แต่เมื่อมีการรวมตัวเป็นกลุ่มก้อนเป็นชมรมฯ พลังเหล่านี้ก็มีความมั่นคงตั้งภูผา พร้อมทั้งจะต่อสู้และก้าวนำไปสู่การพัฒนาด้านสุขภาพและคุณภาพชีวิตของภาคประชาชน กระทรวงสาธารณสุขได้กำหนดให้มีอาสาสมัครสาธารณสุขในงานสาธารณสุขมูลฐานเพียง ประเภทเดียว คือ อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.) ซึ่งหมายถึง บุคคลที่ได้รับการคัดเลือกจาก ชาวบ้านในแต่ละกลุ่มบ้านและได้รับการอบรมตามหลักสูตรที่กระทรวงสาธารณสุขกำหนด โดยมีบทบาทหน้าที่ สำคัญในฐานะผู้นำการเปลี่ยนแปลงด้านพฤติกรรมสุขภาพอนามัย (Change agents) การสื่อข่าวสารสาธารณสุข การแนะนำเผยแพร่ความรู้ การวางแผน และประสานกิจกรรมพัฒนาสาธารณสุข ตลอดจนให้บริการสาธารณสุขด้านต่าง ๆ เช่น การส่งเสริมสุขภาพ การเฝ้าระวังและป้องกันโรค การช่วยเหลือ และ รักษาพยาบาลขั้นต้น โดยใช้ยาและเวชภัณฑ์ตามขอบเขตที่กระทรวงสาธารณสุขกำหนด การส่งต่อผู้ป่วยไปรับ บริการ การฟื้นฟูสภาพ และจัดกิจกรรมพัฒนาสุขภาพภาคประชาชนในหมู่บ้าน/ชุมชน โดยกำหนดจำนวนอาสาสมัครสาธารณสุขในหมู่บ้าน/ชุมชน โดยเฉลี่ย ดังนี้

พื้นที่ชนบท : อสม. 1 คน ต่อ 8 - 15 หลังคาเรือน

พื้นที่เขตเมือง :

เขตชุมชนหนาแน่น (ชุมชนตลาด) ไม่มี อสม.

เขตชุมชนแออัด อสม. 1 คน ต่อ 20 - 30 หลังคาเรือน

เขตชุมชนชานเมือง อสม. 1 คน ต่อ 8 - 15 หลังคาเรือน
 ดังนั้น ในหมู่บ้าน/ชุมชนหนึ่ง ๆ อาจมีจำนวน อสม. ไม่เท่ากันขึ้นอยู่กับจำนวนหลังคาเรือน
 ของหมู่บ้าน/ชุมชนนั้นๆ โดยทั่วไปจะมี อสม. ประมาณ 10 - 20 คนต่อหมู่บ้าน
 จากการวิเคราะห์ของจำนวนอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.) ในพื้นที่จังหวัดกระบี่
 มีจำนวน อสม. 10,729 คน ซึ่งเปรียบเทียบกับประชากรกลางปี 2566 จำนวน 478,842 คน ต่อ
 สัดส่วนประชากร 45 คน

ตารางที่ 4 จำนวนอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.) ในพื้นที่

จังหวัด	จำนวน อสม. (คน)	ประชากรกลางปี 2566 (คน)	สัดส่วนต่อประชากร*
กระบี่	10,729	478,842	45

ที่มา : กรมสนับสนุนบริการสุขภาพ กระทรวงสาธารณสุข (2566)

*สัดส่วนอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.) 1 คน ต่อจำนวนประชากรกลางปี (คน)

2.2.3 ภาวะสุขภาพ ความเจ็บป่วย และการตาย

(1) สาเหตุการตาย 5 อันดับแรก

สาเหตุการตาย (Causes of death) ประกอบด้วย โรคหรือความผิดปกติหรือการบาดเจ็บ
 จากเหตุการณ์หลายอย่าง เช่น อุบัติเหตุ การถูกทำร้าย เป็นต้น ประกอบกันจนทำให้ตายสิ่งนี้เกี่ยวข้องกับสิ่ง
 องค์การอนามัยโลกแนะนำให้ลงในหนังสือรับรองการตายทั้งหมด แต่การที่มีหลายโรคหรือหลายเหตุการณ์
 ที่เกี่ยวข้องกับการตายในคนคนเดียวทำให้มีความยุ่งยากในการเปรียบเทียบหรือทำสถิติสาเหตุการตายระหว่าง
 ประเทศจึงต้องมีนิยามอีกคำหนึ่งคือ สาเหตุการตายต้นกำเนิด (Underlining cause of death) ซึ่งจะมีเพียง
 โรคหรือเหตุการณ์เดียวเท่านั้นในการตายแต่ละคน โดยถ้าเป็นโรคจะเป็นโรคแรกสุดที่เกิดขึ้นแล้วทำให้เกิดโรคอื่น
 ตามมาเป็นขบวนจนกระทั่งตายถ้าไม่มีโรคตั้งต้นนี้ก็จะไม่มีขบวนของโรคอื่นตามมาก็จะไม่มีเกิดการตายเกิดขึ้น
 ถ้าเป็นการบาดเจ็บจะถือเอาสาเหตุที่ทำให้เกิดการบาดเจ็บและนำไปสู่การตายเป็นสาเหตุการตายต้นกำเนิด
 ซึ่งจะประกอบด้วยอุบัติเหตุ ถูกทำร้ายหรือทำร้ายตนเอง สาเหตุการการตายของประชากรในจังหวัดกระบี่
 จากโรคต่างๆ รอบปี 2566 พบว่าอันดับที่ 1 อาการแสดงที่พบจากการตรวจทางห้องปฏิบัติการ จำนวน 636 ราย
 อันดับที่ 2 โรคระบบประสาทอื่นๆ จำนวน 383 ราย อันดับที่ 3 โรคหลอดเลือดสมอง จำนวน 220 ราย
 อันดับที่ 4 โรคหัวใจขาดเลือด จำนวน 191 ราย และอันดับที่ 5 คือ โรคของระบบสืบพันธุ์และทางเดินปัสสาวะ
 อื่นๆ จำนวน 167 ราย

ตารางที่ 5 สาเหตุการตาย 5 อันดับแรก

อันดับ	สาเหตุการตาย	จำนวนทั้งหมด (หน่วย : คน)
อันดับที่ 1	อาการแสดงที่พบจากการตรวจทางห้องปฏิบัติการ	636
อันดับที่ 2	โรคระบบประสาทอื่นๆ	383
อันดับที่ 3	โรคหลอดเลือดสมอง	220
อันดับที่ 4	โรคหัวใจขาดเลือด	191
อันดับที่ 5	โรคของระบบสืบพันธุ์และทางเดินปัสสาวะอื่นๆ	167

ที่มา : สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข (2565)

(2) สาเหตุผู้ป่วยนอกจิตเวชที่มารับบริการสูงสุด 5 อันดับ

ผู้ป่วยจิตเวช หมายถึง ผู้ที่มีภาวะความแปรปรวนทางจิตใจจนทำให้มีความผิดปกติทาง ความคิด อารมณ์ และการแสดงออกอย่างรุนแรง มีอาการหลงผิด ประสาทหลอน และสูญเสียความสามารถ ในการรับรู้โลกแห่งความเป็นจริง ที่มารับบริการรักษาพยาบาล ณ โรงพยาบาลจิตเวช หรือ สถานบริการทาง สุขภาพที่มีหน่วยบำบัดรักษาทางจิตเวช ทั้งผู้ป่วยจิตเวชผู้ใหญ่ หรือ ผู้ป่วยจิตเวชเด็ก และวัยรุ่นที่มารับการ รักษาแบบผู้ป่วยนอก ผู้ป่วยจิตเวชฉุกเฉิน และ แบบผู้ป่วยใน โดยแพทย์ให้การวินิจฉัยว่าเป็นโรคจิตตามบัญชี จำแนกโรคระหว่างประเทศ ฉบับแก้ไขครั้งที่ 10 (International Statistical Classification of Diseases and Related Health Problems : Tenth Reversion) ตามที่องค์การอนามัยโลก ได้จัดทำขึ้น เพื่อจำแนก โรคทางจิตเวชและความผิดปกติของพฤติกรรม เกณฑ์การจำแนกประเภทผู้ป่วยจิตเวช หมายถึง เครื่องมือที่พยาบาลใช้ในการจัดกลุ่มผู้ป่วยจิตเวชผู้ใหญ่ หรือผู้ป่วยจิตเวชเด็กและวัยรุ่น ทั้งกรณีผู้ป่วยนอก ผู้ป่วยจิตเวชฉุกเฉิน และกรณีผู้ป่วยใน โดยใช้วิธีการจำแนกตามคำอธิบาย (Prototype evaluation method) ซึ่งเนื้อหาของเครื่องมือจะระบุข้อความที่อธิบายถึงสภาวะความรุนแรงของ ความเจ็บป่วย และความต้องการการดูแลขั้นต่ำที่พึงได้รับ ไว้อย่างกว้างๆ ทั้งนี้ พยาบาลผู้ประเมินต้องจัดผู้ป่วยเข้าตามประเภทที่มีลักษณะเหมือนหรือใกล้เคียงมากที่สุด ผลจากการประเมินจะทำให้ทราบถึงความต้องการ การพยาบาลที่ผู้ป่วยควรได้รับมากหรือน้อยตามความจำเป็นของผู้ป่วยแต่ละราย ในแต่ละช่วงเวลา และนำผลที่ได้จากการจำแนกประเภทผู้ป่วยจิตเวชมาวางแผนให้การดูแลผู้ป่วยได้อย่างเหมาะสม สาเหตุผู้ป่วยนอกจิตเวชที่มารับบริการสูงสุด 5 อันดับแรกของจังหวัดกระบี่ อันดับที่ 1 สาเหตุจากโรคจิตเภท พฤติกรรมแบบโรคจิตเภท และโรคหลงผิด จำนวน 3,636 คน อันดับที่ 2 โรคจิตเภท จำนวน 2,813 คน อันดับที่ 3 ความผิดปกติทางอารมณ์ จำนวน 2,167 คน อันดับที่ 4 โรคประสาท ความผิดปกติที่สัมพันธ์กับความเครียด และโรคโซมาโตฟอร์ม จำนวน 2,161 คน และอันดับที่ 5 โรคซึมเศร้า จำนวน 1,852 คน

ตารางที่ 6 สาเหตุผู้ป่วยนอกจิตเวชที่มารับบริการสูงสุด 5 อันดับแรก

อันดับ	สาเหตุ	จำนวนทั้งหมด (หน่วย : คน)
อันดับที่ 1	โรคจิตเภท พฤติกรรมแบบโรคจิตเภท และโรคหลงผิด	3,636
อันดับที่ 2	โรคจิตเภท	2,813
อันดับที่ 3	ความผิดปกติทางอารมณ์	2,167
อันดับที่ 4	โรคประสาท ความผิดปกติที่สัมพันธ์กับความเครียด และโรคโซมาโตฟอร์ม	2,161
อันดับที่ 5	โรคซึมเศร้า	1,852

ที่มา : ระบบคลังข้อมูลด้านการแพทย์และสุขภาพ (HDC) สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข (2566)

(3) อัตราการป่วยเป็นโรคซึมเศร้าต่อจำนวนประชากรทั้งหมด

โรคซึมเศร้า (Depression disorder) เกิดจากการที่สมองหลังสารผิดปกติ ได้แก่ โดปามีน (dopamine) สารเซโรโทนิน (Serotonin) และนอร์อิพิเนฟริน (Norepinephrine) ไม่ใช่โรคที่เกิดขึ้นกับสภาพจิตใจเพียงอย่างเดียวอย่างที่หลาย ๆ คนคิด เมื่อสารเคมีเหล่านี้ผิดปกติร่างกาย พฤติกรรม ความคิด และอารมณ์ก็เกิดความแปรปรวน และนำไปสู่อาการต่าง ๆ โดยมีสาเหตุ ดังนี้

1. สถานการณ์เลวร้ายในชีวิต เช่น โดนทำร้าย ถูกข่มขืน ตกงาน ผิดหวังจากความรักหรือการเรียน สิ่งเหล่านี้จะทำให้เกิดความผิดหวังและความเศร้า หากไม่ได้รับการเยียวยาหรือรักษา จะนำไปสู่โรคซึมเศร้า

2. ผลข้างเคียงของการเป็นโรคร้ายหรือการใช้ยาบางชนิด เช่น ภาวะไทรอยด์ทำให้ฮอร์โมนทำงานผิดปกติ โรคลมชัก โรคสมองเสื่อม

3. พันธุกรรม จากการสำรวจพบว่า หากมีฝาแฝดคนหนึ่งเป็นโรคซึมเศร้า ฝาแฝดอีกคนมีโอกาสเป็นสูงถึง 60 – 80% หากคนในครอบครัวที่เป็นญาติสายตรง (พ่อ แม่ พี่ น้อง) ที่เป็นโรคซึมเศร้า จะมีโอกาสเป็นมากกว่าคนทั่วไปถึง 20%

4. ผู้สูงอายุ เมื่อเข้าสู่วัยนี้ จะมีโอกาสเป็นโรคซึมเศร้าได้ง่าย เนื่องจากอารมณ์และความรู้สึกแปรปรวน หรือความเศร้าจากการใช้ชีวิต เช่น อยู่คนเดียว ไม่มีลูกหลานดูแล

จังหวัดกระบี่ ปี พ.ศ.2566 มีผู้ป่วยโรคซึมเศร้าเพิ่มจากผู้ป่วยสะสมก่อนปี 2566 จำนวน 418 ราย โดยผู้ป่วยสะสมก่อนปี 2566 มีจำนวน 6,748 ราย และมีอัตราผู้ป่วยรายใหม่เพิ่มจำนวน 87 ราย ซึ่งอยู่ในสถานการณ์การในปีที่ผ่านมาประเทศไทยพบกับสถานการณ์ต่าง ๆ ที่รุนแรง ทั้งโรคระบาด สงครามใน ยูเครน เงินเฟ้อ รวมถึงการปรับขึ้นของอัตราดอกเบี้ยนโยบายอย่างรวดเร็วของธนาคารกลางหลายพื้นที่ทั่วโลก รวมทั้งไทยเองที่ปรับเพิ่มอัตราดอกเบี้ยนโยบายครั้งแรกในเดือนสิงหาคม 2565 ที่ 0.25% ตั้งแต่โควิดระบาดเพื่อต่อสู้กับสถานการณ์เงินเฟ้อ เมื่อเข้าสู่ปี 2566 เศรษฐกิจไทยส่อแววฟื้นตัวจากการกลับมาของนักท่องเที่ยว และการบริโภคภาคเอกชน ทาง IMF และ ธนาคารแห่งประเทศไทยต่างก็ได้คาดการณ์ว่า เศรษฐกิจไทยจะโต อยู่ที่ 3.7% ในปี 2566 ท่ามกลางการชะลอตัวของเศรษฐกิจโลก ทำให้ปัจจุบันในจังหวัดกระบี่มีผู้ป่วยเป็นโรคซึมเศร้าทั้งรายเก่าและรายใหม่รวมทั้งหมด 7,166 ราย

ตารางที่ 7 อัตราการป่วยเป็นโรคซึมเศร้าต่อจำนวนประชากร

จังหวัด	ผู้ป่วยสะสมก่อนปี 2566	รวมผู้ป่วยเก่าและใหม่ทั้งหมด	อัตราป่วยรายใหม่*
กระบี่	6,748	7,166	87
	ผู้ป่วยรายใหม่ในปี 2566		
	418		

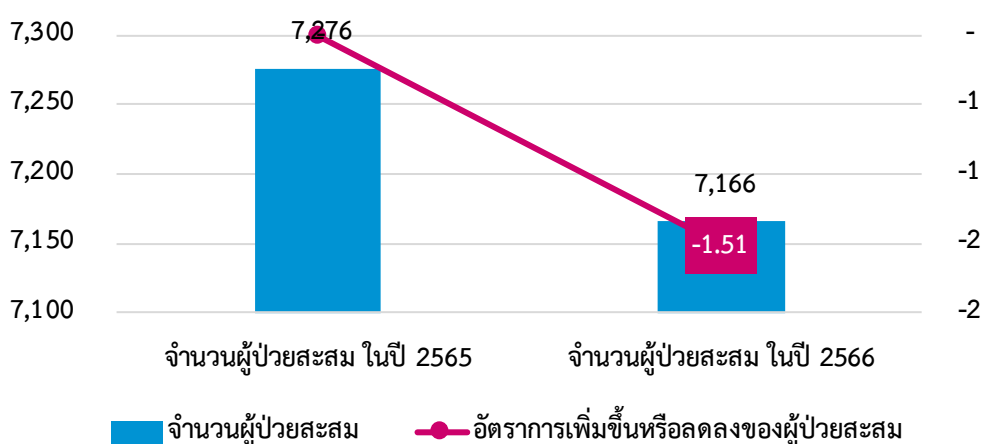
ที่มา : ระบบคลังข้อมูลด้านการแพทย์และสุขภาพ (HDC) สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข (2566)

*อัตราป่วยเป็นโรคซึมเศร้ารายใหม่ ต่อประชากร 100,000 คน

ผู้ป่วย หมายถึง ผู้ที่เข้ารับการรักษาหรือผู้รับบริการด้วยการพยาบาล ได้จำแนกไว้เป็น 2 ประเภท คือ 1. ผู้ป่วยใน หมายถึง ผู้ที่ต้องเข้ารับการรักษาในโรงพยาบาลหรือสถานพยาบาล อย่างน้อย 6 - 8 ชั่วโมง หรือผู้ที่ต้องเสียค่าห้องและอาหารประจำวันในการเข้ารับรักษาในโรงพยาบาลและสถานพยาบาล 2. ผู้ป่วยนอก หมายถึง ผู้ที่รับบริการหรือเวชภัณฑ์อันเนื่องมาจากการรักษาพยาบาลในแผนกผู้ป่วยนอกหรือในห้องรักษาฉุกเฉินของโรงพยาบาลและสถานพยาบาล หรือผู้ที่รับการศัลยกรรมผ่าตัดเล็ก (minor surgery) โดยไม่เป็นผู้ป่วยในตามนิยามผู้ป่วยใน จังหวัดกระบี่ ปี พ.ศ.2566 มีอัตราการลดลงของผู้ป่วยสะสม จำนวน 7166 คน ซึ่งผู้ป่วยสะสมลดลงจากปี พ.ศ. 2565 มีจำนวนผู้ป่วยสะสม 7276 คน ซึ่งลดลงมาจำนวน 110 คน

อัตราการเพิ่มขึ้นหรือลดลงของผู้ป่วยสะสม (หน่วย : ร้อยละ)

ภาพที่ 5 อัตราการเพิ่มขึ้นหรือลดลงของผู้ป่วยสะสม

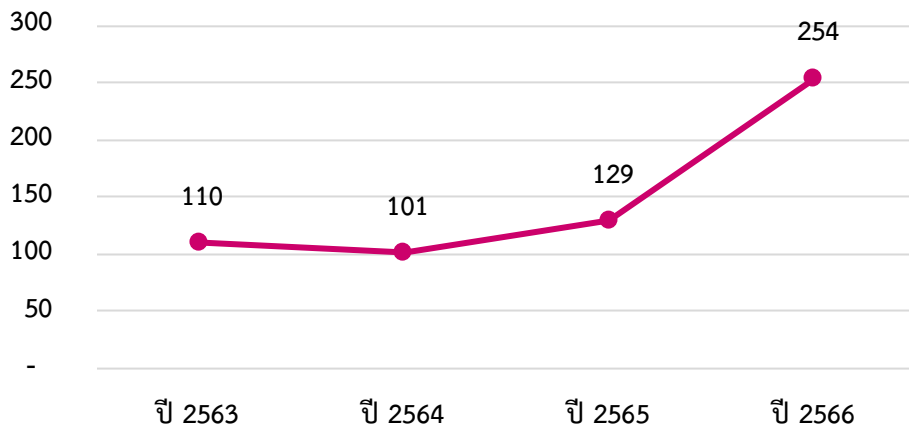
ที่มา : ระบบคลังข้อมูลด้านการแพทย์และสุขภาพ (HDC) สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข (2566)

(4) การพยายามฆ่าตัวตายและการฆ่าตัวตายสำเร็จ

การฆ่าตัวตาย หรือ อัตฆาตกรรม หรือ อัตวินิบาตกรรมเป็นกระทำให้ตนเองถึงแก่ความตายอย่างตั้งใจ การฆ่าตัวตายเป็นมักเกิดจากภาวะซึมเศร้า ซึ่งเกิดจากความผิดปกติจากจิต เช่น โรคซึมเศร้า โรคอารมณ์สองขั้ว โรคจิตเภท ความผิดปกติทางบุคลิกภาพแบบก้ำกึ่ง โรคพิษสุรา หรือการใช้สารเสพติดปัจจัยที่ทำให้เกิดความเครียด เช่น ความลำบากทางการเงิน หรือปัญหาความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล ก็มีส่วนร่วมเช่นกัน

จังหวัดกระบี่ มีผู้ป่วยที่พยายามฆ่าตัวตายสำเร็จในปี 2566 จำนวน 254 แต่ปรากฏว่าในปี 2565 มีผู้ป่วยที่พยายามฆ่าตัวตายสำเร็จ จำนวน 129 คน ซึ่งจากสถิติผู้ป่วยที่พยายามฆ่าตัวตาย ตั้งแต่ปี 2563 - 2566 มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นทุกปี ซึ่งแสดงให้เห็นว่า เมื่อเกิดวิกฤตการณ์ทางเศรษฐกิจหรือสังคมที่ส่งผลกระทบต่อคนส่วนใหญ่จะเป็นช่วงที่อัตราการฆ่าตัวตายสำเร็จมีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้น

ผู้ป่วยที่พยายามฆ่าตัวตาย (หน่วย : คน)

ภาพที่ 6 จำนวนผู้ป่วยที่พยายามฆ่าตัวตาย

ที่มา : ระบบคลังข้อมูลด้านการแพทย์และสุขภาพ (HDC) สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข (2566)

การฆ่าตัวตาย หรือ อัตฆาตกรรม หรือ อัตวินิบาตกรรมเป็นกระทำให้ตนเองถึงแก่ความตายอย่างตั้งใจ การฆ่าตัวตายเป็นมากเกิดจากภาวะซึมเศร้า ซึ่งเกิดจากความผิดปกติจากจิต เช่น โรคซึมเศร้า โรคอารมณ์สองขั้ว โรคจิตเภท ความผิดปกติทางบุคลิกภาพแบบก้ำกึ่ง โรคพิษสุรา หรือการใช้สารเสพติด ปัจจัยที่ทำให้เกิดความเครียด เช่นความลำบากทางการเงิน หรือปัญหาความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล ก็มีส่วนร่วมเช่นกัน

จังหวัดกระบี่ มีเกณฑ์เป้าหมายอัตราการฆ่าตัวตายสำเร็จไม่เกิน 8.00 คน ซึ่งสูงกว่าค่าเป้าหมายปรากฏว่าในปี 2566 มีอัตราการฆ่าตัวตายสำเร็จ จำนวน 15 คน คิดเป็นร้อยละอัตราการฆ่าตัว ตายสำเร็จ 3.14 ซึ่งอาจเป็นผลกระทบจากสถานการณ์ความเปลี่ยนแปลงของสังคม เศรษฐกิจ และภาวะค่าใช้จ่ายในครัวเรือนที่เพิ่มสูงขึ้น

ตารางที่ 8 อัตราการฆ่าตัวตายสำเร็จ

จังหวัด	ผู้ฆ่าตัวตายสำเร็จ (คน)	อัตราการฆ่าตัวตายสำเร็จ*	เกณฑ์เป้าหมาย**
กระบี่	15	3.14	ไม่เกิน 8.00 คน

ที่มา : ระบบ Health KPI สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข (2566)

*อัตราการฆ่าตัวตายสำเร็จ ต่อประชากร 100,000 คน

**เกณฑ์เป้าหมายตาม KPI สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข

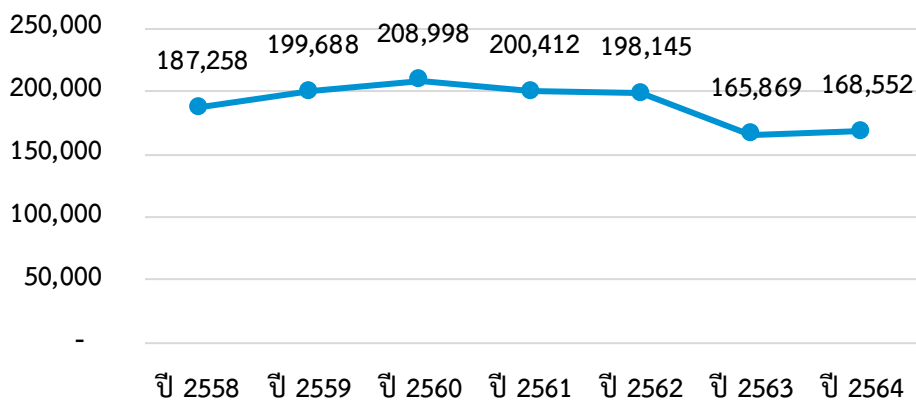
2.3 ประเด็นด้านเศรษฐกิจ รายได้ และการทำงาน

2.3.1 ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด และการขยายตัว

ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด (Gross Provincial Products: GPP) สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ เป็นหน่วยงานที่รับผิดชอบการจัดทำสถิติผลิตภัณฑ์และจังหวัด จัดเก็บข้อมูลวิธีทางอ้อมหรือเรียกว่าวิธีแบบบนลงล่าง ซึ่งเป็นการกระจายมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ จากระดับภาครวมพื้นที่ตั้งประเทศ จำแนกย่อยเป็นผลิตภัณฑ์ภาคและจังหวัด เพื่อใช้เป็นเครื่องชี้วัดภาวะเศรษฐกิจและสังคมในระดับภาคและจังหวัดของประเทศไทย

ผลิตภัณฑ์จังหวัดต่อหัว (GPP per Capita) ของจังหวัดกระบี่ ตั้งแต่ปี 2558 – 2564 พบว่า ปี 2558 ผลิตภัณฑ์จังหวัดต่อหัว 187,258 บาท ปี 2559 ผลิตภัณฑ์จังหวัดต่อหัว 199,688 บาท เพิ่มขึ้นจากปี 2558 จำนวน 12,430 บาท ปี 2560 ผลิตภัณฑ์จังหวัดต่อหัว 208,998 บาท ซึ่งเพิ่มขึ้นจากปี 2559 จำนวน 9,310 บาท ปี 2561 ผลิตภัณฑ์จังหวัดต่อหัว 200,412 บาท ลดลงจากปี 2560 จำนวน 8,586 บาท ปี 2562 ผลิตภัณฑ์จังหวัดต่อหัว 198,145 บาท ลดลงจากปี 2561 จำนวน 2,267 บาท ปี 2563 ผลิตภัณฑ์จังหวัดต่อหัว 165,869 บาท ลดลงจากปี 2562 จำนวน 32,276 บาท และในปี 2564 ผลิตภัณฑ์จังหวัดต่อหัว 168,552 บาท เพิ่มขึ้นจากปี 2563 จำนวน 2,683 บาท แสดงให้เห็นว่าผลิตภัณฑ์จังหวัดต่อหัว มีแนวโน้มลดลงอาจเนื่องมาจากเป็นช่วงสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 และความเปลี่ยนแปลงของเศรษฐกิจภาวะค่าใช้จ่ายในครัวเรือนที่เพิ่มสูงขึ้น ศักยภาพประชากรในจังหวัดกระบี่ในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจมีแนวโน้มลดลงแต่ในปัจจุบันจังหวัดกระบี่สถานการณ์ทางเศรษฐกิจมีแนวโน้มฟื้นตัวดีขึ้นอย่างต่อเนื่อง

ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดต่อหัว (หน่วย : บาท)

ภาพที่ 7 ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดต่อหัว

ที่มา : สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (2564)

ผลิตภัณฑ์จังหวัดต่อหัว (GPP per Capita) ค่าเฉลี่ยต่อหัวของผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดต่อหัว ซึ่งหาได้จากการนำข้อมูลสถิติผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด ณ ราคาประจำปีหารด้วยจำนวนประชากรของจังหวัด จะได้ค่าเฉลี่ยผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดต่อหัว (GPP per Capita) ซึ่งเป็นตัวเลขที่แสดงถึงความสามารถในการสร้างรายได้ (Generated of factor income) จังหวัดที่มีค่าเฉลี่ยสูงแสดงถึงความสามารถหรือศักยภาพในการสร้างรายได้ที่สูงกว่าจังหวัดที่มีเฉลี่ยต่ำ อย่างไรก็ตามสถิติผลิตภัณฑ์มวลรวม จังหวัดต่อหัวไม่ใช่ตัวเลขรายได้ต่อหัวของประชากร (Per capita Income) ที่ครัวเรือนในจังหวัดได้สุทธิ เนื่องจากตัวเลขสถิติผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดเป็นผลรวมมูลค่าเพิ่มหรืออีกนัยหนึ่งคือผลตอบแทนปัจจัยการผลิตที่เกิดจากกิจกรรมการผลิตที่ดำเนินการอยู่ในพื้นที่จังหวัด

อัตราอัตราการขยายหรือหดตัวของผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดต่อหัวของจังหวัด กระจปี เมื่อเปรียบเทียบกับค่า GPP ปี 2563 คิดเป็น 165,869 และในปี 2564 ค่า GPP 168,552 เพิ่มขึ้นจากปี 2563 2,683 ซึ่งการขยายหรือหดตัว คิดเป็นร้อยละ 1.62

ตารางที่ 9 อัตราการขยายหรือหดตัวของผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดต่อหัว

จังหวัด	GPP ปี 2563	GPP ปี 2564	การขยายหรือหดตัว*
กระบี่	165,869	168,552	1.62

ที่มา : สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (2564)

*อัตราการขยายหรือหดตัวของผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดต่อหัว (หน่วย : ร้อยละ)

2.3.2 รายได้ หนี้สิน ความไม่เสมอภาคของรายได้ และการออม

(1) รายได้และหนี้สินต่อครัวเรือน

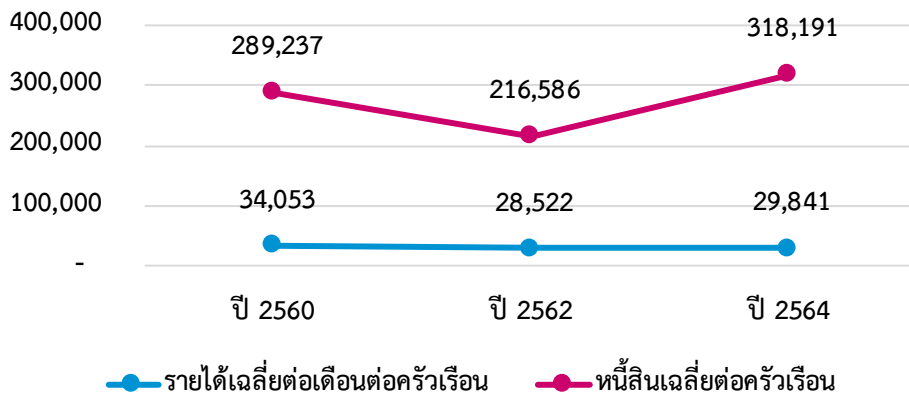
รายได้ของครัวเรือน หมายถึง “เงินสิ่งของ” ที่ครัวเรือนได้รับมาจากการทำงานหรือผลิตเอง หรือจากทรัพย์สินหรือได้รับความช่วยเหลือจากผู้อื่น ๆ จำแนกเป็นรายได้ประจำและรายได้ไม่ประจำ

หนี้สินของครัวเรือน หมายถึง เงินกู้ยืมที่ค้างชำระทั้งสถาบันการเงินและบุคคลอื่นนอกครัวเรือน รวมทั้งหนี้ที่เกิดจากการเช่าซื้อ การซื้อสินค้าเงินผ่อน การซื้อเชื่อสินค้าจากร้านค้า การจำนำและเงินส่งแชร์ตาย

รายได้ รายจ่าย หนี้สิน เพื่อสะท้อนให้เห็นถึงความมั่นคงทางเศรษฐกิจในการดำรงชีวิตของ ครัวเรือน ในจังหวัด การที่ครัวเรือนมีรายได้สูงกว่าหนี้สิน และครัวเรือนที่มีภาระการชำระหนี้ต่อรายได้ไม่เกิน ร้อยละ 30 การที่ครัวเรือนที่มีรายได้มากกว่ารายจ่ายและหนี้สินแสดงให้เห็นรายได้คงเหลือสำหรับเงินออม หรือมีเงินสำรองที่สามารถนำมาใช้จ่ายในภาวะฉุกเฉินหรือครัวเรือนหรือครอบครัวที่จะประสบภาวะวิกฤตต่าง ๆ เช่น วิกฤตด้านสุขภาพที่ส่งผลกระทบต่อการทำงานหรือการประกอบอาชีพ วิกฤตจากการประสบกับภัยพิบัติ

จังหวัดกระบี่ รายได้และหนี้สินต่อครัวเรือน ปี 2560 – 2564 พบว่ารายได้เฉลี่ยต่อเดือนต่อครัวเรือน ในปี 2560 เฉลี่ย 34,053 บาท หนี้สินเฉลี่ยต่อครัวเรือน 289,237 บาท เมื่อเปรียบเทียบกับปี 2562 ครัวเรือนมีรายได้เฉลี่ย 28,522 บาท หนี้สินเฉลี่ย 216,586 บาท มีรายได้ลดลงและหนี้สินลดลง และในปี 2564 ครัวเรือนมีรายได้เพิ่มขึ้นจากปี 2562 รายได้เฉลี่ย จำนวน 29,841 บาท แต่มีหนี้สินเพิ่มขึ้นเป็น 318,191 บาท เนื่องจากมีสถานการณ์ความเปลี่ยนแปลงของเศรษฐกิจ ภาวะค่าใช้จ่ายในครัวเรือนที่เพิ่มสูงขึ้น หนี้สินของประชากรถูกกู้ยืมเพื่อใช้จ่ายในครัวเรือนสูงสุด อาจจะต้องเผื่อระหว่างเรื่องการเงินหนี้เสียในครัวเรือนจากการกู้ยืมหนี้สินที่ไม่เกิดการลงทุน

รายได้และหนี้สินต่อครัวเรือน (หน่วย : บาท)

ภาพที่ 8 รายได้และหนี้สินต่อครัวเรือน

ที่มา : การสำรวจภาวะเศรษฐกิจและสังคมของครัวเรือน สำนักงานสถิติแห่งชาติ (2564)

(2) หนี้สินและประเภทของหนี้สิน

ประเภทของหนี้สิน มีการตามวัตถุประสงค์ประกอบด้วยการเป็นหนี้สินเพื่อใช้จ่ายครัวเรือน เพื่อใช้ซื้อ/เช่าซื้อบ้านและที่ดิน และเพื่อใช้ทำการเกษตรหรือใช้ทำธุรกิจการ เป็นต้น จังหวัดกระบี่ สัดส่วนประเภทหนี้สิน ปี ๒๕๖๔ พบว่าการเป็นหนี้สินอันดับแรกเพื่อใช้จ่ายครัวเรือน ครัวเรือนละ ๑๓๖,๙๓๓ บาท อันดับที่ ๒ เพื่อใช้ทำธุรกิจที่ไม่ใช่การเกษตร ครัวเรือนละ ๗๐,๔๘๘ บาท อันดับที่ ๓ เพื่อใช้ซื้อ/เช่าซื้อบ้านและที่ดิน ๖๔,๓๓๓ บาท อันดับที่ ๔ เพื่อใช้ทำการเกษตร ๓๙,๓๗๕ บาท อันดับที่ ๕ เพื่อใช้ในการศึกษา ๔,๕๙๔ บาท รวมครัวเรือนมีหนี้สินทั้งสิ้น ๓๑๘,๑๙๑ บาท ด้านหนี้สินของครัวเรือนเป็นการสะท้อนการก่อหนี้สินของภาคครัวเรือนโดยเฉพาะการเป็นหนี้สินเพื่อการจ่ายในครัวเรือน เป็นการก่อหนี้ให้เกิดรายได้

ตารางที่ 10 ประเภทของหนี้สินจำแนกตามวัตถุประสงค์ของการกู้ยืม

ประเภทของหนี้สิน	บาท
เพื่อใช้จ่ายในครัวเรือน	136,933
เพื่อใช้ทำธุรกิจที่ไม่ใช่การเกษตร	70,488
เพื่อใช้ทำการเกษตร	39,375
เพื่อใช้ในการศึกษา	4,594
เพื่อใช้ซื้อ/เช่าซื้อบ้านและที่ดิน	64,333
หนี้สินอื่นๆ	2,468
หนี้สินทั้งสิ้น	318,191

ที่มา : การสำรวจภาวะเศรษฐกิจและสังคมของครัวเรือน สำนักงานสถิติแห่งชาติ (2564)

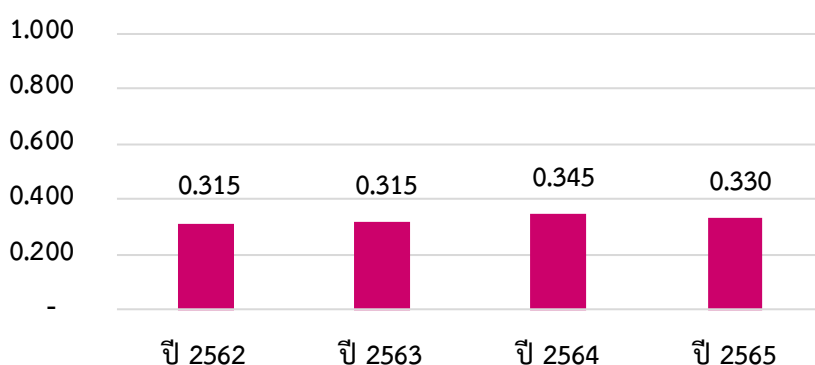
(3) สัมประสิทธิ์ความไม่เสมอภาค (Gini coefficient) ของรายจ่ายเพื่อการอุปโภคบริโภค

สัมประสิทธิ์ของความไม่เสมอภาค (Gini coefficient) ของรายได้ หมายถึง ค่าที่แสดงความแตกต่างของรายได้ของครัวเรือน มีค่าระหว่าง 0 - 1 ถ้าเป็น 0 แสดงว่า ไม่มีความแตกต่างของรายได้ แต่ถ้าเป็น 1 แสดงว่า มีความแตกต่างของรายได้มากที่สุด

ปัญหาความเหลื่อมล้ำรายได้ อาจเกิดจากการกลไกทางเศรษฐกิจที่เอื้อต่อการแข่งขันที่เสรีและเป็นธรรม กลไกการสนับสนุนของภาครัฐ ที่ทำให้ประชากรวัยเด็กเข้าถึงการศึกษา และการบริการทางด้านสาธารณสุข สินเชื่อ ที่มีความเท่าเทียมกันมากขึ้น รวมทั้งการมีโครงข่ายความคุ้มครองทางสังคม (social safety net) การบังคับให้กฎหมายที่เข้มแข็งและการป้องกันการทุจริตคอร์รัปชันทั้งทางตรงและทางอ้อม

จังหวัดกระบี่ ดัชนีความไม่เสมอภาคของรายได้ ช่วงปี 2562 – 2565 ในปี 2562 ดัชนีความไม่เสมอภาคของรายได้ร้อยละ 0.315 ในปี 2563 ดัชนีความไม่เสมอภาคของรายได้ ร้อยละ 0.315 ซึ่งเท่ากับปี 2562 แต่เพิ่มขึ้นในปี 2564 ดัชนีความไม่เสมอภาคของรายได้ ร้อยละ 0.345 และลดลงในปี 2565 โดยดัชนีความไม่เสมอภาคของรายได้ ร้อยละ 0.330 จากภาพรวมทั้ง 4 ปี จังหวัดกระบี่ ดัชนีความไม่เสมอภาคของรายได้ แสดงให้เห็นว่ามีประชากรที่เป็นกลุ่มเปราะบางบางส่วนที่ยังเข้าบริการของรัฐ ไม่ดีเท่าที่ควร

สัมประสิทธิ์ความไม่เสมอภาค (Gini coefficient)

ภาพที่ 9 สัมประสิทธิ์ความไม่เสมอภาค (Gini coefficient) ของรายจ่ายเพื่อการอุปโภคบริโภค

ที่มา : ข้อมูลจากการสำรวจภาวะเศรษฐกิจและสังคมของครัวเรือน สำนักงานสถิติแห่งชาติ (2565)

หมายเหตุ ประมวลผลโดยกองพัฒนาข้อมูลและตัวชี้วัดสังคม สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

(4) ครัวเรือนที่มีการออมเงิน

การออมเป็นการแบ่งรายได้ส่วนหนึ่งเก็บสะสมไว้สำหรับวัตถุประสงค์ต่าง ๆ เช่น เพื่อไว้ใช้ในอนาคตเมื่อเวลาฉุกเฉิน เพื่อใช้ในสิ่งที่อยากได้หรืออยากทำ สัดส่วนที่เหมาะสมในการออมควรออมเงิน ประมาณ 1 ใน 4 ของรายได้แต่ละเดือนอย่างไรก็ตามอัตราส่วนที่สามารถปรับเปลี่ยนได้ตามความเหมาะสม ขึ้นอยู่กับรายได้ปัจจุบันและแผนการทางการเงินที่วางไว้ การวางแผนทางการเงินแต่ถ้ามีรายได้น้อยและหนี้สินเยอะจะสามารถที่จะลดการออม เพื่อนำเงินจำนวนนี้ไปใช้ผ่านชำระหนี้สินให้หมดก่อน ครัวเรือนที่มีการออมเงิน เป็นการแสดงว่าศักยภาพของสมาชิกที่ครัวเรือนที่มีรายได้เฉลี่ยที่เพียงพอกับจ่ายในครัวเรือนและหนี้สิน รวมไปถึงวางแผนทางการเงิน ที่เพียงพอไว้สำหรับภาวะฉุกเฉิน รวมถึง ไว้สำหรับสมาชิกในครัวเรือนเข้าสู่วัยผู้สูงอายุ

จังหวัดกระบี่ ในปี 2566 มีจำนวนครัวเรือนทั้งหมด 96,390 ครัวเรือน โดยมีครัวเรือนที่มีการออมเงินจำนวน 95,430 ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ 99.00 เมื่อวิเคราะห์จากรายได้ของครัวเรือนของจังหวัดกระบี่ มีการวางแผนทางการเงินไว้สำหรับการเก็บออมเงินค่อนข้างสูง เพื่อรองรับในยามวิกฤตของครัวเรือน

ตารางที่ 11 ร้อยละของครัวเรือนที่มีการออมเงิน

จังหวัด	ครัวเรือนทั้งหมด	ครัวเรือนที่มีการออมเงิน	ร้อยละของครัวเรือนที่มีการออมเงิน
กระบี่	96,390	95,430	99.00

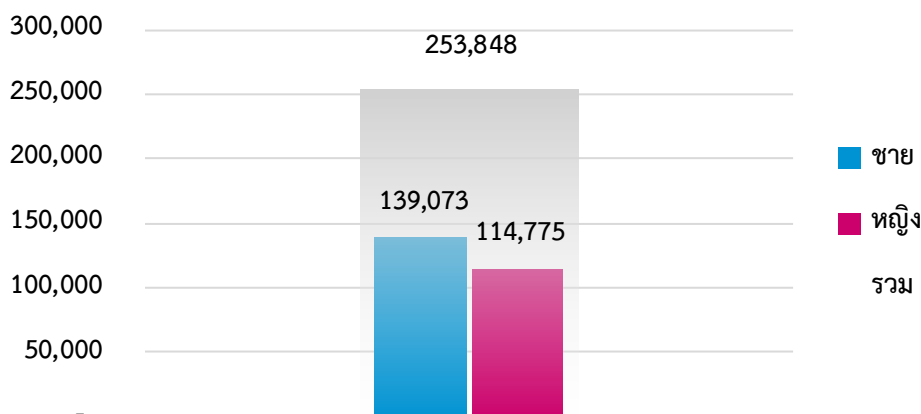
ที่มา : กรมการพัฒนาชุมชน (2566)
หมายเหตุ เป็นข้อมูลจากการสำรวจเท่านั้น

2.3.3 ภาวะการมีงานทำ

(1) กำลังแรงงาน

จำนวนแรงงานที่มีอายุ 15 ปีขึ้นไป ไม่เกินอายุ 59 ปี ที่บุคคลที่อยู่ทำงาน สามารถเสนอขาย แรงงานในตลาดแรงงานในอัตราค่าจ้างระดับต่าง ๆ โดยไม่คำนึงว่ามีงานทำอยู่แล้วหรือกำลังหางาน โดยจังหวัดกระบี่ ในปี 2566 อัตราค่าแรงขั้นต่ำ ตามประกาศคณะกรรมการค่าจ้าง เรื่อง อัตราค่าจ้างขั้นต่ำ วันละ 340 บาท การสำรวจภาวะการทำงานของประชากรในจังหวัดกระบี่ ในปี 2566 ประชากรแรงงาน มีจำนวนทั้งหมด 253,848 คน (ชาย 139,073 คน หญิง 114,775 คน) เมื่อมีการวิเคราะห์แล้วสถานการณ์แรงงานของจังหวัดกระบี่ มีจำนวนเพิ่มสูงอย่างต่อเนื่อง สถานการณ์แรงงานในจังหวัดระนอง ที่มีรายได้ตามอัตราค่าแรงขั้นต่ำ 340 บาทต่อวัน และแรงงานที่จะรายได้เพิ่มสูงขึ้นต้องจบระดับการศึกษาตามวุฒิการศึกษา ตามประเภทงานภาครัฐและภาคเอกชน

กำลังแรงงาน (หน่วย : คน)

ภาพที่ 10 จำนวนกำลังแรงงาน

ที่มา : การสำรวจภาวะการทำงานของประชากร สำนักงานสถิติแห่งชาติ (2566)
หมายเหตุ ข้อมูลเฉลี่ยทั้งปี

ผู้ไม่อยู่ในกำลังแรงงาน หมายถึง บุคคลที่ไม่เข้าข่ายคำนิยามของผู้ที่อยู่ในกำลังแรงงาน ในสำมะโนประชากร ซึ่งได้แก่ 1. บุคคลซึ่งในสำมะโนประชากรมีอายุต่ำกว่า 15 ปี 2. บุคคลซึ่งในสำมะโนประชากรมีอายุ 15 ปีขึ้นไป แต่ไม่ได้ทำงาน และไม่พร้อมที่จะทำงาน เนื่องจากเป็นผู้ที่ทำงานบ้าน, เรียนหนังสือ, ยังเด็กเกินไป (มีอายุน้อยกว่า 18 ปี) หรือชรามาก (มีอายุเกิน 60 ปี), ไม่สามารถทำงานได้ เนื่องจากพิการทางร่างกายหรือจิตใจ หรือเจ็บป่วยเรื้อรัง, ไม่สมัครใจทำงาน, ทำงานโดยไม่ได้รับค่าจ้าง ผลกำไร ส่วนแบ่ง หรือสิ่งตอบแทนอื่นๆ ให้แก่บุคคล ซึ่งมีได้เป็นสมาชิกในครัวเรือนเดียวกัน, ทำงานให้แก่องค์กร หรือสถาบันการกุศลต่างๆ โดยไม่ได้รับค่าจ้างผลกำไรส่วนแบ่ง หรือสิ่งตอบแทนอย่างใด, ไม่พร้อมที่จะทำงาน เนื่องจากเหตุผลอื่น

จังหวัดกระบี่ ผู้ไม่อยู่ในกำลังแรงงาน ในปี 2566 ผู้ไม่อยู่ในกำลังแรงงาน จำนวน 91,940 คน (เพศชาย 27,194 คน เพศหญิง 64,746 คน) เมื่อได้วิเคราะห์ข้อมูลจังหวัดกระบี่ มีจำนวนประชากรผู้สูงอายุเพิ่มสูงขึ้นทุกปี

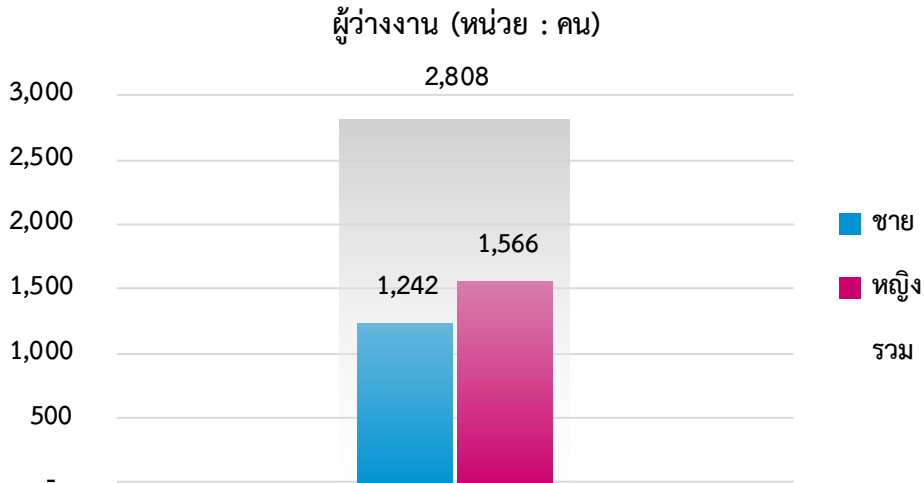

ภาพที่ 11 จำนวนผู้ไม่อยู่ในกำลังแรงงาน
ที่มา : การสำรวจภาวะการทำงานของประชากร สำนักงานสถิติแห่งชาติ (2566)
หมายเหตุ ข้อมูลเฉลี่ยทั้งปี

(2) การว่างงาน

การว่างงานเป็นสถานการณ์ที่บุคคลผู้สามารถที่กำลังหางานแต่ไม่สามารถหางานทำได้ จังหวัดกระบี่ มีผู้ว่างงานในปี 2566 จำนวน 2,808 ราย (เพศชาย 1,242 ราย เพศหญิง 1,566 ราย) จากสถิติ เห็นได้ว่าจังหวัดกระบี่มีจำนวนการว่างงานของเพศหญิงสูงกว่าเพศชาย

ภาพที่ 12 จำนวนผู้ว่างงาน
ที่มา : การสำรวจภาวะการทำงานของประชากร สำนักงานสถิติแห่งชาติ (2566)
หมายเหตุ ข้อมูลเฉลี่ยทั้งปี

อัตราการว่างงาน หมายถึง สัดส่วนของจำนวนผู้ว่างงานต่อกำลังแรงงานทั้งหมด คูณด้วย 100 (มีหน่วยเป็นร้อยละ) เมื่อความหมายเป็นเช่นนี้แล้ว จึงจำเป็นต้องทำความเข้าใจความหมายของคำสอง คำที่สำคัญ ได้แก่ กำลังแรงงาน และผู้ว่างงาน

อัตราการว่างงานที่เพิ่มขึ้น อาจมีผลกระทบต่อเศรษฐกิจอย่างน้อยสำคัญ 3 ข้อ ดังนี้

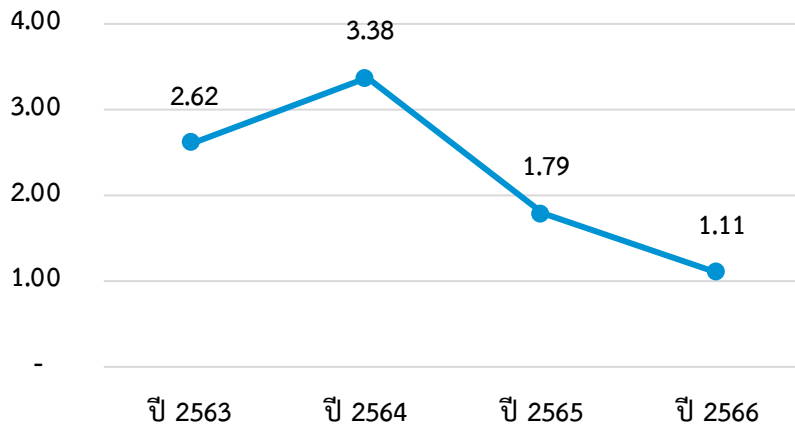
1) การเติบโตทางเศรษฐกิจ (Economic Growth) การว่างงานอาจชะลอการเติบโตทางเศรษฐกิจ เมื่อผู้คนตกงาน กำลังการผลิตลดลง ส่งผลอัตราการเติบโตเศรษฐกิจลดลง และในทางกลับกันเมื่ออัตราการว่างงานต่ำ คนมีงานทำจำนวนมาก ซึ่งเพิ่มผลผลิตและสามารถกระตุ้นการเติบโตทางเศรษฐกิจได้ จากการวิเคราะห์สถิติเชิงประจักษ์ของอังกฤษ พบว่าทุกๆ การว่างงานที่ลดลง 1% จะส่งผลกระทบต่อตัวเลข GDP ของประเทศประมาณ 0.5%

2) ต้นทุนทางสังคม (Social Cost) การว่างงานมีต้นทุนทางสังคม ต้นทุนทางสังคมคือ ความสูญเสีย หรือผลกระทบเชิงลบที่เกิดขึ้นกับสังคม ซึ่งอาจนำไปสู่อัตราความยากจน ที่เพิ่มขึ้นการไร้ที่อยู่อาศัย อัตราอาชญากรรม และความไม่สงบในสังคม ผลกระทบทางสังคมเหล่านี้อาจทำให้เศรษฐกิจตึงเครียดมากขึ้น

3) การใช้จ่ายของผู้บริโภค (Consumer Spending) เมื่ออัตราการว่างงานสูง ผู้คนมีรายได้น้อยลง ทำให้การใช้จ่ายสินค้าและบริการลดลง ผลกระทบนี้อาจส่งผลเสียต่อธุรกิจต่างๆ ซึ่งนำไปสู่ผลกำไรและ ผลผลิตที่ลดลง ทำให้เกิดวงจรเศรษฐกิจเกิดการชะลอ

จากการวิเคราะห์ข้อมูลอัตราการว่างงานของจังหวัดกระบี่ ระหว่างปี 2563 -2566 ในปี 2564 มีอัตราการว่างงานเยอะสุดร้อยละ คือ 3.38 ซึ่งอาจเนื่องมากเป็นช่วงสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 และเมื่อปี 2565 – 2566 สถานการณ์เริ่มดีขึ้น โดยในปี 2566 มีอัตราการว่างงานต่ำสุด คือ ร้อยละ 1.11

อัตราการว่างงาน (หน่วย : ร้อยละ)

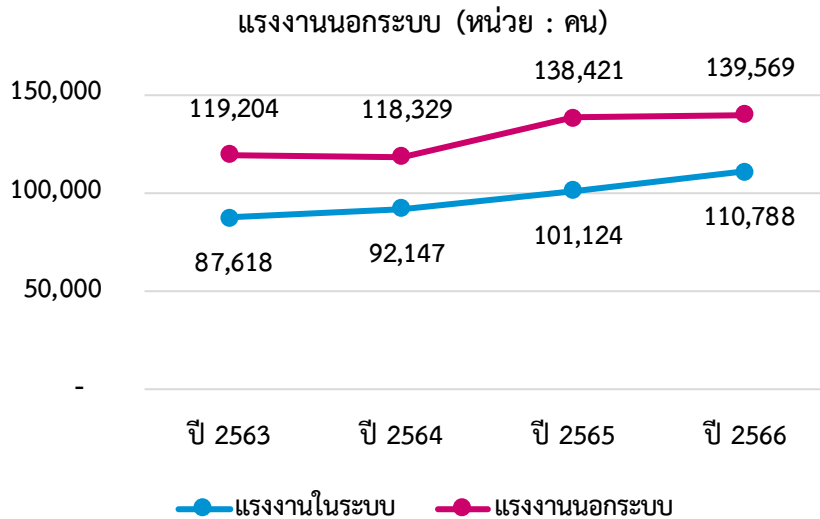
ภาพที่ 13 อัตราการว่างงาน

ที่มา : การสำรวจภาวะการทำงานของประชากร สำนักงานสถิติแห่งชาติ (2566)

(3) แรงงานนอกระบบ

แรงงานนอกระบบ คือ แรงงานที่ไม่ได้รับการคุ้มครองตามกฎหมายคุ้มครองแรงงาน และกฎหมายประกันสังคม ซึ่งครอบคลุมทั้งกลุ่มที่กฎหมายคุ้มครองแรงงานและกฎหมายประกันสังคม ไม่ให้การคุ้มครอง หรือคุ้มครองไม่ถึง และกลุ่มที่ได้รับการคุ้มครองตามกฎหมายแรงงานและกฎหมายประกันสังคม แต่ในทางปฏิบัติไม่ได้รับการคุ้มครองอันเนื่องจากการขาดประสิทธิภาพในการบังคับใช้กฎหมาย รวมถึงผู้ประกอบการอาชีพ อิสระที่ไม่มีลูกจ้าง ผู้ประกอบการอาชีพที่เป็นธุรกิจขนาดเล็กที่จ้างตนเองและคนในครอบครัวที่ช่วยงาน และ ผู้ประกอบการธุรกิจในเศรษฐกิจนอกระบบ

การสำรวจภาวะการทำงานของประชากรจังหวัดกระบี่ สัดส่วนแรงงานในระบบ และนอกระบบ ในช่วงปี 2563 – 2566 พบว่าในปี 2563 สัดส่วนของแรงงานนอกระบบ 119,204 คน แรงงานในระบบ 87,618 คน เมื่อมีเปรียบเทียบปี 2564 สัดส่วนของแรงงานนอกระบบ 118,329 คน แรงงานในระบบ 92,147 คน แสดงว่าแรงงานนอกระบบลดลงและแรงงานในระบบเพิ่มขึ้น แต่ในปี 2565 สัดส่วนของแรงงานนอกระบบ ปรับสูงขึ้นเป็น 138,421 คน และแรงงานในระบบ 101,124 คน ซึ่งแรงงานนอกระบบเพิ่มสูงกว่าปี 2563 และปี 2564 และในปี 2566 แรงงานนอกระบบเพิ่มขึ้นเป็น 139,569 คน แรงงานในระบบเป็น 110,788 คน

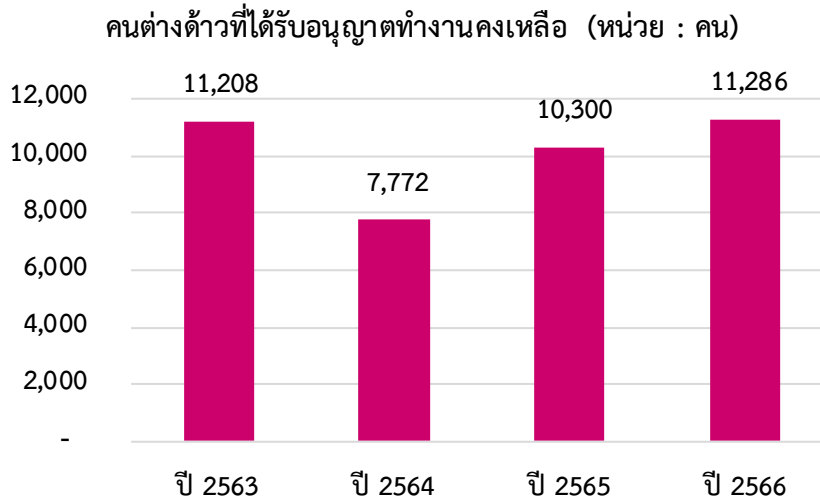

ภาพที่ 14 จำนวนแรงงานนอกระบบ
ที่มา : กระทรวงแรงงาน (2566)

(4) การทำงานของคนต่างด้าว

แรงงานต่างด้าว หมายถึง บุคคลซึ่งไม่มีสัญชาติไทยแต่ได้เดินทางมาทำงานในแผ่นดินประเทศไทย โดยได้ใช้กำลังกาย ความรู้ ความสามารถ เพื่อประสงค์ผลตอบแทนเป็นค่าจ้างหรือประโยชน์อื่นใด

การสำรวจภาวะการทำงานประชากรคนต่างด้าวในจังหวัดกระบี่ มาใช้แรงงานมากที่สุด คือ ในช่วงปี 2566 จำนวน 11,286 คน และน้อยที่สุดคือช่วงปี 2564 จำนวน 7,772 คน ซึ่งเป็นช่วงการแพร่ระบาดของของโรคโควิด -19 ส่งผลให้การจ้างงานลดลง

ภาพที่ 15 จำนวนคนต่างด้าวที่ได้รับอนุญาตทำงานคงเหลือ
ที่มา : กระทรวงแรงงาน กรมการจัดหางาน (2566)

2.3.4 ผู้ประกันตน

การประกันสังคม คือ การสร้างหลักประกันในการดำรงชีวิตในกลุ่มของสมาชิกที่มีรายได้ และจ่ายเงินสมทบเข้ากองทุนประกันสังคมเพื่อรับผิตชอบในการเฉลี่ยความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นจากการเจ็บป่วย คลอดบุตร ทูพพลภาพ ตาย สงเคราะห์บุตร ชราภาพ และการว่างงาน เพื่อให้ได้รับการรักษาพยาบาลและมีการทดแทนรายได้อย่างต่อเนื่อง ซึ่งมีการดำเนินการตามพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. 2533 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2537 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2542 และพระราชกฤษฎีกากำหนดระยะเวลาเริ่มดำเนินการจัดเก็บเงินสมทบเพื่อทำให้ประโยชน์ทดแทนในกรณีว่างงาน พ.ศ. 2546

ผู้ประกันตน เป็นบุคคลอายุไม่ต่ำกว่า 15 ปี บริบูรณ์ และไม่เกิน 60 ปีบริบูรณ์ ได้ดังนี้

(1) ผู้ประกันตนตามมาตรา 33 ลูกจ้างที่มีอายุไม่ต่ำกว่า 15 ปี บริบูรณ์ และไม่เกิน 60 ปีบริบูรณ์ ในเข้าทำงานและทำงานอยู่ในสถานประกอบการที่มีลูกจ้าง ตั้งแต่ 1 คนขึ้นไป

(2) ผู้ประกันตนตามมาตรา 39 คือ ผู้ประกันตนโดยสมัครใจที่อาจเป็นผู้ประกันตนตามมาตรา 33 มาก่อนแล้วลาออกจากราชการแต่ต้องการรักษาสิทธิประกันสังคมให้ต่อเนื่อง หรือผู้ที่เคยเป็นพนักงานเอกชนแล้วลาออก โดยมีเงื่อนไข คือ ต้องนำส่งเงินสมทบมาแล้วไม่น้อยกว่า 12 เดือน และออกจากงานไม่เกิน 6 เดือน ไม่เป็นผู้รับประโยชน์ทดแทนกรณีทุพพลภาพจากกองทุนประกันสังคม

(3) ผู้ประกันตนตามมาตรา 40 คือ สิทธิประโยชน์สำหรับผู้ประกอบอาชีพอิสระ ฟรีแลนซ์ พ่อค้า แม่ค้า โดยมีทางเลือกสิทธิประโยชน์และการจ่ายเงินสมทบกองทุนประกันสังคม

การสำรวจภาวะการทำงานประชากร สัดส่วนผู้ประกันตนในมาตรา 33 และมาตรา 39 และมาตรา 40 ในจังหวัดกระบี่ ในปี 2563 สัดส่วนผู้ประกันตนในมาตรา 33 จำนวน 35,354 คน มาตรา 39 จำนวน 8,554 คน และมาตรา 40 จำนวน 33,268 คน ปี 2564 มาตรา 33 จำนวน 34,705 คน มาตรา 39 จำนวน 8,591 คน และมาตรา 40 จำนวน 38,213 คน ปี 2565 มาตรา 33 จำนวน 40,814 คน มาตรา 39 จำนวน 7,260 คน และมาตรา 40 จำนวน 40,516 คน และในปี 2566 มาตรา 33 จำนวน 46,298 คน มาตรา 39 จำนวน 6,591 คน และมาตรา 40 จำนวน 42,076 คน แนวโน้มการจัดทำประกันตนตามมาตรา 33 กับ มาตรา 40 มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง

ตารางที่ 12 จำนวนผู้ประกันตนมาตรา 33, 39 และ 40

ผู้ประกันตนมาตรา 33, 39 และ 40 (หน่วย : คน)	ปี 2563	ปี 2564	ปี 2565	ปี 2566
มาตรา 33	35,354	34,705	40,814	46,298
มาตรา 39	8,554	8,591	7,260	6,591
มาตรา 40	33,268	38,213	40,516	42,076

ที่มา : กระทรวงแรงงาน (2566)

2.4 ประเด็นด้านการศึกษา

2.4.1 สถานศึกษา

จังหวัดกระบี่ มีจำนวนสถานศึกษาในระบบ นอกกระบบ จำแนกรายสังกัด ปีการศึกษา 2566 พบว่า มีจำนวนสถานศึกษาในเขตพื้นที่จังหวัดกระบี่ ทั้งสิ้น 451 แห่ง โดยเป็นสถานศึกษาในระบบ จำนวน 443 แห่ง แบ่งเป็น สถานศึกษาในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) จำนวน คือ 218 แห่ง สถานศึกษาที่สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน จำนวน 52 แห่ง และสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา (เอกชน) จำนวน 5 แห่ง สถานศึกษานอกกระบบ จำนวน 8 แห่ง คือ กรมส่งเสริมการเรียนรู้ จำนวน 8 แห่ง

ตารางที่ 13 สถานศึกษาในระบบ นอกกระบบ รายสังกัด

สถานศึกษาในระบบ นอกกระบบ รายสังกัด	จำนวน (แห่ง)
สถานศึกษาในระบบ	443
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน	218
สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน	52
สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา	5
สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา (เอกชน)	-
กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น	168
สถานศึกษานอกกระบบ	8
กรมส่งเสริมการเรียนรู้	8

ที่มา : ระบบศูนย์บริการแลกเปลี่ยนข้อมูลการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ (ปีการศึกษา 1/2566)

2.4.2 เด็กที่เข้าถึงระบบการศึกษาขั้นพื้นฐาน

"การศึกษาภาคบังคับ" หมายความว่า การศึกษาชั้นปีที่หนึ่งถึงปีที่เก้า ของการศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามกฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติ

จังหวัดกระบี่ เด็กที่เข้าถึงระบบการศึกษาภาคบังคับ จำนวน 100,833 คน โดยแบ่งเป็น

- ระดับเตรียมอนุบาล เอกชน จำนวน 203 คน อปท. 7,130 คน รวมเป็น 7,333 คน
- ก่อนประถมศึกษา สพฐ. จำนวน 6,790 คน เอกชน 4,600 คน อปท. 2,787 คน รวมเป็น 14,177 คน
- ประถมศึกษา สพฐ. จำนวน 26,399 คน เอกชน 12,588 คน อปท. 5,065 คน รวมเป็น 44,052 คน
- มัธยมศึกษาตอนต้น สพฐ. จำนวน 13,836 คน เอกชน 4,513 คน อปท. 1,838 คน รวมเป็น 20,187 คน
- มัธยมศึกษาตอนปลาย จำนวน 8,644 คน เอกชน 2,329 คน อปท. 708 คน รวมเป็น 11,681 คน
- ประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) จำนวน 3,403 คน

ตารางที่ 14 เด็กที่เข้าถึงระบบการศึกษาขั้นพื้นฐาน

เด็กที่เข้าถึงระบบการศึกษาขั้นพื้นฐาน (หน่วย : คน)	สพฐ.	เอกชน	อปท.	กทม./พัทยา	รวม
เตรียมอนุบาล	-	203	7,130	-	7,333
ก่อนประถมศึกษา	6,790	4,600	2,787	-	14,177
ประถมศึกษา	26,399	12,588	5,065	-	44,052
มัธยมศึกษาตอนต้น	13,836	4,513	1,838	-	20,187
มัธยมศึกษาตอนปลาย	8,644	2,329	708	-	11,681
ประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.)	-	-	-	-	3,403

ที่มา : ระบบศูนย์บริการแลกเปลี่ยนข้อมูลการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ (ปีการศึกษา 1/2566)

2.4.3 กลุ่มเด็กที่มีความเสี่ยงด้านการศึกษา

(1) เด็กนักเรียนยากจนและยากจนพิเศษ

นักเรียนยากจนพิเศษ : หมายถึง นักเรียนยากจนที่ผ่านเกณฑ์การคัดกรองผู้ขาดแคลนทุนทรัพย์ แบบ (Proxy Means Test: PMT) จากระบบปัจจัยพื้นฐานนักเรียนยากจนของ สพฐ. และอยู่ใน กลุ่มที่มีค่าคะแนนความยากจนอยู่ที่ระดับ 0.91 – 1.00 (Extremely Poor)

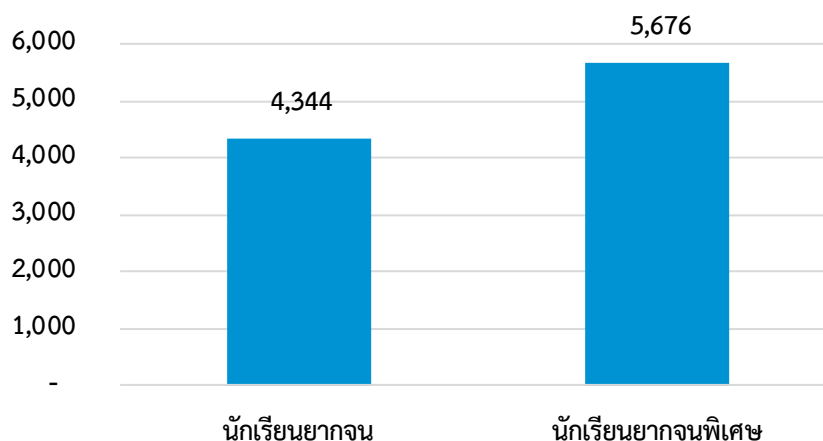
นักเรียนยากจน หมายถึง นักเรียนที่ผู้ปกครองมีรายได้ต่อครัวเรือนไม่เกิน 40,000 บาทต่อปี จัดสรรให้นักเรียนที่ยากจนในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ถึงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ยกเว้นสถานศึกษาสังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ

1) ระดับประถมศึกษา จัดสรร 40% ของนักเรียนประถมศึกษาทั้งหมด 500 บาท/คน/ภาค เรียน (1,000 บาท/คน/ปี)

2) ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น จัดสรร 30% ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นทั้งหมด 1,500 บาท/คน/ภาคเรียน (3,000 บาท/คน/ปี)

ในปี 2565 จังหวัดกระบี่ มีนักเรียนยากจน ในระบบจำนวน 4,344 ราย และเด็กยากจนพิเศษจำนวน 5,676 คน แสดงให้เห็นว่าจังหวัดกระบี่ในปี 2565 มีจำนวนเด็กยากจนพิเศษมีมากกว่านักเรียนยากจน

เด็กนักเรียนยากจนและยากจนพิเศษ (หน่วย : คน)

ภาพที่ 16 จำนวนเด็กนักเรียนยากจนและยากจนพิเศษ
ที่มา : ระบบสารสนเทศเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา ISEE (2565)

(2) จำนวนนักเรียนด้อยโอกาส จำแนกตามประเภทความด้อยโอกาส

เด็กด้อยโอกาส หมายความว่า เด็กที่อยู่ในสภาวะยากลำบากมีชีวิตความเป็นอยู่ ด้อยกว่าเด็กทั่วไป ขาดโอกาสทางการศึกษา จากสภาวะทางภูมิศาสตร์ เชื้อชาติ วัฒนธรรม ภาษา เศรษฐฐานะ จำเป็นต้องได้รับความช่วยเหลือเป็นกรณีพิเศษ เพื่อให้มีชีวิตความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น มีพัฒนาการที่ถูกต้องเหมาะสมกับวัย และสามารถบรรลุถึงศักยภาพขั้นสูงสุดได้

ความหมายของความด้อยโอกาสประเภทต่างๆ ที่จำแนกโดยกระทรวงศึกษาธิการ มีรายละเอียด ดังต่อไปนี้

1. เด็กที่ถูกบังคับให้ขายแรงงานหรือแรงงานเด็ก หมายถึง เด็กที่ถูกบังคับให้ทำงานหารายได้ด้วยการขายแรงงานก่อนวัยอันสมควร ถูกเอารัดเอาเปรียบจากนายจ้างจนไม่มีโอกาสได้รับการศึกษา หรือการพัฒนาให้เป็นไปตามหลักพัฒนาการอันเหมาะสมกับวัย
2. เด็กเร่ร่อน หมายถึง เด็กที่ไม่มีที่อยู่อาศัยพักพิงเป็นหลักแหล่งแน่นอน ดำรงชีวิตอยู่อย่างไร้ทิศทางขาดปัจจัยพื้นฐานในการดำรงชีวิต เสี่ยงต่อการประสบภัยอันตรายและเป็นปัญหาสังคม
3. เด็กที่อยู่ในธุรกิจทางเพศหรือโสเภณี หมายถึง เด็กที่มีความสมัครใจ หรือถูกบังคับล่อลวงให้ขาย บริการทางเพศหรือถูกชักจูงให้ต้องตกอยู่ในสภาพเสี่ยงต่อการประกอบอาชีพขายบริการทางเพศ
4. เด็กที่ถูกทอดทิ้งหรือเด็กกำพร้า หมายถึง เด็กที่มารดาคลอดทิ้งไว้ในโรงพยาบาลหรือตามสถานที่ต่างๆ รวมไปถึงเด็กที่บิดามารดาปล่อยทิ้งไว้ให้มีชีวิตอยู่ลำพังหรืออยู่กับบุคคลอื่น โดยไม่ได้รับการเลี้ยงดูจากบิดามารดา ทั้งนี้ อาจมีสาเหตุจากปัญหาการหย่าร้างหรือครอบครัวแตกแยก มีสภาพชีวิตอยู่ท่ามกลางความสับสนขาดความรัก ความอบอุ่น ตลอดถึงเด็กที่ขาดผู้อุปการะเลี้ยงดู อันเนื่องมาจากสาเหตุอื่น
5. เด็กที่ถูกทำร้ายทารุณ หมายถึง เด็กที่ถูกล่วงละเมิดทางเพศ ทางร่างกายหรือทางจิตใจ ชีวิตอยู่อย่างไม่เป็นสุข ระวัง หวาดกลัว เนื่องจากถูกทำร้ายทารุณ ถูกบีบบังคับ กดดัน จากบิดามารดา หรือผู้ปกครอง
6. เด็กยากจน (มากเป็นพิเศษ) หมายถึง เด็กซึ่งเป็นบุตรหลานของคนยากจนที่มีรายได้ไม่เพียงพอต่อการเลี้ยงชีพ ครอบครัวมีรายได้เฉลี่ยไม่เกิน 20,000 บาทต่อปี ครอบครัวอยู่รวมกันหลายคน ขาด

แคลนปัจจัยพื้นฐาน มีชีวิตอยู่อย่างลำบากรวมถึงเด็กในแหล่งชุมชนแออัด หรือบุตรของกรรมกรก่อสร้าง หรือเด็กจากครอบครัวที่อยู่ในถิ่นทุรกันดารห่างไกลที่ขาดโอกาสจะได้รับการศึกษาและบริการอื่น ๆ

7. เด็กในชนกลุ่มน้อย หมายถึง เด็กที่เป็นบุตรหลานของบุคคลที่มีวัฒนธรรมแตกต่างจากประชาชน ส่วนใหญ่ของประเทศ มีชีวิตอยู่ยากลำบาก และมีปัญหาเกี่ยวกับการถือสัญชาติไทย เป็นสาเหตุให้ไม่มีโอกาสได้รับการศึกษาหรือบริการอื่น ๆ ส่วนใหญ่เป็นเด็กในครอบครัวที่อพยพเข้ามาอาศัยตามบริเวณแนวชายแดนของประเทศไทย เช่น ชาวเขา ชาวเล เป็นต้น

8. เด็กที่มีปัญหาเกี่ยวกับยาเสพติด หมายถึง เด็กที่ติดสารระเหยหรือยาเสพติดให้โทษหรือเด็กกลุ่มเสี่ยงต่อการชักนำให้ประพฤตินไม่เหมาะสมเกี่ยวข้องกับกลุ่มมิจฉาชีพ หรือผู้มีอิทธิพลหรือบุคคลที่ไม่แสวงหาผลประโยชน์จากการประกอบอาชีพผิดกฎหมาย เป็นเด็กด้อยโอกาสที่มีแนวโน้มสูงต่อการก่อปัญหาในสังคม

9. เด็กที่ได้รับผลจากโรคเอดส์หรือโรคติดต่อร้ายแรงที่สังคมรังเกียจ หมายถึง เด็กที่ติดเชื้อเอดส์ หรือมีบิดามารดาเจ็บป่วยด้วยโรคเอดส์ เป็นเด็กที่ถูกสังคมรังเกียจ เป็นเหตุให้เด็กไม่สามารถเข้ารับการศึกษารับบริการอื่น ๆ ร่วมกับเด็กปกติทั่วไปได้

10. เด็กในสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน หมายถึง เด็กที่กระทำความผิดและถูกควบคุมเด็กและเยาวชนตามกฎหมาย ตลอดถึงเด็กหญิงที่ตั้งครรภ์นอกสมรส ซึ่งมีแนวโน้มที่จะก่อให้เกิดปัญหาต่างๆ เช่น การทำแท้ง การฆ่าตัวตาย การทอดทิ้งทารก เป็นต้น

จำนวนนักเรียนด้อยโอกาส จำแนกตามประเภทความด้อยโอกาส จังหวัด กระบี่ แยกเป็นประเภท คือ มากสุดคือ เด็กยากจน จำนวน 20152 ราย รองลงมา คือ เด็กที่มีความด้อยโอกาสมากกว่า 1 ประเภท จำนวน 138 ราย เด็กกำพร้า จำนวน 26 ราย เด็กถูกทอดทิ้ง จำนวน 10 ราย เด็กชนกลุ่มน้อย 9 ราย เด็กที่มีปัญหาเกี่ยวกับยาเสพติด จำนวน 4 ราย และพบน้อยสุด คือ เด็กเร่ร่อน จำนวน 2 ราย

ตารางที่ 15 จำนวนนักเรียนด้อยโอกาส จำแนกตามประเภทความด้อยโอกาส

นักเรียนด้อยโอกาส จำแนกตามประเภทความด้อยโอกาส	(หน่วย : คน)
นักเรียนด้อยโอกาส รวมทั้งหมด	20,341
กำพร้า	26
ชนกลุ่มน้อย	9
เด็กถูกทอดทิ้ง	10
เด็กถูกบังคับให้ขายแรงงาน	-
เด็กที่ถูกทำร้ายทารุณ	-
เด็กที่มีปัญหาเกี่ยวกับยาเสพติด	4
เด็กที่อยู่ในธุรกิจทางเพศ	-
เด็กในสถานพินิจและคุ้มครองเยาวชน	-
เด็กยากจน	20,152
เด็กเร่ร่อน	2
ทำงานรับผิดชอบตนเองและครอบครัว	-
ผลกระทบจากเอดส์	-
มีความด้อยโอกาสมากกว่า 1 ประเภท	138

ที่มา : สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (ปีการศึกษา 1/2566)

(3) จำนวนนักเรียนออกกลางคัน

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2554) ให้ความหมายไว้ว่า การออกกลางคัน หมายถึง นักเรียนที่ ออกจากระบบโรงเรียนระหว่างปี โดยไม่สามารถกลับเข้ามาเรียนได้ซึ่งเกิดจากสาเหตุ ฐานะยากจน มีปัญหาครอบครัว สมรสแล้ว มีปัญหาปรับตัว ต้องคดี/ ถูกจับ เจ็บป่วย อุบัติเหตุอพยพตาม ผู้ปกครอง หาเลี้ยงครอบครัว และกรณีอื่นๆ

โดยในปี 2565 จังหวัดกระบี่ ไม่พบจำนวนเด็กออกกลางคัน แสดงให้เห็นว่าจังหวัดกระบี่ สามารถติดตาม ค้นหาเด็กที่ตกหล่น และเด็กที่เสี่ยงออกกลางคันกลับเข้าสู่ระบบการศึกษาได้หมด

ตารางที่ 16 จำนวนนักเรียนออกกลางคัน

นักเรียนออกกลางคัน	(หน่วย : คน)
ชาย	-
หญิง	-
รวมทั้งหมด	-

ที่มา : สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2565)

เนื่องจากในปี 2565 ไม่พบเด็กนักเรียนที่ออกกลางคันในจังหวัดกระบี่ จึงไม่มีสาเหตุของการออกกลางคัน
 ตารางที่ 17 สาเหตุของการออกกลางคัน

สาเหตุของการออกกลางคัน	(หน่วย : คน)
เจ็บป่วย/อุบัติเหตุ	-
ฐานะยากจน	-
ต้องคดี/ถูกจับ	-
มีปัญหาครอบครัว	-
มีปัญหาในการปรับตัว	-
สมรส	-
หาเลี้ยงครอบครัว	-
อพยพตามผู้ปกครอง	-

ที่มา : สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2565)

(4) จำนวนผู้เรียนที่ได้รับรหัส G หรือ ไม่มีหลักฐานทางทะเบียนราษฎร (G-code)

นักเรียนรหัส G หมายถึง นักเรียนที่ยังไม่มีบัตรประชาชนคนไทย ซึ่งต้องมีตัวเลขประจำตัวเพื่อใช้ในระบบการศึกษา แต่ไม่เกี่ยวกับเลข 13 หลักของกระทรวงมหาดไทย โดยมีหลักการการกำหนดเลขใช้แทนเลข 13 หลัก ดังนี้ เลขหลักที่ 1 G คือ Generate หมายถึงการออกเลขประจำตัว 13 หลักที่ถูกกำหนดขึ้นโดยระบบ DMC (Data Management Center)

จำนวนผู้เรียนที่ได้รับรหัส G หรือ ไม่มีหลักฐานทางทะเบียนราษฎร (G-code) จังหวัดกระบี่ ในภาคเรียนที่ 1/2565 แยกเป็นเพศชาย จำนวน 144 ราย เพศหญิง จำนวน 121 ราย รวมเป็น 265 ราย ภาคเรียนที่ 2/2565 แยกเป็นเพศชาย จำนวน 146 ราย เพศหญิง จำนวน 140 ราย รวมเป็น 286 ราย ภาคเรียนที่ 1/2566 แยกเป็นเพศชาย จำนวน 189 ราย เพศหญิง จำนวน 187 ราย รวมเป็น 376 ราย แสดงให้เห็นว่าเพศชายไม่มีหลักฐานทางทะเบียนราษฎรมากกว่าเพศหญิง และมีจำนวนผู้เรียนที่ไม่มีหลักฐานทางทะเบียนราษฎรเพิ่มขึ้นทุกภาคเรียน

ตารางที่ 18 จำนวนผู้เรียนที่ได้รับรหัส G หรือ ไม่มีหลักฐานทางทะเบียนราษฎร (G-code)

ผู้เรียนที่ได้รับรหัส G (หน่วย : คน)	1/2565	2/2565	1/2566
ชาย	144	146	189
หญิง	121	140	187
รวมทั้งหมด	265	286	376

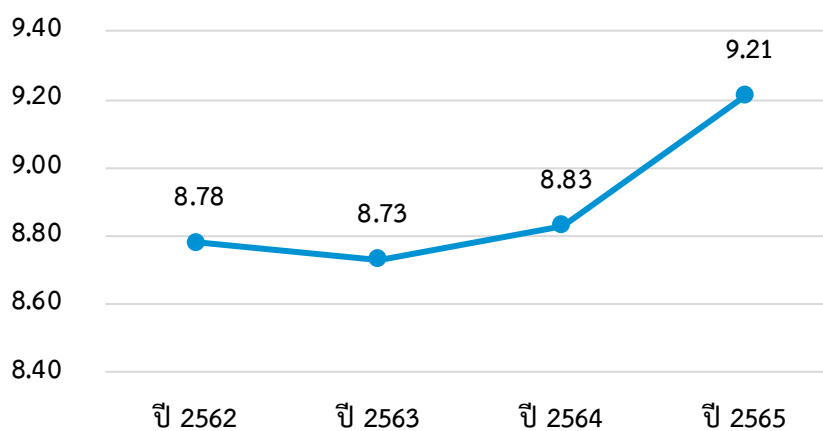
ที่มา : ระบบศูนย์บริการแลกเปลี่ยนข้อมูลการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ (ปีการศึกษา 1/2566)

2.4.4 ปีการศึกษาเฉลี่ยของประชากรอายุ 15 ปีขึ้นไป

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 กำหนดหน้าที่ของรัฐ ตามมาตรา 54 ที่รัฐต้องดำเนินการให้เด็กทุกคนได้รับการศึกษาเป็นเวลาสิบสองปี ตั้งแต่ก่อนวัยเรียนจนจบการศึกษาภาคบังคับอย่างมีคุณภาพโดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย ซึ่งต้องดำเนินการให้ประชาชนได้รับการศึกษาตามความต้องการในระบบต่างๆ รวมทั้งส่งเสริมให้มีการเรียนรู้ตลอดชีวิต และจัดให้มีการร่วมมือกันระหว่างรัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และภาคเอกชนในการจัดการศึกษาทุกระดับ ประกอบกับเป้าหมายยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ. 2561-2580) ที่มุ่งให้ประเทศมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศพัฒนาแล้ว มีการพัฒนาทุนมนุษย์ให้มีศักยภาพในการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันและพัฒนาอย่างยั่งยืนในสาขาต่างๆ รวมถึงพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพคน ที่ต้องยกระดับคุณภาพการศึกษาและการเรียนรู้ให้มีคุณภาพ เท่าเทียม และทั่วถึง อีกทั้งแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 พ.ศ. 2560-2564 ที่กำหนดให้มีการเสริมสร้างและพัฒนาศักยภาพทุนมนุษย์ ที่คนในสังคมไทยทุกช่วงวัยมีทักษะ ความรู้ และความสามารถเพิ่มขึ้น มีการศึกษาที่มีคุณภาพตามมาตรฐานสากลและมีความสามารถเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างต่อเนื่อง

จังหวัดกระบี่ การศึกษาเฉลี่ยของประชากรอายุ 15 ปีขึ้นไป ในปี 2562 คิดเป็นร้อยละ 8.78 และค่าเฉลี่ยลดลง เมื่อปี 2563 คิดเป็นร้อยละ 8.73 และมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นเมื่อปี 2564 คิดเป็นร้อยละ 8.83 และในปี 2565 เพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 9.21 วิเคราะห์ได้ว่าขีดความสามารถในการแข่งขันด้านการศึกษาและพัฒนาแรงงานให้คุณภาพมีแนวโน้มที่ดีขึ้น

ปีการศึกษาเฉลี่ยของประชากรอายุ 15 ปีขึ้นไป (หน่วย : ปี)

ภาพที่ 17 ปีการศึกษาเฉลี่ยของประชากรอายุ 15 ปีขึ้นไป

ที่มา : สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ (2565)

หมายเหตุ ประมวลผลโดยสภาพพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (ดัชนีความก้าวหน้าของคน : HAI)

2.5 ประเด็นด้านความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน

2.5.1 การรับแจ้งคดีอาญาตามฐานความผิด

(1) การรับแจ้งคดีเกี่ยวกับชีวิต ร่างกาย เพศ

ความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน ที่เห็นประชาชนทั่วไปจะประมาทจากภัยหรืออันตราย การไม่มีอุบัติเหตุ ไม่มีโรค ที่เกิดขึ้นจากการทำงาน อุบัติเหตุ จะต้องหมายถึง เหตุการณ์ที่ไม่พึงประสงค์ ที่อาจเกิดขึ้น ทำให้บาดเจ็บ หรือเสียชีวิต และเป็นเหตุการณ์ที่แสดงถึงไม่ปลอดภัย ทำให้เกิดอันตราย

1) รายงานฐานความผิดคดีอาญาที่สำคัญจำแนกกลุ่มคดี คดีอาญา คือ คดีที่ฟ้องร้องกัน เนื่องจากมีการกระทำความผิดทางอาญา หรือที่พูดกันง่ายๆ ว่า ฟ้องร้องเพื่อให้อีกฝ่ายติดคุก หรือรับโทษอื่นๆ ในทางอาญา เช่น ให้อับอาย ให้ประหารชีวิต เช่น คดีทำร้าย ร่างกาย คดีลักทรัพย์ คดีชิงทรัพย์ คดีปล้นทรัพย์ คดีฆ่าคนตาย คดีประมาททำให้ผู้อื่นบาดเจ็บ หรือเสียชีวิต คดีรับของโจร เป็นต้น

ความผิดคดีอาญาที่สำคัญจำแนกกลุ่มคดี ประกอบด้วยดังนี้

-คดีความผิดเกี่ยวกับชีวิต ร่างกายและทรัพย์สิน ประกอบด้วยฆ่าผู้อื่น การทำร้ายผู้อื่นจนถึงแก่ความตาย พยายามฆ่า ทำร้ายร่างกาย และ ช่มชู้นกระทำความผิด

-คดีความผิดเกี่ยวกับทรัพย์สิน ประกอบด้วยปล้นทรัพย์ ชิงทรัพย์ วิ่งราวทรัพย์ ลักทรัพย์ กรรโชก ทรัพย์ ฉ้อโกง ยักยอกทรัพย์ รับของโจรลักพาเรียกค่าไถ่ และการวางเพลิง

-คดีความผิดพิเศษ ประกอบด้วย พ.ร.บ.ป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ พ.ร.บ.คุ้มครองเด็ก พ.ร.บ.ลิขสิทธิ์ สิทธิบัตร พ.ร.บ.เครื่องหมายการค้า พ.ร.บ.ว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ร.บ.ป่าไม้ พ.ร.บ.ป่าสงวนแห่งชาติ พ.ร.บ.อุทยานแห่งชาติ พ.ร.บ.ห้ามเรียกดอกเบี้ยเกินอัตรา พ.ร.บ.ป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ร.บ.ศุลกากร

-คดีที่รัฐเป็นผู้เสียหาย ประกอบด้วย ยาเสพติด อาวุธปืนและวัตถุระเบิด การพนัน ความผิดเกี่ยวกับวัตถุสิ่งพิมพ์ลามกอนาจาร ความผิดเกี่ยวกับ พ.ร.บ.คนเข้าเมือง ความผิดเกี่ยวกับการป้องกันและปราบปรามการค้าประเวณี ความผิดเกี่ยวกับสถานบริการ และความผิดเกี่ยวกับการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

การรับแจ้งคดีอาญาตามฐานความผิดต่อจำนวนประชากร 100,000 คน ช่วงปี 2566 จังหวัดกระบี่ การรับแจ้งคดีเกี่ยวกับชีวิต ร่างกาย และเพศ จำแนกได้ดังนี้ เพศชาย 140 ราย เพศหญิง 61 ราย ไม่ระบุเพศ 27 ราย รวมเป็น 238 ราย คิดเป็นอัตราต่อประชากร 50 คน ต่อประชากร 100,000 คน ซึ่งอยู่ในอันดับที่ 18 ของประเทศ

ตารางที่ 19 การรับแจ้งคดีเกี่ยวกับชีวิต ร่างกาย เพศ

รับแจ้ง (หน่วย : คดี)	ชาย	รวม	อัตราต่อประชากร*	อันดับ**
ตามฐานความผิดเกี่ยวกับชีวิต ร่างกาย เพศ	140	238	50	18
	หญิง			
	61			
	ไม่ระบุ			
	37			

ที่มา : สำนักงานตำรวจแห่งชาติ (2566)

*อัตราต่อประชากร 100,000 คน

**จัดอันดับจังหวัดที่มีอัตราต่อประชากร สูงสุด - ต่ำสุด (ไม่รวมกรุงเทพมหานคร)

(2) การรับแจ้งคดีความผิดเกี่ยวกับทรัพย์สิน

คือการที่ผู้กระทำความผิดครอบครองทรัพย์สินของผู้อื่น หรือผู้อื่นเป็นเจ้าของร่วมอยู่ด้วย เบียดบังเอาทรัพย์สินนั้นไป

การรับแจ้งคดีความผิดเกี่ยวกับทรัพย์สินต่อจำนวนประชากร 100,000 คน ช่วงปี 2566 จังหวัดกระบี่ มีการรับแจ้งคดีความผิดเกี่ยวกับทรัพย์สิน จำแนกได้ดังนี้ เพศชาย 512 ราย เพศหญิง 269 ราย ไม่ระบุเพศ 151 ราย รวมเป็น 932 ราย คิดเป็นอัตราต่อประชากร 195 คน ต่อประชากร 100,000 คน ซึ่งอยู่ในอันดับที่ 9 ของประเทศ

ตารางที่ 20 การรับแจ้งคดีความผิดเกี่ยวกับทรัพย์สิน

รับแจ้ง (หน่วย : คดี)	ชาย	รวม	อัตราต่อประชากร*	อันดับ**
ตามฐานความผิดเกี่ยวกับทรัพย์สิน	512	932	195	9
	หญิง			
	269			
	ไม่ระบุ			
	151			

ที่มา : สำนักงานตำรวจแห่งชาติ (2566)

*อัตราคดีต่อประชากร 100,000 คน

**จัดอันดับจังหวัดที่มีอัตราคดีต่อประชากร สูงสุด - ต่ำสุด (ไม่รวมกรุงเทพมหานคร)

(3) การจับกุมคดีความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด

“ความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด” หมายความว่า ความผิดตามที่บัญญัติไว้ในประมวลกฎหมายนี้ “ความผิดร้ายแรงเกี่ยวกับยาเสพติด” หมายความว่า ความผิดเกี่ยวกับการผลิต นำเข้า ส่งออก จำหน่าย หรือมี ไว้ในครอบครองซึ่งยาเสพติด เว้นแต่มีไว้ในครอบครองเพื่อเสพ และให้หมายความรวมถึงการสมคบ สนับสนุน ช่วยเหลือ หรือพยายามกระทำความผิดดังกล่าวด้วย

การจับกุมคดีความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดต่อจำนวนประชากร 100,000 คน ช่วงปี 2566 จังหวัดกระบี่ มีการจับกุมความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด จำแนกได้ดังนี้ เพศชาย 6407 ราย เพศหญิง 295 ราย ไม่ระบุเพศ 707 ราย รวมเป็น 7409 ราย คิดเป็นอัตราต่อประชากร 1547 คน ต่อประชากร 100,000 คน ซึ่งอยู่ในอันดับที่ 28 ของประเทศ

ตารางที่ 21 การจับกุมคดีความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด

จับกุม (หน่วย : คดี)	ชาย	รวม	อัตราต่อประชากร*	อันดับ**
ตามฐานความผิดยาเสพติด	6,407	7,409	1,547	28
	หญิง			
	295			
	ไม่ระบุ			
	707			

ที่มา : สำนักงานตำรวจแห่งชาติ (2566)

*อัตราคดีต่อประชากร 100,000 คน

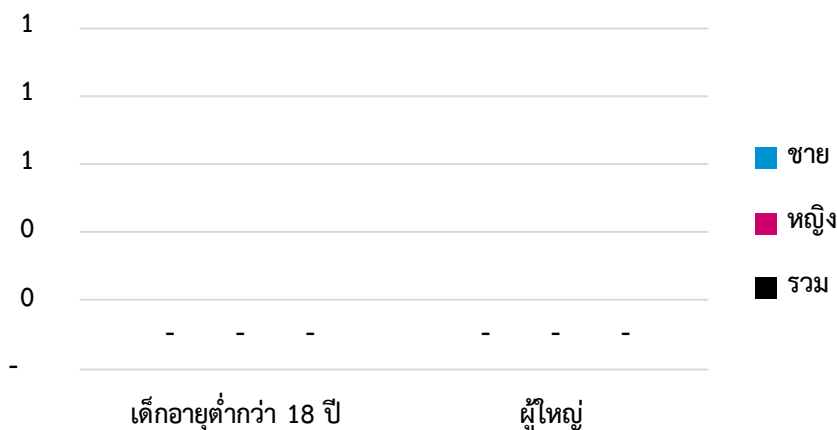
**จัดอันดับจังหวัดที่มีอัตราคดีต่อประชากร สูงสุด - ต่ำสุด (ไม่รวมกรุงเทพมหานคร)

2.5.2 ผู้เสียหายจากการค้ำมนุษย์

ผู้เสียหายจากการค้ำมนุษย์จะได้รับความช่วยเหลืออย่างเหมาะสมในเรื่องอาหาร ที่พัก การรักษาพยาบาล การบำบัดฟื้นฟูทางร่างกายและจิตใจ การให้การศึกษา การฝึกอบรม การให้ความช่วยเหลือทางกฎหมาย การส่งกลับไปยังประเทศเดิมหรือภูมิภาคเดิม การดำเนินคดีเพื่อเรียกร้องค่าสินไหมทดแทน โดยไม่เสียค่าธรรมเนียม

จังหวัดกระบี่ ในปี 2566 ไม่พบผู้เสียหายจากการค้ำมนุษย์

ผู้เสียหายจากการค้ำมนุษย์ (หน่วย : คน)

ภาพที่ 18 จำนวนผู้เสียหายจากการค้ำมนุษย์

ที่มา : กองต่อต้านการค้ำมนุษย์ (2566)

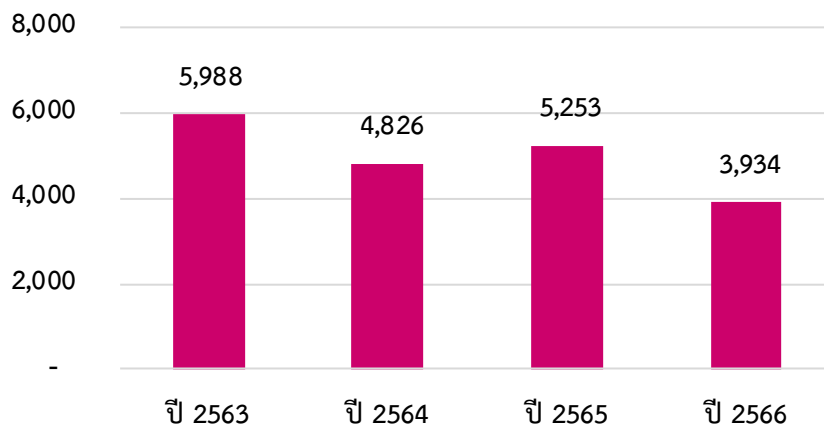
2.5.3 อุบัติเหตุทางถนน

(1) ผู้บาดเจ็บจากอุบัติเหตุทางถนน

ผู้บาดเจ็บสาหัสจากอุบัติเหตุทางถนน คือ ผู้ประสบอุบัติเหตุบนท้องถนนที่เป็นผู้ป่วยใน อ้างอิงจากข้อมูลผู้ป่วยใน (IPD) จากอุบัติเหตุทางถนน คลังข้อมูลสุขภาพ กระทรวงสาธารณสุข (Health Data Center: HDC) ซึ่งครอบคลุมข้อมูลจากหน่วยบริการในสังกัดกระทรวงสาธารณสุข และ ปรับปรุงจำนวนผู้บาดเจ็บสาหัสในกรุงเทพฯ

จังหวัดกระบี่ มีจำนวนผู้บาดเจ็บจากอุบัติเหตุทางถนน ระหว่างปี 2563 – 2566 อุบัติเหตุทางถนนเกิดขึ้นมากที่สุดในปี 2563 คือ จำนวน 5,988 ราย และน้อยสุดในปี 2566 จำนวน 3,934 ราย แสดงให้เห็นถึงแนวโน้มที่ดีขึ้นของการใช้รถใช้ถนน และการรับรู้กฎระเบียบจราจรในจังหวัดกระบี่

ผู้บาดเจ็บจากอุบัติเหตุทางถนน (หน่วย : คน)

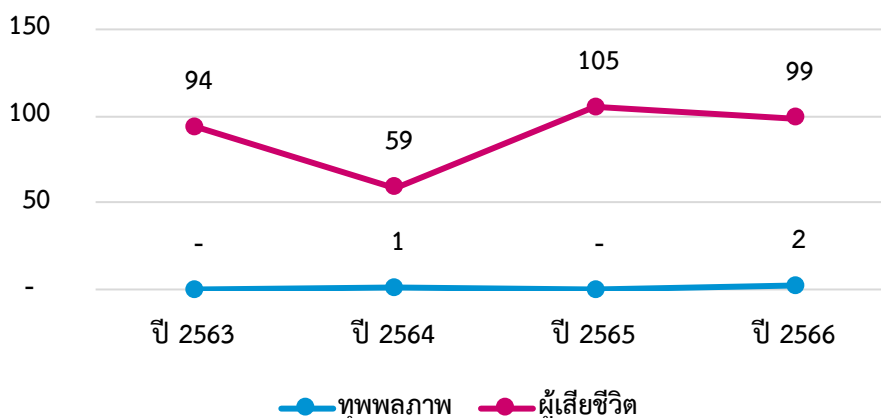
ภาพที่ 19 จำนวนผู้บาดเจ็บจากอุบัติเหตุทางถนน

ที่มา : ศูนย์ข้อมูลอุบัติเหตุ เพื่อเสริมสร้างวัฒนธรรมความปลอดภัยทางถนน (2566)

(2) ผู้เสียชีวิตและทุพพลภาพจากอุบัติเหตุทางถนน

ผู้เสียชีวิตและทุพพลภาพจากอุบัติเหตุทางถนน หมายถึง เมื่อเกิดอุบัติเหตุ ทำให้ผู้เอาประกันภัยได้รับบาดเจ็บไม่สามารถปฏิบัติงานได้อย่างใดอย่างหนึ่งหรือทุกอย่างในการประกอบอาชีพของตน ได้เช่น เป็นพนักงานขับรถ แล้วเกิดอุบัติเหตุกระตุกต้นขาหัก ต้องรักษาโดยการเข้าเฝือก และระยะเวลาที่ เข้าเฝือกผู้เอาประกันภัยไม่สามารถทำงานได้ ถือเป็นทุพพลภาพชั่วคราวสิ้นเชิง ผู้เสียชีวิตและทุพพลภาพจากอุบัติเหตุทางถนน จังหวัดกระบี่ จากสถิติในปี 2563 – 2566 พบว่าในปี 2565 มีผู้เสียชีวิตมากที่สุด คือ 105 ราย และทุพพลภาพมากที่สุด คือ ในปี 2566 จำนวน 2 ราย

ผู้เสียชีวิตและทุพพลภาพจากอุบัติเหตุทางถนน (หน่วย : คน)

ภาพที่ 20 จำนวนผู้เสียชีวิตและทุพพลภาพจากอุบัติเหตุทางถนน
ที่มา : ศูนย์ข้อมูลอุบัติเหตุ เพื่อเสริมสร้างวัฒนธรรมความปลอดภัยทางถนน (2566)

2.6 ด้านที่อยู่อาศัย

(1) กองทุนสวัสดิการชุมชนและสภาองค์กรชุมชน

สวัสดิการชุมชน เป็นการสร้างหลักประกันเพื่อความมั่นคงของคนในชุมชน หมายรวมถึงทุกอย่างที่จะทำให้คนในชุมชนมีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น ทั้งในรูปของสิ่งของ การช่วยเหลือที่เกี่ยวกับวิถีชีวิตตั้งแต่ เกิด แก่ เจ็บ ตาย ผู้ด้อยโอกาส เป็นระบบการช่วยเหลือเกื้อกูลของคนในชุมชน ที่มีรูปแบบและวิธีการที่หลากหลายนำไปสู่การแก้ไขปัญหาความยากจน

จังหวัดกระบี่ มีจำนวนกองทุนสวัสดิการชุมชนทั้งสิ้น 57 กองทุน และมีจำนวนสภาองค์กรชุมชนจำนวนทั้งสิ้น 61 แห่ง

ตารางที่ 22 กองทุนสวัสดิการชุมชนและสภาองค์กรชุมชน

กองทุนสวัสดิการชุมชน และสภาองค์กรชุมชน	(หน่วย : กองทุน/แห่ง)
กองทุนสวัสดิการชุมชน	57
สภาองค์กรชุมชน	61

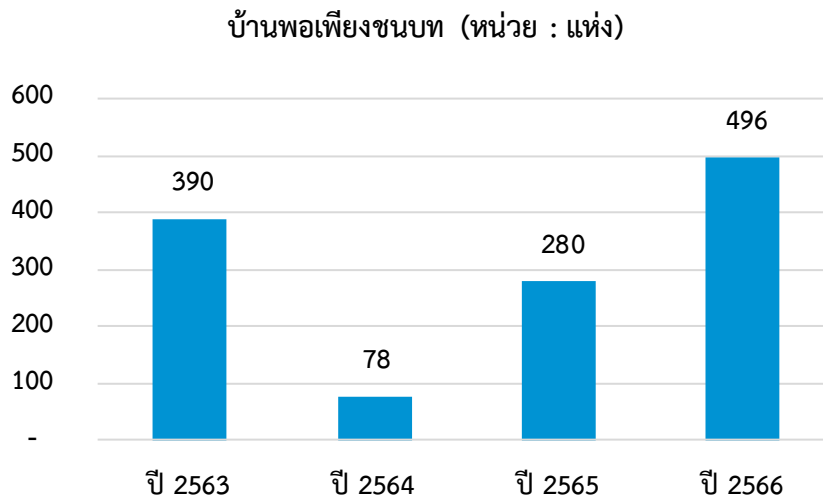
ที่มา : สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (องค์การมหาชน) (2566)

(2) บ้านพอเพียงชนบท

โครงการบ้านพอเพียงชนบท เป็นหนึ่งในแผนงานยุทธศาสตร์การพัฒนาที่อยู่อาศัย 10 ปี (พ.ศ. 2559 – 2568) โดยเป็นแผนพัฒนาที่อยู่อาศัยผู้มีรายได้น้อยชนบทในระยะเวลา 5 ปี จำนวน 352,000 ครัวเรือน ซึ่งมีประชาชนประสบปัญหาความเดือดร้อนด้านที่อยู่อาศัยและที่ดิน ทั้งบ้านที่ก่อสร้างมานานแล้วมีสภาพชำรุดทรุดโทรม ก่อสร้างด้วยวัสดุที่ไม่มั่นคง ไม่ได้ปรับปรุงซ่อมแซม และครอบครัวขยายที่มีความจำเป็นต้องก่อสร้างที่อยู่อาศัยใหม่ แต่ไม่สามารถดำเนินการได้เนื่องจากมีรายได้น้อยเพียงพอ

โดยในจังหวัดกระบี่ มีจำนวนบ้านพอเพียงชนบทที่ได้รับการสนับสนุนงบประมาณมากที่สุด คือ ในปี 2566 จำนวน 496 หลัง และ ได้รับงบประมาณจัดสรรน้อยที่สุดในปี 2564 จำนวน 78 หลัง

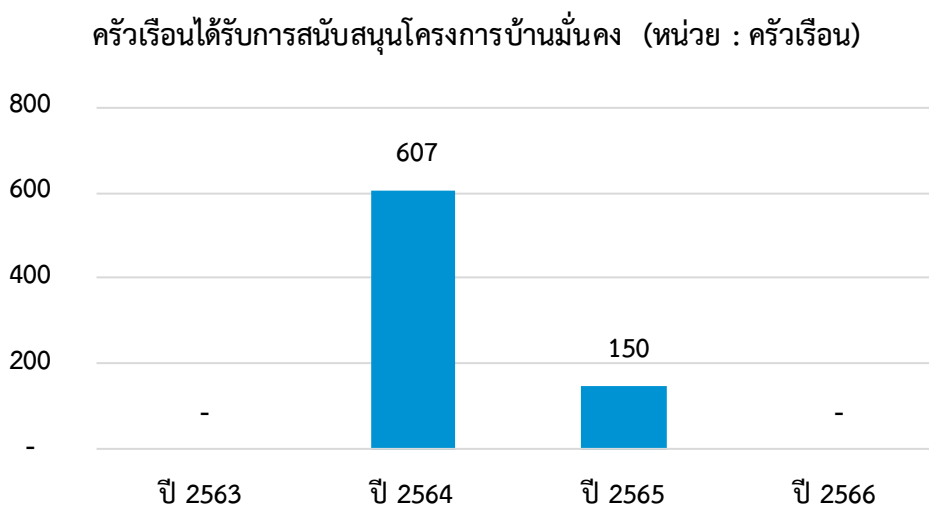

ภาพที่ 21 จำนวนบ้านพอเพียงชนบท
ที่มา : สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (องค์การมหาชน) (2566)

(3) ครั้วเรือนที่ได้รับการสนับสนุนโครงการบ้านมั่นคง

โครงการบ้านมั่นคงยังมุ่งเน้นการแก้ไขปัญหาชุมชนแออัดและการไม่มีที่อยู่อาศัยของผู้มีรายได้น้อย อย่างเป็นระบบโดยครอบคลุมชุมชนทั้งหมดของเมือง มีการสำรวจข้อมูลความเดือดร้อน และใช้ข้อมูลเพื่อวางแผนการแก้ไขปัญหาเชิงรุก จัดทำแผน แนวทาง และรูปแบบการแก้ไขปัญหาที่มีความหลากหลายตามสภาพปัญหาของชุมชน และแผนการพัฒนาเมือง

โดยจังหวัดกระบี่ มีครั้วเรือนที่ได้รับการสนับสนุนโครงการบ้านมั่นคง ในปี 2564 จำนวน 607 ครั้วเรือน และในปี 2565 จำนวน 150 ครั้วเรือน ส่วนในปี 2563 และ ปี 2566 จังหวัดกระบี่ไม่มีครั้วเรือนที่ได้รับการสนับสนุนโครงการบ้านมั่นคง

ภาพที่ 22 ครั้วเรือนที่ได้รับการสนับสนุนโครงการบ้านมั่นคง
ที่มา : สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (องค์การมหาชน) (2566)

3.1 ด้านเด็กและเยาวชน

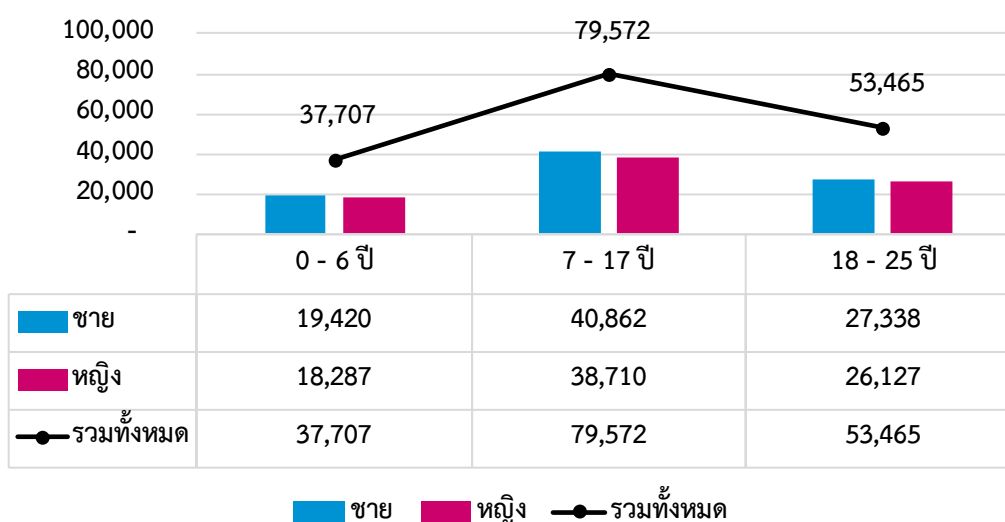
3.1.1 สถานการณ์ทั่วไปด้านเด็กและเยาวชน

(1) จำนวนเด็กและเยาวชนจำแนกกลุ่มอายุ

“เด็ก” หมายถึงบุคคลที่มีอายุเกินกว่าสิบปี แต่ยังไม่เกิน 15 ปีบริบูรณ์ “เยาวชน” ซึ่งหมายถึง บุคคลที่อายุเกิน 15 ปีบริบูรณ์ แต่ยังไม่ถึง 18 ปีบริบูรณ์

จังหวัดกระบี่ เด็กและเยาวชน ในปี 2566 อายุ 0 – 6 ปี มีจำนวนทั้งสิ้น 37,707 คน แยกเป็นเพศชาย จำนวน 19,420 คน เพศหญิง จำนวน 18,287 คน อายุ 7 – 17 ปี มีจำนวนทั้งสิ้น 79,572 คน แยกเป็นเพศชาย จำนวน 40,862 คน เพศหญิง จำนวน 38,710 คน อายุ 18 – 25 ปี มีจำนวนทั้งสิ้น 53,465 คน แยกเป็นเพศชาย จำนวน 27,338 คน เพศหญิง จำนวน 26,127 คน แนวโน้มอายุระหว่าง 7 – 17 ปี มีจำนวนประชากรมากกว่าช่วงอายุ 0 – 6 ปี และ อายุ 18 – 25 ปี

จำนวนเด็กและเยาวชน (หน่วย : คน)

ภาพที่ 23 จำนวนเด็กและเยาวชนจำแนกกลุ่มอายุ

ที่มา : สำนักบริหารการทะเบียน กรมการปกครอง (2566)

(2) จำนวนและอัตราเด็กแรกเกิด

ทารกแรกเกิด หมายถึง ทารกอายุตั้งแต่ 4 สัปดาห์หลังเกิด เป็นวัยที่มีภาวะปกติที่ไม่พบในวัยอื่น ภาวะเหล่านี้อาจทำให้พ่อแม่วิตกกังวลได้ และยังเป็นระยะที่มีอัตราการเกิดโรค และอัตราการเสียชีวิตสูง เพราะสิ่งแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงไป และการต่อสู้กับเชื้อโรคยังไม่ดีนักทำให้เจ็บป่วยได้ง่าย การดูแลและป้องกันโรคแทรกซ้อนต่างๆ จึงมีความสำคัญที่จะทำให้ลูกน้อยมีสุขภาพดี พ่อแม่จึงต้องรู้เกี่ยวกับ “ลักษณะทั่วไปของทารกแรกเกิด” เพื่อให้สามารถสังเกตถึงความผิดปกติได้

จำนวนเด็กแรกเกิด ช่วงปี 2563 - 2566 ในปี 2563 มีจำนวนเด็กแรกเกิดทั้งสิ้น จำนวน 5,591 คน แยกเป็นเพศชาย 2,887 คน เพศหญิง 2,704 คน ในปี 2564 มีจำนวนเด็กแรกเกิดทั้งสิ้น จำนวน 5,018 คน แยกเป็นเพศชาย 2,559 คน เพศหญิง 2,459 คน ในปี 2565 มีจำนวนเด็กแรกเกิดทั้งสิ้น

จำนวน 4,515 คน แยกเป็นเพศชาย 2,330 คน เพศหญิง 2,185 คน และในปี 2566 มีจำนวนเด็กแรกเกิดทั้งสิ้นจำนวน 4,880 คน แยกเป็นเพศชาย 2,572 คน เพศหญิง 2,308 คน และเมื่อเปรียบเทียบแนวโน้มในปี 2563 – 2565 พบว่าอัตราเด็กแรกเกิดของจังหวัดกระบี่ มีแนวโน้มที่จะลดลง

ตารางที่ 23 จำนวนเด็กแรกเกิด

เด็กแรกเกิด (หน่วย : คน)	ปี 2563	ปี 2564	ปี 2565	ปี 2566
ชาย	2,887	2,559	2,330	2,572
หญิง	2,704	2,459	2,185	2,308
รวม	5,591	5,018	4,515	4,880

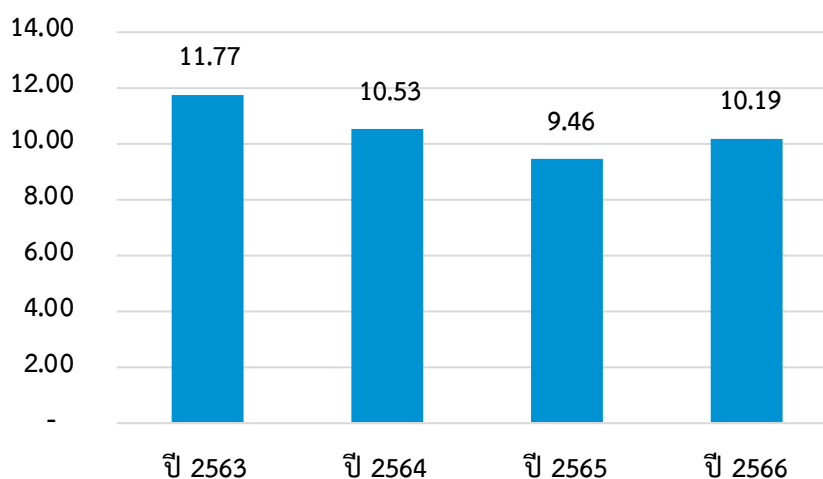
ที่มา : สำนักบริหารการทะเบียน กรมการปกครอง (2566)

อัตราเกิด (ต่อประชากรพันคน) : จำนวนการเกิดทั้งหมดในปีหนึ่งหารด้วยจำนวนประชากรทั้งหมดเมื่อกลางปีนั้น คูณด้วย 1000. อัตราตาย (ต่อประชากรพันคน) : จำนวนการตายทั้งหมดในปีหนึ่งหารด้วยจำนวนประชากรทั้งหมดเมื่อกลางปีนั้น คูณด้วย 1000

ในปี 2566 สัดส่วนอัตราเด็กแรกเกิดจะมีแนวโน้มลดลงมาก ในขณะที่ประชากรมีแนวโน้มลดลงอย่างต่อเนื่อง

ในยุคเด็กเกิดน้อย จะต้องกลับมาทบทวนอีกครั้งว่าการจัดสวัสดิการสำหรับเด็กแรกเกิด โดยเฉพาะโครงการเงินอุดหนุนเพื่อการเลี้ยงดูเด็กแรกเกิดมีคุณภาพและครอบคลุมสำหรับเด็กแรกเกิดและครอบครัวที่มีความต้องการมากที่สุด

อัตราเด็กแรกเกิด (หน่วย : คน)

ภาพที่ 24 อัตราเด็กแรกเกิด

ที่มา : สำนักบริหารการทะเบียน กรมการปกครอง (2566)

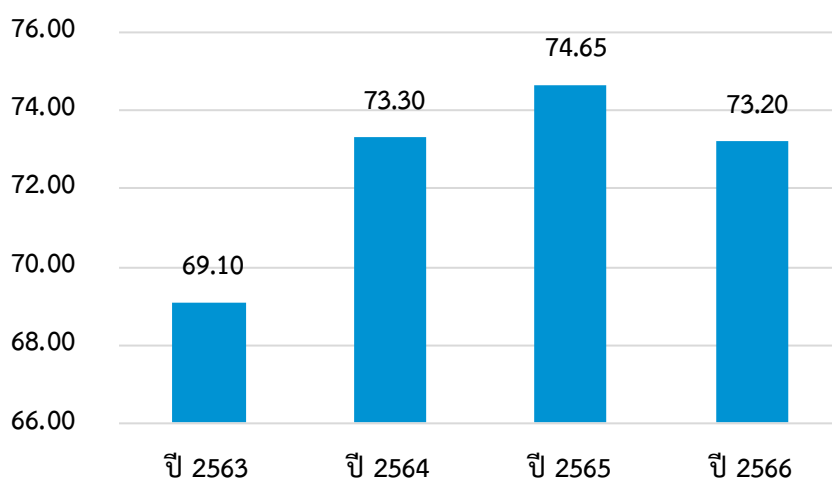
(3) ร้อยละของเด็กอายุ 0-5 ปี สูงตีสมส่วน

เด็กอายุ 0 - 5 ปีหมายถึง เด็กแรกเกิด จนถึงอายุ 5 ปี 11 เดือน 29 วัน สูงตี หมายถึง เด็กที่มีความยาวหรือส่วนสูงอยู่ในระดับสูงตามเกณฑ์ขึ้นไป (สูงตามเกณฑ์ ค่อนข้างสูง หรือสูง) เมื่อเทียบกับกราฟการเจริญเติบโตความยาว/ส่วนสูงตามเกณฑ์อายุ กรมอนามัย ชุดใหม่ ปี พ.ศ. 2558 (ขององค์การอนามัยโลก) โดยมีค่ามากกว่าหรือเท่ากับ -1.5 SD ของความยาว/ส่วนสูงตาม เกณฑ์อายุ

สมส่วน หมายถึง เด็กที่มีน้ำหนักอยู่ในระดับสมส่วน เมื่อเทียบกับกราฟการเจริญเติบโต น้ำหนักตามเกณฑ์ความยาว/ส่วนสูง กรมอนามัย ชุดใหม่ ปี พ.ศ. 2558 (ขององค์การอนามัยโลก) โดยมีค่าอยู่ในช่วง $+1.5$ SD ถึง -1.5 SD ของน้ำหนักตามเกณฑ์ความยาว/ส่วนสูง

สูงตีสมส่วน หมายถึง เด็กที่มีความยาวหรือส่วนสูงอยู่ในระดับสูงตามเกณฑ์ขึ้นไปและมี น้ำหนักอยู่ในระดับสมส่วน (ในคนเดียวกัน) จังหวัดกระบี่เมื่อเปรียบเทียบกับเด็กที่สูงตีสมส่วน ในปี 2563 - 2566 พบว่าร้อยละของเด็กที่สูงตีสมส่วน มีแนวโน้มเด็กที่สูงตีสมส่วนดีขึ้นแม้ว่าในปี 2566 จะลดลงกว่าในปี 2565 เล็กน้อย

เด็กอายุ 0 - 5 ปี สูงตีสมส่วน (หน่วย : ร้อยละ)

ภาพที่ 25 ร้อยละของเด็กที่สูงตีสมส่วน

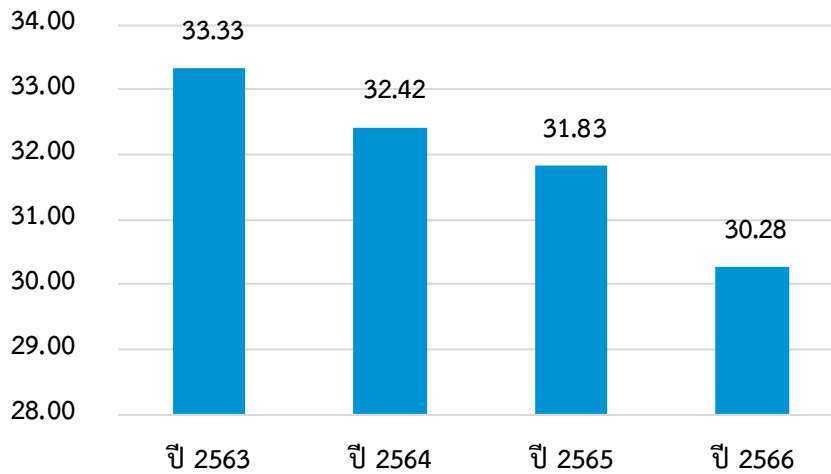
ที่มา : ระบบคลังข้อมูลด้านการแพทย์และสุขภาพ (HDC) สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข (2566)

(4) อัตราส่วนพึงพิงวัยเด็ก

อัตราส่วนของประชากรวัยเด็กอายุต่ำกว่า 15 ปี อยู่ในกลุ่มอายุนอกวัยแรงงานต่อประชากรในวัยแรงงาน (อายุ 15 - 59 ปี)

จังหวัดกระบี่ อัตราส่วนพึงพิงวัยเด็ก ช่วงปี 2563 - 2566 ซึ่งอัตราส่วนพึงพิงวัยเด็กปี 2563 ร้อยละ 33.33 เปรียบเทียบกับปี 2564 อัตราส่วนพึงพิงวัยเด็ก ร้อยละ 32.42 สัดส่วนร้อยละลดลงจากปี 2563 และในปี 2565 - 2566 มีแนวโน้มอัตราส่วนพึงพิงวัยเด็กลดลงอย่างต่อเนื่องเป็น ร้อยละ 31.83 ในปี 2565 และร้อยละ 30.28 ในปี 2566

อัตราส่วนพึ่งพิงวัยเด็ก (หน่วย : ร้อยละ)

ภาพที่ 26 อัตราส่วนพึ่งพิงวัยเด็ก
ที่มา : สำนักบริหารการทะเบียน กรมการปกครอง (2566)

3.1.2 สถานการณ์เชิงประเด็น

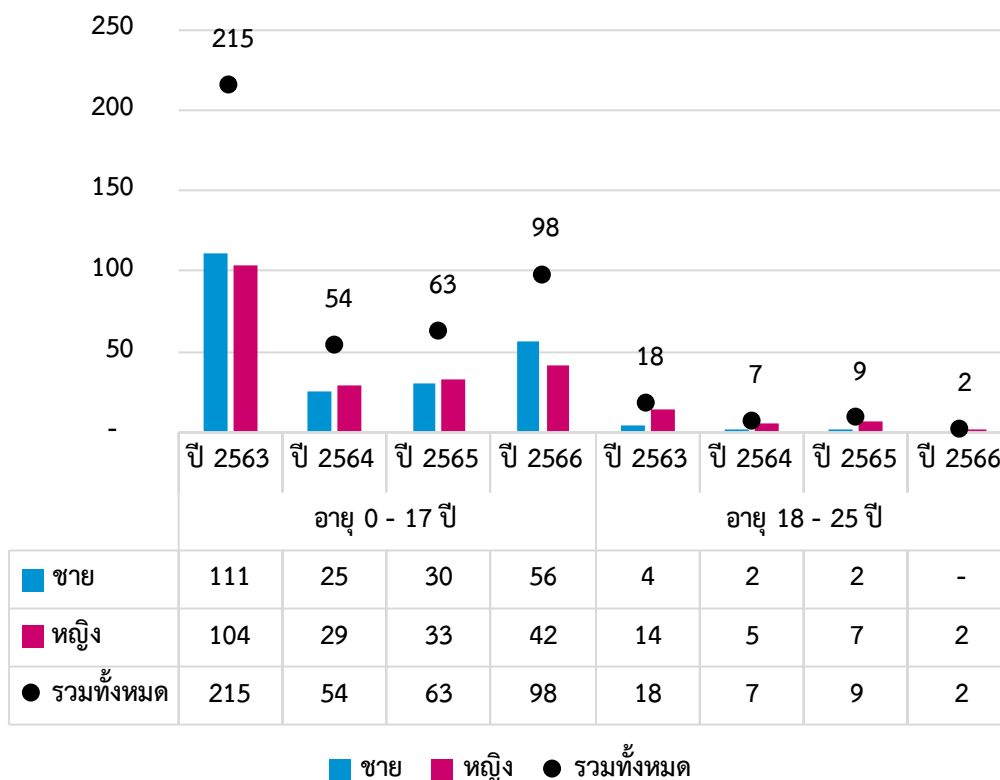
3.1.2.1 เด็กและเยาวชนกลุ่มเปราะบาง

(1) เด็กในบ้านพักเด็กและครอบครัวจังหวัด

บ้านพักเด็กและครอบครัว เป็นสถานแรกรับตามพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546 โดยมีหน้าที่ให้พักพิงชั่วคราวสำหรับกลุ่มเป้าหมายที่ประสบปัญหา ให้การช่วยเหลือคุ้มครองสวัสดิภาพ และจัดสวัสดิการสังคมให้กับกลุ่มเป้าหมายพัฒนากระบวนการคุ้มครอง เยียวยา ฟันฟูกกลุ่มเป้าหมาย เป็นศูนย์รับแจ้งเรื่องราวข่าวสารและให้คำปรึกษาแนะนำตลอด 24 ชั่วโมง เด็กในบ้านเด็กและครอบครัว

จังหวัดกระบี่ ที่ได้รับการช่วยเหลือ ช่วงปี 2563 – 2566 ในปี 2563 เด็กอายุ 0 – 17 ปี จำนวน 215 คน เยาวชนอายุ 18 – 25 ปี จำนวน 18 คน เมื่อเปรียบเทียบ ปี 2564 เด็ก อายุ 0 – 17 ปี จำนวน 54 คน เยาวชนอายุ 18 – 25 ปี จำนวน 7 คน ลดลงจากปี 2563 ในปี 2565 เด็ก อายุ 0 – 17 ปี จำนวน 63 คน เยาวชนอายุ 18 – 25 ปี จำนวน 9 คน มีจำนวนเพิ่มขึ้นจากปี 2564 ทั้งนี้ ในปี 2566 เด็กอายุ 0 – 17 ปี จำนวน 98 คน เพิ่มขึ้นจากปี 2565 เยาวชนอายุ 18 – 25 ปี จำนวน 2 คน ซึ่งลดลงจากปี 2565 เมื่อวิเคราะห์เด็กในบ้านเด็กและครอบครัวจังหวัดที่ได้รับการช่วยเหลือ เด็กอายุ 0 – 17 ปี ช่วงปี 2566 สถานการณ์มีแนวโน้มเห็นของปัญหาของกลุ่มเป้าหมายเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องเยาวชนอายุ 18 – 25 ปี มีสถานการณ์ลดลงต่อเนื่องในช่วง 3 ปี

เด็กในบ้านพักเด็กและครอบครัวจังหวัด (หน่วย : คน)

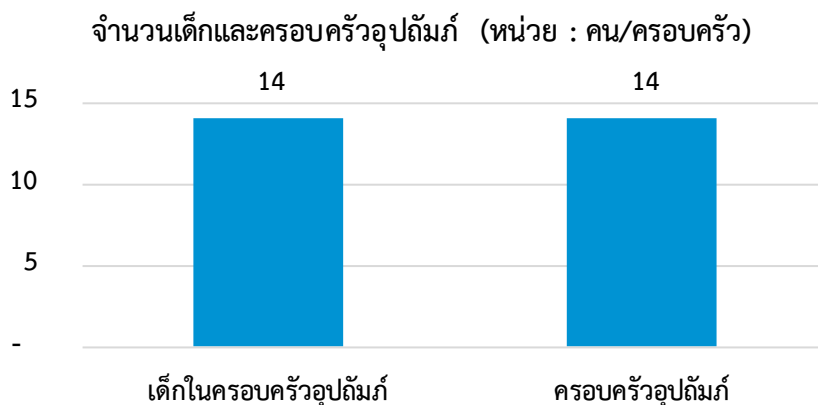

ภาพที่ 27 จำนวนเด็กในบ้านพักเด็กและครอบครัวจังหวัด
ที่มา : กรมกิจการเด็กและเยาวชน (2566)

(2) เด็กในครอบครัวอุปถัมภ์

เด็กอายุ 0 – 18 ปีบริบูรณ์ เป็นเด็กกำพร้า บิดา มารดาเสียชีวิต หรือ บิดามารดาทอดทิ้ง หรือบิดามารดาไม่สามารถเลี้ยงดูบุตรได้ด้วยเหตุผลความจำเป็นต่าง ๆ เช่น ถูกจำคุก กักขัง พิกการ ทูพพลภาพ เจ็บป่วยเรื้อรัง เป็นโรคจิตโรคประสาท เป็นต้น จนเป็นสาเหตุให้เด็กได้รับความลำบากและไม่สามารถดำรงชีวิตอยู่ได้โดยลำพัง ต้องอยู่ในความอุปการะเลี้ยงดูของครอบครัวอุปถัมภ์ ครอบครัวอุปถัมภ์ บุคคลที่ให้การอุปการะเลี้ยงดูเด็ก ประกอบด้วย แบบเครือญาติ ได้แก่ ปู่ ย่า ตา ตาย ลุง ป้า น้า อา พี่ ฯลฯ เป็นผู้อุปการะเลี้ยงดูเด็กซึ่งเป็นบุตรหลานของตน และแบบญาติไม่มีความเกี่ยวพันทางสายโลหิตกับเด็ก เช่น ผู้รับจ้างเลี้ยงเด็ก เพื่อนบ้านและคนในชุมชน

จังหวัดกระบี่ ปี 2566 ครอบครัวอุปถัมภ์ จำนวน 14 ครอบครัว และจำนวนเด็กในครอบครัวอุปถัมภ์ จำนวน 14 คน

ภาพที่ 28 จำนวนเด็กและครอบครัวอุปถัมภ์

ที่มา : ฐานข้อมูลสวัสดิการเงินอุดหนุนช่วยเหลือค่าเลี้ยงดูเด็กในครอบครัวอุปถัมภ์ กรมกิจการเด็กและเยาวชน (2566)

(3) เด็กกำพร้า

“เด็กกำพร้า” หมายความว่า เด็กที่บิดาหรือมารดาเสียชีวิต เด็กที่ไม่ปรากฏบิดามารดา หรือไม่สามารถสืบหาบิดามารดาได้ เมื่อวิเคราะห์จำนวนเด็กกำพร้าในจังหวัดกระบี่ ประจำปี 2566 พบว่ามีเด็กกำพร้าเพียง จำนวน 1 ราย

ตารางที่ 24 จำนวนเด็กกำพร้า

เด็กกำพร้า	(หน่วย : คน)
เด็กกำพร้า	1

ที่มา : ฐานข้อมูลสวัสดิการเงินอุดหนุนช่วยเหลือค่าเลี้ยงดูเด็กในครอบครัวอุปถัมภ์ กรมกิจการเด็กและเยาวชน (2566)

(4) สภาพปัญหาเด็กที่มีการแจ้งเหตุ จำแนกสภาพปัญหา 5 อันดับแรก

“การให้บริการประชาชนผ่านศูนย์ช่วยเหลือสังคม สายด่วน 1300 เป็นการให้บริการรับแจ้งเหตุและประสานส่งต่อไปยังหน่วยงาน ภายในกระทรวง เช่น พมจ. บพด.และ ศคพ. และหน่วยงานภายนอก เช่น กระทรวงสาธารณสุข สำนักงานตำรวจแห่งชาติ กระทรวงแรงงาน รวมถึงองค์กรเอกชน และภาคประชาสังคมที่เกี่ยวข้อง และมีการบูรณาการปฏิบัติงานกับจิตอาสาและอพม. ในพื้นที่ตลอด 24 ชั่วโมง ให้บริการคำปรึกษาแนะนำแก่ผู้ประสบปัญหาทางสังคมทั่วประเทศ ผ่าน 4 ช่องทาง ได้แก่ โทรศัพท์ สายด่วน 1300 ทางสื่อสังคม (Social Media) หรือการติดต่อด้วยตนเอง (walk in) และโทรศัพท์ระหว่างประเทศ +66 99 130 1300”

ตารางที่ 25 สภาพปัญหาเด็กที่มีการแจ้งเหตุ จำแนกสภาพปัญหา 5 อันดับแรก

ลำดับ	สภาพปัญหา	จำนวน
1	ความรุนแรงในครอบครัว	17
2	ไม่ระบุ	11
3	ต้องการที่พักอาศัย	8
4	ถูกล่วงละเมิดทางเพศ	6
5	เด็กต่างด้าว/เข้าเมืองผิด	4
	ครอบครัวยากจน	4

ที่มา : ฐานข้อมูลระบบรายงานสถิติรับแจ้งเหตุและสภาพปัญหาเด็ก กรมกิจการเด็กและเยาวชน (2566)

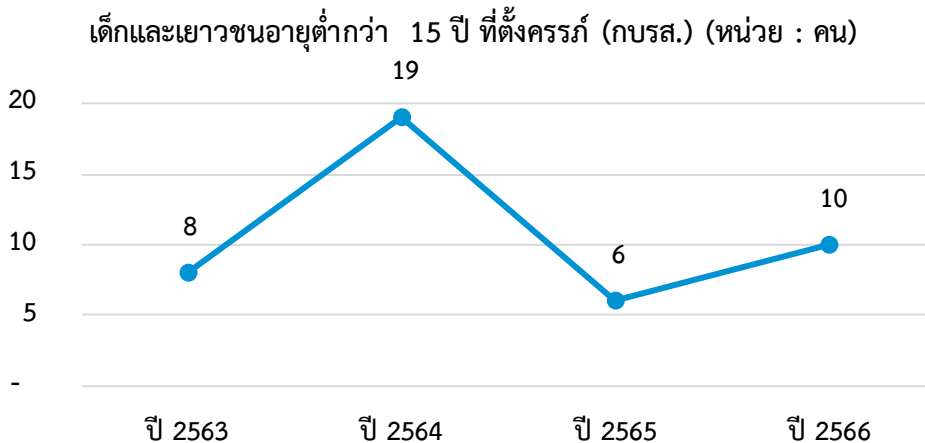
3.1.2.2 แม่วัยรุ่น/ แม่วัยรุ่นเลี้ยงเดี่ยว

(1) จำนวนเด็กและเยาวชนอายุต่ำกว่า 15 ปี ที่ตั้งครรภ์ (กบรส.)

แม่วัยรุ่นการตั้งครรภ์ในวัยรุ่น (teenage pregnancy หรือ adolescent pregnancy) ตามความหมายขององค์การอนามัยโลก หมายถึงสตรีตั้งครรภ์ที่มีอายุระหว่าง 10-19 ปี และแม่วัยรุ่นเลี้ยงเดี่ยว จะต้องดูแลบุตรเลี้ยงคนเดียว การตั้งครรภ์ของแม่วัยรุ่น ที่ยังไม่พร้อมความรู้ในเลี้ยงบุตรที่ถูกต้อง สภาพความพร้อมจิตใจ ร่างกาย และรายได้ และส่งผลกระทบต่อปัญหาอาจจะเกิดความรุนแรงในครอบครัว ทำให้เด็กที่จะเติบโต ไม่มีคุณภาพตามวัยเท่าที่ควร

จังหวัดกระบี่ เด็กและเยาวชนอายุต่ำกว่า 15 ปี ที่ตั้งครรภ์ ช่วงปี 2563 – 2566 ในปี 2563 จำนวน 8 คน เปรียบเทียบ ปี 2564 เด็กและเยาวชนอายุต่ำกว่า 15 ปี ที่ตั้งครรภ์ จำนวน 19 คน มีจำนวนเพิ่มขึ้นกว่าปี 2563 มากกว่า 1 เท่าตัว แต่ในปี 2565 เด็กและเยาวชนอายุต่ำกว่า 15 ปี ที่ตั้งครรภ์ จำนวน 6 คน อัตราการตั้งครรภ์ลดลง และปี 2566 เด็กและเยาวชนอายุต่ำกว่า 15 ปี ที่ตั้งครรภ์ จำนวน 10 คน เพิ่มขึ้นจากปี 2565 แต่เมื่อวิเคราะห์ ในช่วง ปี 2563 – 2565 ระยะ 4 ปี เด็กและเยาวชน รวม 43 คน ยังอยู่ในเกณฑ์ของแม่วัยรุ่นที่อายุไม่เกิน 19 ปี

แม่วัยรุ่นเกือบทั้งหมดยังเป็นผู้ที่กำลังศึกษาอยู่ระดับมัธยมศึกษาตอนต้นและตอนปลาย และรวมถึงอาชีวศึกษา เมื่อตั้งครรภ์แม่วัยรุ่น ส่วนใหญ่ต้องออกจากการศึกษากลางคัน ทำให้ส่วนใหญ่ไม่จบชั้นสูงสุดของการศึกษาระดับที่กำลังศึกษาอยู่ โอกาสจะไม่กลับมาศึกษาต่อ ถึงแม้บางคนอาจจะมีโอกาสศึกษาต่อแต่เป็น การศึกษานอกระบบในขณะที่แม่วัยรุ่นอีกหลายคนไม่มีโอกาส ในด้านครอบครัว ส่งผลกระทบต่อสภาพจิตใจ ของพ่อแม่ผู้ปกครองเป็นอย่างมาก ให้ความมั่นใจด้านอาชีพและรายได้ อีกตั้งยังเพิ่มภาระต้องการดูแลลูกที่เกิดจากแม่วัยรุ่น

ภาพที่ 29 จำนวนเด็กและเยาวชนอายุต่ำกว่า 15 ปี ที่ตั้งครรภ์
ที่มา : ระบบคลังข้อมูลด้านการแพทย์และสุขภาพ (HDC) สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข (2566)

(2) อัตราการเกิดมีชีพในเด็กและเยาวชน

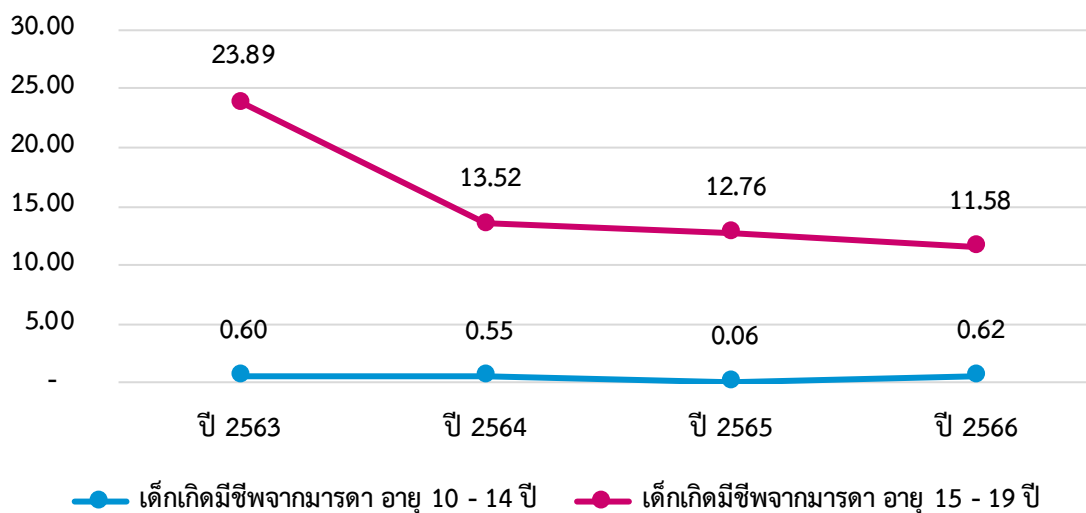
อัตราการเกิดมีชีพในเด็กและเยาวชน จังหวัดกระบี่ ในปี 2563 มีอัตราการเกิดมีชีพในหญิงอายุ 10 – 14 ปี ร้อยละ 0.60 และลดลงในปี 2564 และ 2565 เหลือเพียงร้อยละ 0.55 และ 0.06 ตามลำดับ แต่ในปี 2566 อัตราการเกิดมีชีพในหญิงอายุ 10 – 14 ปี เพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 0.62

อัตราการเกิดมีชีพในเด็กและเยาวชน จังหวัดกระบี่ ในปี 2563 มีอัตราการเกิดมีชีพในหญิงอายุ 15 – 19 ปี ร้อยละ 23.89 และในปี 2564 - 2566 อัตราการเกิดมีชีพในหญิงอายุ 15 – 19 มีแนวโน้มลดลงเหลือเพียง ร้อยละ 13.52 ร้อยละ 12.76 และในปี 2566 เหลือเพียงร้อยละ 11.58 ตามลำดับ

จากข้างต้นสังเกตได้ว่า สถานการณ์ในภาพรวมกลุ่มเด็กและเยาวชน อายุ 10 – 14 ปี ที่ตั้งครรภ์แล้วเกิดมีชีพช่วงปี 2563 – 2566 แนวโน้มเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องแบบคงที่ และ กลุ่มเด็กและเยาวชน อายุ 15 – 19 ปี ที่ตั้งครรภ์แล้วเกิดมีชีพแนวโน้มลดลงอย่างต่อเนื่องเด่นชัด

อัตราเกิดมีชีพจากมารดา (ต่อประชากรหญิงในรุ่นอายุเดียวกัน 1,000 คน)

ภาพที่ 30 อัตราการเกิดมีชีพในเด็กและเยาวชน

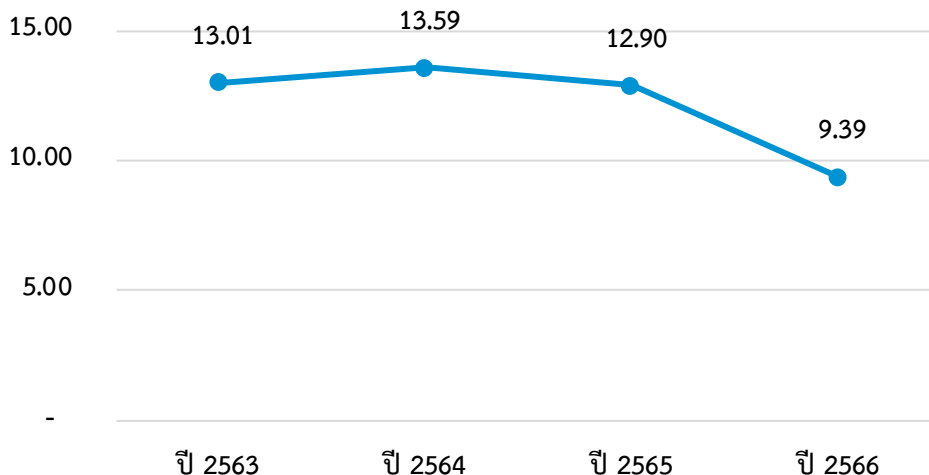
ที่มา : ระบบคลังข้อมูลด้านการแพทย์และสุขภาพ (HDC) สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข (2566)

(3) ร้อยละการตั้งครรภ์ซ้ำในสตรีที่อายุต่ำกว่า 20 ปี

การตั้งครรภ์ซ้ำในสตรีที่อายุต่ำกว่า 20 ปี จากการศึกษาส่วนใหญ่พบว่าภาวะแทรกซ้อนในช่วงคลอดของหญิงตั้งครรภ์วัยรุ่นน้อยกว่าผู้ใหญ่ โดยความเสี่ยงหลักขึ้นอยู่กับพื้นฐานทางด้านสังคมและภาวะแทรกซ้อนทางสูติกรรมในระหว่างการตั้งครรภ์ ที่มักจะตรวจพบในระหว่างการฝากครรภ์ เช่น ภาวะความดันโลหิตสูง ถึงแม้อุบัติการณ์ในหญิงตั้งครรภ์วัยรุ่นจะไม่ได้มีมากกว่า แต่ถ้าหากตรวจพบภาวะความดันโลหิตสูงรุนแรงหรือมีครรภ์เป็นพิษร่วมด้วย หญิงตั้งครรภ์กลุ่มนี้ควรได้รับการส่งต่อไปยังโรงพยาบาลและถือว่าอยู่ในกลุ่มความเสี่ยงสูง สำหรับภาวะโลหิตจาง นั้นถึงแม้จะสามารถรักษาได้ในระหว่างการฝากครรภ์ แต่ถ้าหากตรวจพบได้ช้า ก็จะทำให้มีความเสี่ยงเพิ่มขึ้นในช่วงคลอด การคลอดก่อนกำหนดถือเป็นภาวะแทรกซ้อน หลักที่พบได้บ่อยในหญิงตั้งครรภ์ในวัยรุ่น ถือว่าไม่ได้ทำให้กระบวนการคลอดซับซ้อน แต่เพิ่มความเสี่ยงให้กับทารกทั้งในเรื่อง การคลอดก่อนกำหนดและน้ำหนักตัวน้อย ซึ่งการคลอดก่อนกำหนดนี้มักหญิงตั้งครรภ์วัยที่ Gynecologic age น้อยกว่า 2 ปี และในหญิงกลุ่มนี้มีความเสี่ยงในการเกิดตัวทำได้รับการผ่าตัดคลอด หรือมีการใช้หัตถการช่วยคลอดเพิ่มมากขึ้น

การตั้งครรภ์ซ้ำในสตรีที่อายุต่ำกว่า 20 ปี ช่วงปี 2563 – 2566 จังหวัดกระบี่ ปี 2563 ร้อยละการตั้งครรภ์ซ้ำสตรีที่อายุต่ำกว่า 20 ปี ร้อยละ 13.01 เปรียบเทียบ ปี 2564 ร้อยละการตั้งครรภ์ซ้ำสตรีที่อายุต่ำกว่า 20 ปี ร้อยละ 13.59 เพิ่มขึ้นจากปี 2563 แต่ในปี 2565 และ 2566 การตั้งครรภ์ซ้ำสตรีที่อายุต่ำกว่า 20 ปี มีแนวโน้มที่ลดลง เป็นร้อยละ 12.90 และ 9.39 ตามลำดับ ดังนั้น สถานการณ์ภาพรวมของจังหวัดกระบี่ การตั้งครรภ์ซ้ำในสตรีที่อายุต่ำกว่า 20 ปี ช่วงปี 2563 – 2566 มีแนวโน้มที่ลดลง

การตั้งครรรภ์ซ้ำในหญิงอายุน้อยกว่า 20 ปี (หน่วย : ร้อยละ)

ภาพที่ 31 ร้อยละการตั้งครรรภ์ซ้ำในสตรีที่อายุต่ำกว่า 20 ปี

ที่มา : ระบบคลังข้อมูลด้านการแพทย์และสุขภาพ (HDC) สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข (2566)

(4) แม่วัยใสและแม่วัยใสเลี้ยงเดี่ยวที่ได้รับสิทธิเงินอุดหนุนเพื่อการเลี้ยงดูเด็กแรกเกิด

โครงการเงินอุดหนุนเพื่อการเลี้ยงดูเด็กแรกเกิด เป็นนโยบายสำคัญระดับชาติตามแผนบูรณาการการพัฒนาคนตลอดช่วงชีวิต เป็นการสร้างระบบคุ้มครองทางสังคมโดยการจัดสวัสดิการเงินอุดหนุนให้แก่เด็กแรกเกิดในครัวเรือนยากจนหรือครัวเรือนที่เสี่ยงต่อความยากจน เป็นมาตรการให้บิดา มารดาหรือผู้ปกครองนำเด็กเข้าสู่ระบบบริการของรัฐ เพื่อให้เด็กได้รับการดูแลให้มีคุณภาพชีวิตที่ดี มีพัฒนาการเหมาะสมตามวัย หลักเกณฑ์การเข้าร่วมโครงการเงินอุดหนุนเพื่อการเลี้ยงดูเด็กแรกเกิดคุณสมบัติ เด็กแรกเกิดที่มีสัญชาติไทย (พ่อแม่มีสัญชาติไทย หรือพ่อหรือแม่มีสัญชาติไทย) เกิดตั้งแต่วันที่ 1 ตุลาคม 2558 เป็นต้นไป จนมีอายุครบ 6 ปี อาศัยอยู่กับผู้ปกครองที่อยู่ในครัวเรือนที่มีรายได้น้อยไม่อยู่ในสถานสงเคราะห์ของหน่วยงานของรัฐ หรือเอกชนผู้ปกครองที่มีสิทธิลงทะเบียนมีสัญชาติไทยเป็นบุคคลที่รับเด็กแรกเกิดไว้ในความอุปการะเด็กแรกเกิด ต้องอาศัยรวมอยู่ด้วยอยู่ในครัวเรือนที่มีรายได้น้อย คือ สมาชิกครัวเรือนมีรายได้เฉลี่ยไม่เกิน 100,000 บาท ต่อคน

แม่วัยใสและแม่วัยใสเลี้ยงเดี่ยวที่ได้รับสิทธิเงินอุดหนุนเพื่อการเลี้ยงดูเด็กแรกเกิด ในปี 2566 จังหวัดกระบี่ มีแม่เลี้ยงเดี่ยวที่ลงทะเบียน จำนวน 827 คน ได้รับสิทธิ จำนวน 604 คน และได้รับเงินจำนวน 603 คน คุณแม่วัยใส ที่ลงทะเบียนจำนวน 3,370 คน ได้รับสิทธิ จำนวน 2,390 คน และได้รับเงินจำนวน 2,383 คน และคุณแม่วัยใสเลี้ยงเดี่ยว ที่ลงทะเบียนมีจำนวน 169 คน ได้รับสิทธิ จำนวน 152 คน และได้รับเงิน จำนวน 152 คน

ตารางที่ 26 แม่วัยใสและแม่วัยใสเลี้ยงเดี่ยวที่ได้รับสิทธิเงินอุดหนุนเพื่อการเลี้ยงดูเด็กแรกเกิด

แม่วัยใสและแม่วัยใสเลี้ยงเดี่ยวที่ได้รับสิทธิเงินอุดหนุน เพื่อการเลี้ยงดูเด็กแรกเกิด (หน่วย : คน)	แม่เลี้ยงเดี่ยว	แม่วัยใส	แม่วัยใสเลี้ยงเดี่ยว
ลงทะเบียน	827	3,370	169
ได้รับสิทธิ	604	2,390	152
ได้รับเงิน	603	2,383	152

ที่มา : กองส่งเสริมการพัฒนาและสวัสดิการเด็ก เยาวชน และครอบครัว กรมกิจการเด็กและเยาวชน (2566)

3.1.2.3 พฤติกรรมเด็กและเยาวชน

(1) จำนวนคดีเด็กและเยาวชนที่ถูกดำเนินคดีโดยสถานพินิจฯ

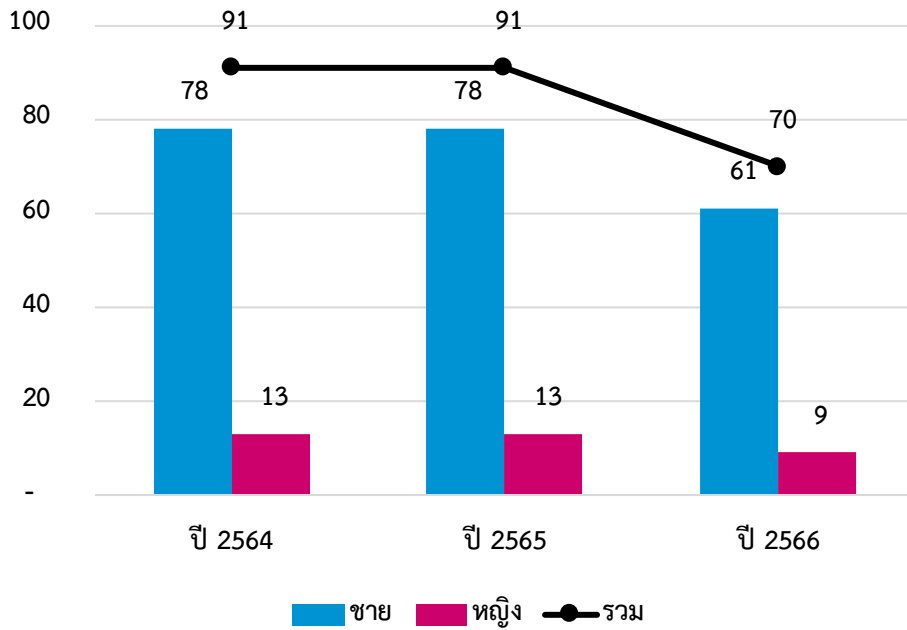
เด็กหรือเยาวชนที่ถูกดำเนินคดี เด็กและเยาวชนเมื่อกระทำความผิดจะได้รับโทษไม่เท่ากับผู้ใหญ่ในกระบวนการและขั้นตอนการจับกุมเด็กและเยาวชน มีกฎหมายที่หลักพระราชบัญญัติศาลเยาวชนและครอบครัววิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว พ.ศ. 2553 และพระราชบัญญัติ แก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญา (ฉบับที่ 29) พ.ศ. 2565 ทั้งนี้ นิยามของคำว่า เด็ก และเยาวชน ตามพระราชบัญญัติศาล เยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว พ.ศ. 2553 มาตรา 4 ดังนี้

- เด็ก หมายความว่า บุคคลอายุไม่เกิน 15 ปี บริบูรณ์
- เยาวชน หมายความว่า บุคคลอายุเกิน 15 ปีบริบูรณ์ แต่ยังไม่ถึง 18 ปี บริบูรณ์

เด็กหรือเยาวชนเมื่อทำผิดจะถูกดำเนินคดีภายใต้ศาลเยาวชนและครอบครัว จะมีขั้นตอนการดำเนินคดีแตกต่างไปจากผู้ใหญ่ โดย พ.ร.บ.ศาลเยาวชนฯ ที่เป็นกฎหมายกำหนดขั้นตอนและวิธีการดำเนินคดีกับเด็กหรือเยาวชน มีเจตนารมณ์และบทบัญญัติที่มุ่งฟื้นฟูเด็กหรือเยาวชนที่ทำความผิดทางอาญามากกว่ามุ่งลงโทษเด็กหรือเยาวชนที่กระทำความผิดอายุยังอยู่ในระบบการศึกษาภาคบังคับ มัธยมศึกษาปีตอนต้น มัธยมศึกษาตอนปลาย และระดับอาชีวะไม่เกินระดับ ปวช. ส่งผลทำให้จากการศึกษากลางคัน เมื่อพ้นโทษออกมาแล้วโอกาสที่จะเข้าศึกษาตามระบบการศึกษาค่อนข้างน้อย ซึ่งจะส่งผลทำให้การประกอบการอาชีพมีกรอบจำกัด

จำนวนคดีเด็กและเยาวชนกระทำความผิดที่ถูกส่งมายังสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน ช่วงปี 2564 – 2566 จังหวัดกระบี่ ปี 2564 คดีเด็กและเยาวชนกระทำความผิดที่ถูกส่งมายังสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน จำนวน 91 คน (ชาย 78 คน หญิง 13 คน) เปรียบเทียบ ปี 2565 คดีเด็กและเยาวชนกระทำความผิดที่ถูกส่งมายังสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน จำนวน 91 คน (ชาย 78 คน หญิง 13 คน) และใน ปี 2566 คดีเด็กและเยาวชนกระทำความผิดที่ถูกส่งมายังสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน จำนวน 70 คน (ชาย 61 คน หญิง 9 คน) ภาพรวมจำนวนคดีเด็กและเยาวชนที่ถูกดำเนินคดีในจังหวัดกระบี่ มีแนวโน้มที่ลดลง

คดีเด็กและเยาวชนกระทำผิดที่ถูกส่งมายังสถานพินิจและคุ้มครอง
เด็กและเยาวชน (หน่วย : คน)

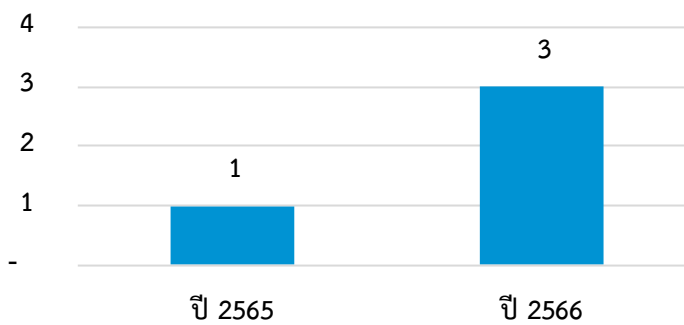
ภาพที่ 32 จำนวนคดีเด็กและเยาวชนที่ถูกดำเนินคดีโดยสถานพินิจฯ
ที่มา : กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน (2566)

(2) จำนวนคดีสอดส่องเด็กและเยาวชน

การคุ้มครองประพฤติดังกล่าวคือ กระบวนการติดตาม ควบคุมดูแล ให้คำแนะนำ และช่วยเหลือผู้กระทำผิดที่เป็นเด็กและเยาวชนในชุมชน ซึ่งถูกกำหนดเงื่อนไขการคุ้มครองประพฤติดังกล่าวโดยมีพนักงานคุมประพฤติเป็นผู้ควบคุมดูแล แนะนำ ช่วยเหลือหรือตักเตือนในเรื่องความประพฤติ การศึกษาการประกอบอาชีพ หรือเรื่องอื่นๆ ด้วยวิธีการแก้ไขฟื้นฟูตามความเหมาะสม เพื่อให้ผู้กระทำผิดปฏิบัติตามเงื่อนไขการคุ้มครองประพฤติดังกล่าว ไม่หวนกลับไปกระทำผิดซ้ำ สามารถปรับตัวอยู่กับผู้อื่นในสังคมได้อย่างปกติสุข

โดยจังหวัดกระบี่ มีจำนวนคดีสอดส่องเด็กและเยาวชน ในปี 2565 จำนวน 1 คน และในปี 2566 จำนวน 3 คน

จำนวนคดีสอดส่องเด็กและเยาวชน (หน่วย : คน)

ภาพที่ 33 จำนวนคดีสอดส่องเด็กและเยาวชน
ที่มา : กรมคุมประพฤติ (2566)

(3) เด็กและเยาวชนที่มีพฤติกรรมไม่เหมาะสม

ในสังคมปัจจุบันพฤติกรรมความรุนแรงของวัยรุ่น มีแนวโน้มเพิ่มความรุนแรงมากขึ้นถึงระดับยกพวกตีกัน ปล้นจี้ชิงทรัพย์ ทำร้ายร่างกายจนถึงแก่ชีวิต รายงานข้อมูลการกระทำผิดที่เด็กเป็นผู้ลงมือ มีแนวโน้มเพิ่มมากขึ้นเรื่อยๆ โดยเฉพาะความผิดเกี่ยวกับดื่มเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ สูบบุหรี่และติดสารเสพติดร้ายแรง มีมากเป็นอันดับสองรองจากความผิดด้านอื่นๆ และอันดับ 3 มั่วสุมและทำความรำคาญให้กับชาวบ้าน ปัจจัยที่มีผลต่อการเกิดพฤติกรรมความรุนแรงในเด็กและเยาวชนนั้น เกี่ยวข้องกับการเลี้ยงดูในครอบครัว และกฎหมายทางสังคมเป็นอย่างมาก ความรุนแรงในครอบครัวได้ขยายวงไปสู่ความรุนแรงในชุมชนและสังคมอย่างเห็นกันเป็นประจำ ปัญหาพฤติกรรมความรุนแรงของเด็กและเยาวชนในขณะนี้ จะส่งผลกระทบต่อครอบครัวและสังคมไทยใน 10 ปีข้างหน้า เนื่องจากการวางรากฐานการเรียนรู้คุณธรรมเกิดขึ้นในช่วงวัยเด็ก จนถึงอายุ 25 ปี หากเด็กและเยาวชนขาดการปลูกฝังคุณธรรม และไม่ได้รับการดูแลช่วยเหลือที่เหมาะสม ในช่วงต้นของชีวิตจะทำให้เป็นผู้ใหญ่และครอบครัวที่ด้อยคุณธรรมในอนาคต จึงเห็นได้ว่ามีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องเร่งแก้ปัญหา และกำหนดแนวทางดูแลช่วยเหลือตั้งแต่บัดนี้ มิฉะนั้นจะกลายเป็นปัญหาที่สายเกินแก้ไขในอนาคต

ตารางที่ 27 เด็กและเยาวชนที่มีพฤติกรรมไม่เหมาะสม จำแนกตามประเภท

เด็กและเยาวชนที่มีพฤติกรรมไม่เหมาะสม	(หน่วย : คน)
เด็กและเยาวชนที่มีพฤติกรรมไม่เหมาะสม รวมทั้งหมด	-
ดื่มเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ สูบบุหรี่และติดสารเสพติดร้ายแรง เช่น ยาบ้า กัญชา เป็นต้น	-
มั่วสุมและทำความรำคาญให้กับชาวบ้าน	-
ติดเกม และเล่นการพนันต่างๆ	-
มีพฤติกรรมทางเพศ	-
อื่นๆ	-

ที่มา: ระบบ CPIS กรมกิจการเด็กและเยาวชน (2566)

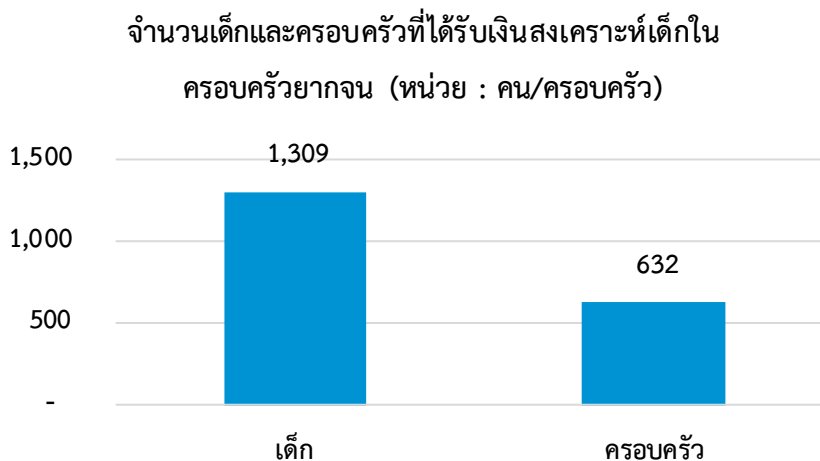
3.1.3 เครือข่าย/ สวัสดิการด้านเด็กและเยาวชน

(1) เงินสงเคราะห์เด็กในครอบครัวยากจน

การให้ความช่วยเหลือเงินสงเคราะห์เด็กในครอบครัวยากจน เป็นการให้ความช่วยเหลือแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้าเป็นรายครั้ง แก่เด็กและครอบครัวของเด็กที่ประสบปัญหาความเดือดร้อนเสริมสร้างความมั่นคงในครอบครัวให้ครอบครัวของเด็กสามารถเลี้ยงเด็กได้เองตามควรแก่อัตภาพ ไม่ต้องแยกเด็กออกจากครอบครัวโดยไม่จำเป็นเด็กและครอบครัวที่ 'พึง' ได้รับการช่วยเหลือเงินสงเคราะห์เด็กในครอบครัวยากจน เป็นครอบครัวที่บิดา มารดา หรือเฉพาะบิดา มารดา หรือผู้ปกครอง ที่มีเด็กอายุไม่เกิน 18 ปีบริบูรณ์ หรือที่อยู่ในระหว่างการศึกษาอายุไม่เกิน 20 ปีบริบูรณ์ และเป็นครอบครัวยากจนขาดแคลน ประสบปัญหาความเดือดร้อน ซึ่งเกี่ยวเนื่องถึงตัวเด็กโดยเฉพาะอันเป็นการกระทบกระเทือนต่อสวัสดิภาพของเด็ก โดยเข้าหลักเกณฑ์อย่างใดอย่างหนึ่ง เช่น กำพรว้า อนาคตา ซึ่งมีผู้ปกครองพิการทางร่างกาย สมองและปัญญา หรือจิตใจและบิดา มารดา หรือเฉพาะบิดา มารดา หรือผู้ปกครอง ประสบภาวะอย่างใดอย่างหนึ่ง

เช่น ถูกจำคุก กักขัง พิการ และทุพพลภาพ ป่วยทางร่างกายหรือจิตใจ ไม่สามารถประกอบอาชีพ เลี้ยงครอบครัวได้

จังหวัดกระบี่ ในปี 2566 มีเด็กที่ได้รับเงินสงเคราะห์เด็กในครอบครัวยากจน จำนวน 1,309 คน และมีครอบครัวที่ได้รับเงินสงเคราะห์เด็กในครอบครัวยากจน จำนวน 632 ครอบครัว

ภาพที่ 34 จำนวนเด็กและครอบครัวที่ได้รับเงินสงเคราะห์เด็กในครอบครัวยากจน
ที่มา : ฐานข้อมูลสวัสดิการเงินสงเคราะห์เด็กในครอบครัวยากจน กรมกิจการเด็กและเยาวชน (2566)

(2) สภาเด็กและเยาวชน

พระราชบัญญัติส่งเสริมการพัฒนาเด็กและเยาวชนแห่งชาติ พ.ศ. 2550 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2560 ได้กำหนดให้มีการจัดตั้งสภาเด็กและเยาวชนทุกระดับ (ตำบล/เทศบาล/อำเภอ/เขต/จังหวัด/กรุงเทพมหานครและแห่งประเทศไทย จำนวน 8,780 แห่ง

จังหวัดกระบี่ มีการตั้งสภาเด็กและเยาวชน จำนวน 70 แห่ง และจำนวนสภาเด็กและเยาวชนที่จัดตั้งแล้ว จำนวน 62 แห่ง มีจำนวนกิจกรรม 20 กิจกรรม จำนวน 6,254 คน

ตารางที่ 28 สภาเด็กและเยาวชน

จำนวนสภาเด็กและเยาวชน	(หน่วย : แห่ง/กิจกรรม/คน)
จำนวนสภาเด็กและเยาวชน	70
จำนวนสภาเด็กและเยาวชนที่จัดตั้งแล้ว	62
จำนวนกิจกรรม	49
จำนวนคน	6,254

ที่มา : กรมกิจการเด็กและเยาวชน (2566)

(3) เด็กที่ได้รับเงินอุดหนุนเพื่อการเลี้ยงดูเด็กแรกเกิด

โครงการเงินอุดหนุนเพื่อการเลี้ยงดูเด็กแรกเกิด เป็นหนึ่งในสวัสดิการที่รัฐช่วยแบ่งเบาภาระในการเลี้ยงดูเด็กแรกเกิดให้กับครอบครัวที่มีรายได้อ่อนไม่เกิน 100,000 บาท/ปี เพื่อให้เด็กได้รับการดูแลให้มีคุณภาพชีวิตที่ดี ช่วยให้เด็กได้รับสิทธิด้านการอยู่รอดและการพัฒนาตามอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก

โดยกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ (พม.) หน่วยงานที่ดูแลโครงการนี้จะจ่ายเงินให้ผู้ปกครองเป็นจำนวน 600 บาททุกเดือน ลงทะเบียนครั้งเดียวก็ใช้สิทธิได้ ตั้งแต่แรกเกิดจนอายุ 6 ปี เด็กที่ได้รับเงินอุดหนุนเพื่อการเลี้ยงดูเด็กแรกเกิด จำนวน 25,720 คน ลงทะเบียน 39,099 คน แบ่งเป็นเพศชาย 20,102 คน เพศหญิง 18,997 คน คิดเป็นสัดส่วน 65.78

ตารางที่ 29 เด็กที่ได้รับเงินอุดหนุนเพื่อการเลี้ยงดูเด็กแรกเกิด

ผู้ลงทะเบียน (หน่วย : คน)	เพศชาย	ผู้ลงทะเบียนรวม	ผู้ได้รับเงินอุดหนุน	สัดส่วน*
ผู้ลงทะเบียน	20,102	39,099	25,720	65.78
	เพศหญิง			
	18,997			

ที่มา : ฐานข้อมูลสวัสดิการเงินสงเคราะห์เด็กในครอบครัวยากจน กรมกิจการเด็กและเยาวชน (2566)

(4) จำนวนศูนย์ชุมชนคุ้มครองเด็ก

โครงการชุมชนคุ้มครองเด็ก เป็นโครงการที่มุ่งเน้นให้ชุมชน องค์กรชุมชน และหน่วยงานต่างๆ ร่วมมือกันดำเนินงานต่างๆ ในชุมชน เพื่อให้เด็กและเยาวชนในชุมชน มีพฤติกรรมที่เหมาะสม มีความปลอดภัยและได้รับการดูแลและช่วยเหลืออย่างเหมาะสม ซึ่งศูนย์ชุมชนคุ้มครองเด็ก มีจำนวน 23 แห่ง

ตารางที่ 30 ศูนย์ชุมชนคุ้มครองเด็ก

ศูนย์ชุมชนคุ้มครองเด็ก	(หน่วย : แห่ง)
ศูนย์ชุมชนคุ้มครองเด็ก	23

ที่มา : กรมกิจการเด็กและเยาวชน (2566)

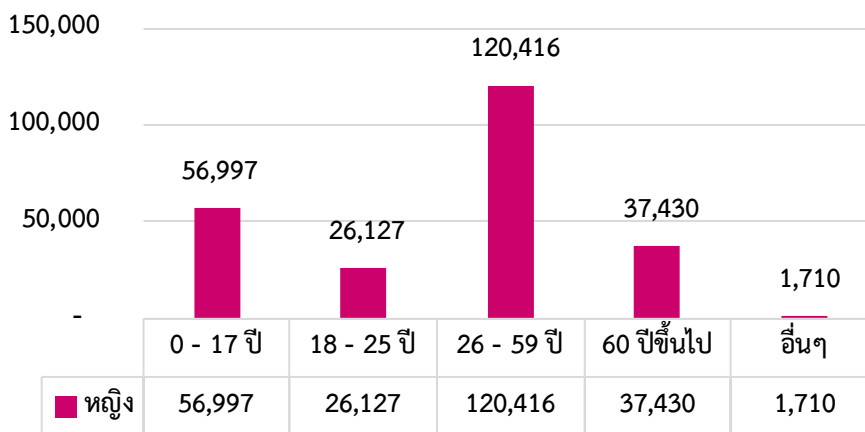
3.2 ด้านสตรีและสถาบันครอบครัว

3.2.1 สถานการณ์ทั่วไปด้านสตรีและสถาบันครอบครัว

(1) สัดส่วนประชากรเพศหญิง จำแนกกลุ่มอายุ

จังหวัดกระบี่ มีประชากรเพศหญิงทั้งหมด 242,680 คน ซึ่งคิดเป็นสัดส่วนต่อประชากรทั้งหมด เป็นร้อยละ 50.34 และพบว่าอายุในช่วงอายุระหว่าง 26 -59 ปี มากที่สุด คือ จำนวน 120,416 คน ซึ่งเป็นวัยแรงงาน และจำนวนเด็กเกิดใหม่มีแนวโน้มลดลง ในขณะที่อัตราเจริญพันธุ์รวมของประเทศไทยต่ำกว่าระดับทดแทน

จำนวนเด็กผู้หญิงและสตรี (หน่วย : คน)

ภาพที่ 35 สัดส่วนประชากรเพศหญิงจำแนกกลุ่มอายุ
ที่มา : สำนักบริหารการทะเบียน กรมการปกครอง (2566)

ตารางที่ 31 สัดส่วนประชากรเพศหญิงต่อประชากรทั้งหมด

สัดส่วนประชากรเพศหญิงต่อประชากรทั้งหมด	(หน่วย : คน/ร้อยละ)
ประชากรรวม	482,121
ประชากรเพศหญิง	242,680
สัดส่วนประชากรเพศหญิงต่อประชากรทั้งหมด	50.34

ที่มา : สำนักบริหารการทะเบียน กรมการปกครอง (2566)

(2) ครอบครัวยุติทะเบียนสมรส หย่าร้าง และอัตราการหย่าร้าง

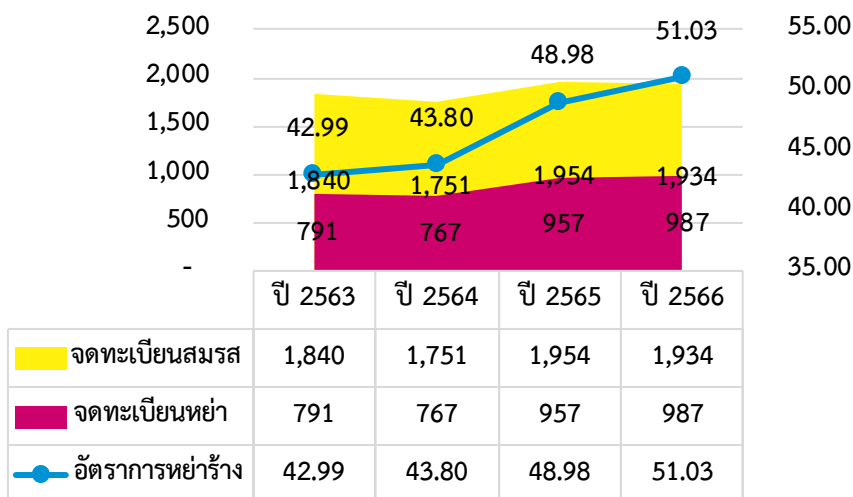
การจดทะเบียนสมรส คือ การจดทะเบียนเพื่อเป็นเอกสารและหลักฐานยืนยันความสัมพันธ์ของบุคคลทั้งสองฝ่ายมากกว่านั้น ทะเบียนสมรสยังอำนวยความสะดวกของคู่สมรสในการยืนยันสิทธิต่างๆ เช่น สิทธิในการเลี้ยงดูบุตร สิทธิในการรับรองบุตร การฟ้องหย่า การแบ่งสินสมรส การรับมรดก เป็นต้น การหย่าร้าง คือ การหย่าเป็นการกระทำเพื่อสิ้นสุดความสัมพันธ์ทางการสมรสที่ทำขึ้นอย่างถูกต้องตามกฎหมายและมีการแจ้งการสมรสเป็นหลักฐาน ทั้งนี้สามารถกระทำได้โดยการตกลงกันหรือโดยการตัดสินของศาล

สัดส่วนครอบครัวยุติทะเบียนสมรส (ครอบครัวยุติ) ในช่วงปี 2563 -2566 ของจังหวัดกระบี่ ในปี 2563 ครอบครัวยุติทะเบียนสมรส (ครอบครัวยุติ) จำนวน 1,840 ครอบครัวยุติ ในปี 2564 ครอบครัวยุติทะเบียนสมรส (ครอบครัวยุติ) จำนวน 1,751 ครอบครัวยุติ มีอัตราการลดลงจากปี 2563 และในปี 2565 ครอบครัวยุติทะเบียนสมรส (ครอบครัวยุติ) จำนวน 1,954 ครอบครัวยุติ มีอัตราเพิ่มขึ้นจากปี 2563 -2564 และในปี 2566 ครอบครัวยุติทะเบียนสมรส (ครอบครัวยุติ) จำนวน 1,934 ครอบครัวยุติ ซึ่งมีอัตราการลดลงเล็กน้อย

สัดส่วนครอบครัวยุติหย่าร้าง ในช่วงปี 2563 -2565 ของจังหวัดกระบี่ ในปี 2563 จำนวน 791 ครอบครัวยุติ ในปี 2564 ครอบครัวยุติหย่าร้าง จำนวน 767 ครอบครัวยุติ มีอัตราการหย่าร้างลดลงจากปี 2563 เล็กน้อย และในปี 2565 และปี 2566 มีอัตราการหย่าร้างเพิ่มขึ้นจากปี 2563-2564 เป็นจำนวน 957 ครอบครัวยุติ และ 987 ครอบครัวยุติ ตามลำดับ

สัดส่วนอัตราการหย่าร้างต่อการสมรส ในช่วงปี 2563 – 2564 ของจังหวัดกระบี่ ในปี 2563 อัตราการหย่าร้างต่อการสมรส ร้อยละ 42.99 ในปี 2564 อัตราการหย่าร้างต่อการสมรส ร้อยละ 43.80 มีอัตราร้อยละเพิ่มขึ้นจากปี 2563 ในปี 2565 อัตราการหย่าร้างต่อการสมรส ร้อยละ 48.98 และในปี 2566 อัตราการหย่าร้างเพิ่มขึ้นอีกเป็นร้อยละ 51.03

อัตราการหย่าร้าง (หน่วย : ร้อยละ)

■ จดทะเบียนสมรส ■ จดทะเบียนหย่า ● อัตราการหย่าร้าง

ภาพที่ 36 ครอบครัวยุติทะเบียนสมรส หย่าร้าง และอัตราการหย่าร้าง

ที่มา : สำนักบริหารการทะเบียน กรมการปกครอง (2566)

(3) ดัชนีมาตรฐานครอบครัวเข้มแข็ง

มาตรฐานครอบครัวเข้มแข็ง หมายถึง ข้อกำหนดที่ใช้เป็นแนวทางปฏิบัติเพื่อแสดงถึงความเข้มแข็งของครอบครัว ประกอบด้วย 5 ด้าน ได้แก่ (1) ด้านสัมพันธภาพ (2) ด้านการพึ่งพาตนเอง (3) ด้านการทำบทบาทหน้าที่ของครอบครัว (4) ด้านทุนทางสังคม (5) ด้านการหลีกเลี่ยงภาวะเสี่ยงและการปรับตัวได้ในภาวะยากลำบาก

ดัชนีมาตรฐานครอบครัวเข้มแข็ง เป็นครอบครัวที่สำรวจแล้ว จำนวน 750 แห่ง คิดเป็นค่าเฉลี่ยดัชนีความเข้มแข็งในภาพรวมร้อยละ 68.96

ตารางที่ 32 ดัชนีมาตรฐานครอบครัวเข้มแข็ง ประจำปี 2566

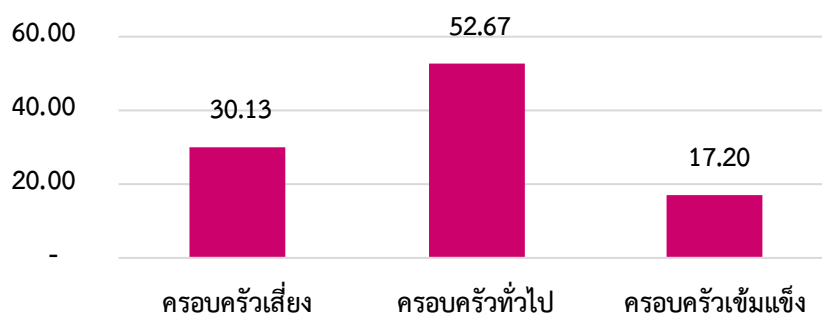
ค่าเฉลี่ยดัชนีความเข้มแข็งในภาพรวม	(หน่วย : ร้อยละ)
จำนวนครอบครัวที่สำรวจ	750
ค่าเฉลี่ยดัชนีความเข้มแข็งในภาพรวม	68.96

ที่มา : กรมกิจการสตรีและสถาบันครอบครัว กองส่งเสริมสถาบันครอบครัว (2566)

มาตรฐานครอบครัวเข้มแข็ง หมายถึง ข้อกำหนดที่ใช้เป็นแนวทางปฏิบัติเพื่อแสดงถึงความเข้มแข็งของครอบครัว ประกอบด้วย ๕ ด้าน ได้แก่ (๑) ด้านสัมพันธภาพ (๒) ด้านการพึ่งพาตนเอง (๓) ด้านการทำบทบาทหน้าที่ของครอบครัว (๔) ด้านทุนทางสังคม (๕) ด้านการหลีกเลี่ยงภาวะเสี่ยงและการปรับตัวได้ในภาวะยากลำบาก

ร้อยละของครอบครัวเข้มแข็ง ในภาพรวมเป็นครอบครัวเสี่ยงร้อยละ ๓๐.๑๓ ครอบครัวทั่วไปร้อยละ ๕๒.๖๗ และครอบครัวเข้มแข็ง ร้อยละ ๑๗.๒๐

ร้อยละของครอบครัวเข้มแข็งในภาพรวม (หน่วย : ร้อยละ)

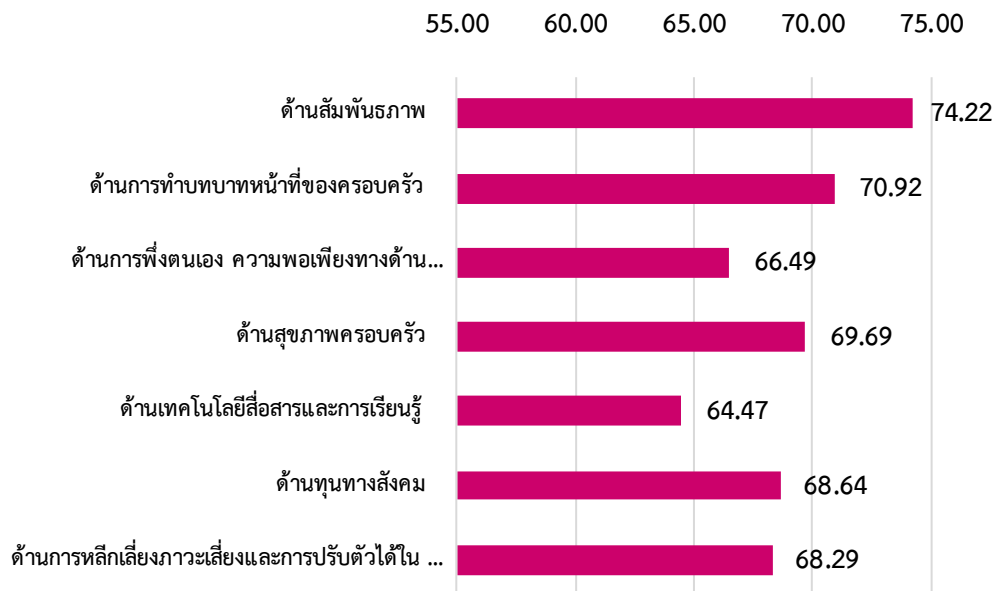

ภาพที่ 37 ร้อยละของครอบครัวเข้มแข็งในภาพรวม

ที่มา : กรมกิจการสตรีและสถาบันครอบครัว กองส่งเสริมสถาบันครอบครัว (2566)

ค่าเฉลี่ยดัชนีความเข้มแข็ง ด้านสัมพันธภาพ มีความเข้มแข็งกว่าด้านอื่นๆ เป็นร้อยละ 74.22 และด้านเทคโนโลยีสื่อสารและการเรียนรู้ น้อยที่สุดในค่าเฉลี่ยดัชนีความเข้มแข็ง ร้อยละ 64.47

ค่าเฉลี่ยดัชนีความเข้มแข็งด้านต่างๆ (หน่วย : ร้อยละ)

ภาพที่ 38 ค่าเฉลี่ยดัชนีความเข้มแข็งด้านต่างๆ
ที่มา : กรมกิจการสตรีและสถาบันครอบครัว กองส่งเสริมสถาบันครอบครัว (2566)

3.2.2 ผู้ถูกระทำความรุนแรงในครอบครัว

(1) จำนวนผู้ถูกระทำความรุนแรงในครอบครัว

ความรุนแรงในครอบครัว หมายถึง การกระทำใด ๆ โดยมุ่งประสงค์ให้เกิดอันตรายแก่ร่างกาย จิตใจ หรือสุขภาพ หรือกระทำโดยเจตนาในลักษณะที่น่าจะก่อให้เกิดอันตรายแก่ร่างกาย จิตใจ หรือสุขภาพ ของบุคคลในครอบครัว หรือบังคับหรือใช้อำนาจครอบงำผิดคลองธรรมให้บุคคลในครอบครัวต้องกระทำ การไม่กระทำการหรือยอมรับการกระทำอย่างหนึ่งอย่างใดโดยมิชอบ แต่ไม่รวมถึงการกระทำโดยประมาท ข้อมูลแสดงให้เห็นแนวโน้มการกระทำความรุนแรงในครอบครัว ส่วนมากเป็นเพศหญิง มากกว่าเพศชาย ซึ่งเพศหญิง ถูกกระทำความรุนแรงในครอบครัวในปี 2566 มีจำนวนทั้งสิ้น 29 ราย แบ่งเป็น จำนวน 23 ราย เพศชาย 6 ราย

ตารางที่ 33 จำนวนผู้ถูกระทำความรุนแรงในครอบครัว

ผู้ถูกระทำความรุนแรงในครอบครัว	(หน่วย : คน)
ชาย	6
หญิง	23
รวมทั้งหมด	29

ที่มา : กรมกิจการสตรีและสถาบันครอบครัว กองส่งเสริมสถาบันครอบครัว (2566)
หมายเหตุ. เป็นเพียงข้อมูลจากระบบการคุ้มครองช่วยเหลือเด็ก สตรี และผู้ถูกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัวเท่านั้น

(2) ประเภทความรุนแรง

ความรุนแรง เป็นพฤติกรรมหรือการกระทำใดๆ ก็ตามทีละเมิดสิทธิส่วนบุคคล ทั้งทางร่างกาย วาจา จิตใจ หรือทางเพศ และนำมาซึ่งอันตรายหรือความทุกข์ทรมานต่อผู้ถูกรักษาทั้งด้านร่างกายและจิตใจ

ประเภทของความรุนแรง

1. ความรุนแรงทางด้านร่างกาย เช่น การทุบตีทำร้ายร่างกาย ตบ ตะ ต่อย การใช้อาวุธ เป็นต้น
2. ความรุนแรงทางด้านจิตใจ เช่น การใช้คำพูด กิริยา หรือการกระทำที่เป็นการดูถูกดูหมิ่นเหยียดหยาม ต่ำว่าให้อับอาย การกลั่นแกล้ง ทรมานให้เจ็บช้ำน้ำใจ การบังคับ ช่มชู้ กักขัง ควบคุมไม่ให้เห็นความคิดเห็น การหึงหวง การเลือกปฏิบัติ การเอาไรต์เอาเปรียบ การตัดกตวงผลประโยชน์ การถูกทอดทิ้ง ไม่ได้รับการเอาใจใส่เลี้ยงดู เป็นต้น
3. ความรุนแรงทางเพศ เช่น การถูกละเมิดทางเพศ การพูดเรื่องลามกอนาจาร การแอบดู การจับต้องของสงวน การบังคับให้เปลื้องผ้า การบังคับให้มีเพศสัมพันธ์ เป็นต้น

จังหวัดกระบี่ จากสถิติจำนวนผู้ถูกรักษาความรุนแรงในครอบครัวแบ่งตามด้านต่างๆ ซึ่งด้านที่มีการถูกรักษาความรุนแรงในครอบครัวมากที่สุด คือ ด้านจิตใจ จำนวน 14 คน รองลงมา คือ ด้านร่างกาย จำนวน 13 คน และด้านเพศ จำนวน 2 คน

ตารางที่ 34 จำนวนผู้ถูกรักษาความรุนแรงในครอบครัวแบ่งตามด้านต่างๆ

ผู้ถูกรักษาความรุนแรงในครอบครัวแบ่งตามด้านต่างๆ	(หน่วย : คน)
ด้านร่างกาย	13
ด้านเพศ	2
ด้านจิตใจ	14
เสียชีวิต	-

ที่มา : กรมกิจการสตรีและสถาบันครอบครัว กองส่งเสริมสถาบันครอบครัว (2566)

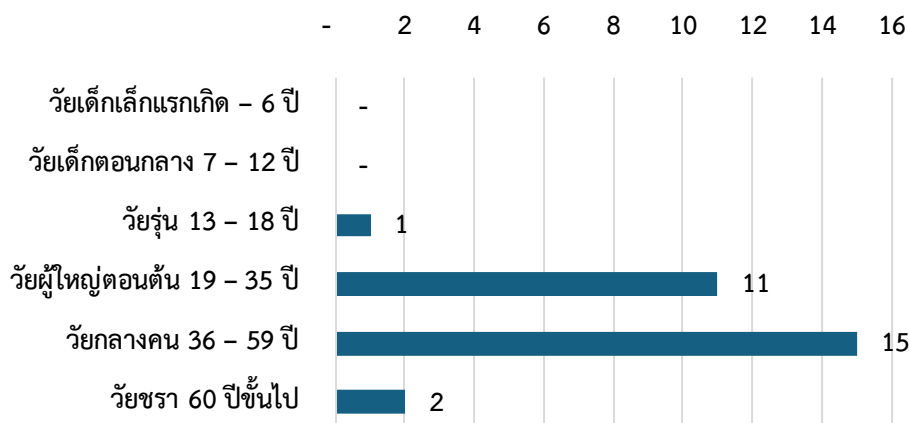
หมายเหตุ. เป็นเพียงข้อมูลจากระบบการคุ้มครองช่วยเหลือเด็ก สตรี และผู้ถูกรักษาด้วยความรุนแรงในครอบครัวเท่านั้น

(3) ช่วงอายุผู้ถูกรักษาความรุนแรงในครอบครัว

ความรุนแรง เป็นพฤติกรรมหรือการกระทำใดๆ ก็ตามทีละเมิดสิทธิส่วนบุคคล ทั้งทางร่างกาย วาจา จิตใจ หรือทางเพศ และนำมาซึ่งอันตรายหรือความทุกข์ทรมานต่อผู้ถูกรักษาทั้งด้านร่างกาย และจิตใจ

จังหวัดกระบี่ จากสถิติผู้ถูกรักษาความรุนแรงในครอบครัว ส่วนมากอยู่ในช่วงอายุ 36 -59 ปี จำนวน 15 ราย และที่ถูกรักษาความรุนแรงในครอบครัวอายุน้อยที่สุด อยู่ในช่วงวัยรุ่นอายุ 13 – 18 ปี จำนวน 1 ราย และ วัยชรา 60 ปีขึ้นไป จำนวน 2 ราย

ผู้ถูกระทำความรุนแรงในครอบครัว จำแนกอายุ (หน่วย : คน)

ภาพที่ 39 ช่วงอายุผู้ถูกระทำความรุนแรงในครอบครัว

ที่มา : กรมกิจการสตรีและสถาบันครอบครัว กองส่งเสริมสถาบันครอบครัว (2566)

หมายเหตุ. เป็นเพียงข้อมูลจากระบบการคุ้มครองช่วยเหลือเด็ก สตรี และผู้ถูกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัวเท่านั้น

(4) สาเหตุการทำกระทำความรุนแรง

พบว่าสาเหตุการทำกระทำความรุนแรงในจังหวัดกระบี่ ส่วนใหญ่สาเหตุเกิดจากยาเสพติด จำนวน 17 ราย และรองลงมาเกิดจากสาเหตุการดื่มสุรา จำนวน 5 และเกิดจากการมีความรู้สึกรู้สีกว่าตนเองมีอำนาจมากกว่า จำนวน 4 ราย ตามลำดับ น้อยที่สุดเกิดจากสาเหตุบันดาลโทสะ , หึงหวง + บันดาลโทสะ และหึงหวง + หย่าร้าง จำนวน 1 ราย ซึ่งทำให้เห็นว่าปัญหาสถานการณ์ทางสังคมในปัจจุบันสาเหตุหลักนั้นมาจากการแพร่ระบาดของยาเสพติดอย่างกว้างขวางและรุนแรงมากขึ้น

ตารางที่ 35 ประเภทสาเหตุการทำความรุนแรง

ประเภทสาเหตุการทำความรุนแรง	(หน่วย : คน)
ยาเสพติด	17
สุรา	5
การพนัน	-
หย่าร้าง	-
หึงหวง	-
บันดาลโทสะ	1
ความเครียดทางเศรษฐกิจ	-
ปัญหาสุขภาพกาย	-
ปัญหาสุขภาพจิต	-
มีความรู้สึกที่ตนเองมีอำนาจมากกว่า	4
สุรา+ยาเสพติด	-
หึงหวง+บันดาลโทสะ	1
หึงหวง+หย่าร้าง	1
สุรา+บันดาลโทสะ	-
ยาเสพติด+บันดาลโทสะ	-

ที่มา : กรมกิจการสตรีและสถาบันครอบครัว กองส่งเสริมสถาบันครอบครัว (2566)
 หมายเหตุ. เป็นเพียงข้อมูลจากระบบการคุ้มครองช่วยเหลือเด็ก สตรี และผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัวเท่านั้น

3.2.3 สถานการณ์เชิงประเด็น

3.2.3.1 สตรีกลุ่มเปราะบาง

(1) อัตราการว่างงานในสตรี

อัตราการว่างงาน หมายถึง สัดส่วนของจำนวนผู้ว่างงานต่อกำลังแรงงานทั้งหมดคูณด้วย 100 (มีหน่วยเป็นร้อยละ) เมื่อความหมายเป็นเช่นนี้แล้ว จึงจำเป็นต้องทำความเข้าใจความหมายของคำสองคำ ที่สำคัญ ได้แก่ กำลังแรงงาน และผู้ว่างงาน

จังหวัดกระบี่ มีแนวโน้มอัตราการว่างงานในสตรี ในปี 2566 พบว่า มีผู้ว่างงานเพศหญิงจำนวน 1,566 ราย ในขณะที่กำลังแรงงานรวม 114,775 ราย คิดเป็นอัตราการว่างงานในสตรี ร้อยละ 1.36

ตารางที่ 36 อัตราการว่างงานในสตรี

กำลังแรงงานรวม	ผู้ว่างงานเพศหญิง	อัตราการว่างงานในสตรี
114,775	1,566	1.36

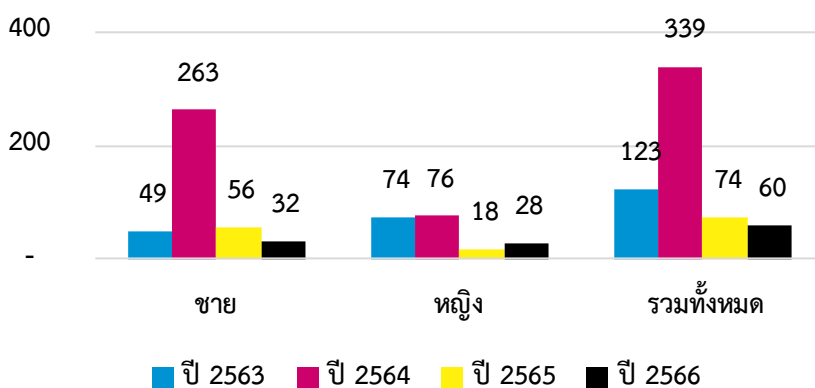
ที่มา : การสำรวจภาวะการทำงานของประชากร สำนักงานสถิติแห่งชาติ (2566)

(2) ลูกจ้างสตรีที่ถูกเลิกจ้าง

การเลิกจ้าง หรือการไล่ออก คือ การยุติสัญญาในการจ้างงานตามกฎหมาย ซึ่งมีสาเหตุที่แตกต่างกันออกไป ส่งผลให้ลูกจ้างไม่สามารถทำงานและไม่ได้รับค่าจ้างจากนายจ้างอีกต่อไป นายจ้างสามารถสั่งให้ลูกจ้างออกจากงานทันทีโดยไม่ต้องมาทำงานอีกต่อไป แต่ต้องให้สินจ้างแทนการบอกกล่าวล่วงหน้า หรือ ที่เรียกกันว่า “ค่าตกใจ” นั้นเอง

จากสถานการณ์ในจังหวัดกระบี่ พบว่าสถิติลูกจ้างสตรีที่ถูกเลิกจ้าง ในปี 2564 มีการถูกเลิกจ้างมากที่สุด อาจเนื่องมาจากการแพร่ระบาดของโควิด-19 ซึ่งสร้างผลกระทบต่อนายจ้างและลูกจ้างเป็นจำนวนมาก โดยเฉพาะกลุ่มแรงงานสตรีซึ่งถูกเลิกจ้างกะทันหัน ทำให้ตกงาน ขาดรายได้มาจุนเจือครอบครัว

การถูกเลิกจ้าง (หน่วย : คน)

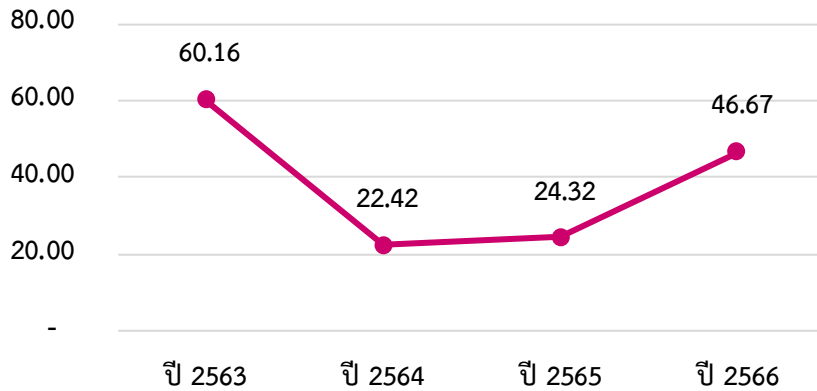

ภาพที่ 40 จำนวนลูกจ้างที่ถูกเลิกจ้าง

ที่มา : กระทรวงแรงงาน กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน (2566)

สัดส่วนของลูกจ้างสตรีที่ถูกเลิกจ้างในจังหวัดกระบี่ พบว่าแนวโน้มในปี 2563 มีอัตราลูกจ้างมากที่สุด สูงถึงร้อยละ 60.16

สัดส่วนของลูกจ้างสตรีที่ถูกเลิกจ้าง (หน่วย : ร้อยละ)

ภาพที่ 41 สัดส่วนของลูกจ้างสตรีที่ถูกเลิกจ้าง
ที่มา : กระทรวงแรงงาน กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน (2566)

3.2.3.2 ความเสมอภาคระหว่างเพศ

(1) อัตราแรงงานในระบบหญิงต่อชาย

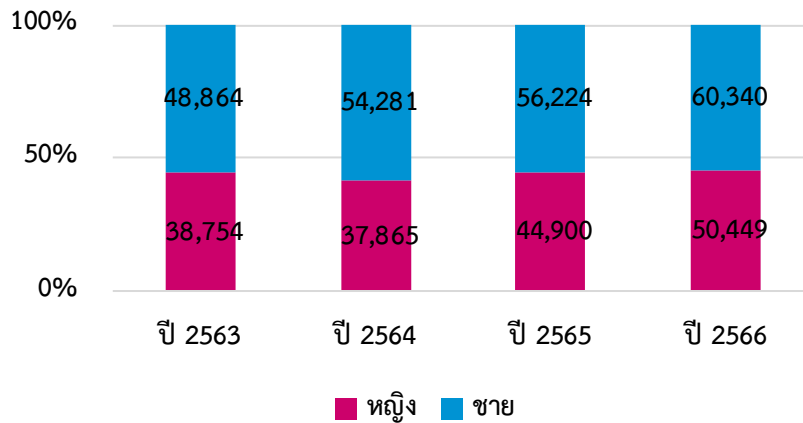
แรงงานในระบบ (Formal Sector) มีการให้คำจำกัดความของ “แรงงานในระบบ” ว่าหมายถึง แรงงานที่ทำงานในระบบการจ้างงานที่มีรายได้ประจำ มีเงินเดือนที่แน่นอน หรืออาจจะเรียกว่าเป็น “มนุษย์เงินเดือน” ก็ได้ และที่สำคัญที่สุด คือแรงงานในระบบจะได้รับการคุ้มครองสวัสดิการต่างๆ ตามที่กฎหมายกำหนด นอกจากนั้นแรงงานในระบบยังมีโอกาสที่จะก้าวหน้าในชีวิตการทำงานและได้รับสิทธิคุ้มครองจากการประกันสังคม การประกันชราภาพ และประกันสุขภาพ

แรงงานในระบบ หมายถึง ผู้มีงานทำที่ได้รับความคุ้มครองและหลักประกันทางสังคม ได้แก่ ข้าราชการ ลูกจ้างประจำของราชการส่วนกลาง ราชการส่วนภูมิภาค และราชการส่วนท้องถิ่น ลูกจ้าง รัฐวิสาหกิจ ครูหรือครูใหญ่โรงเรียนเอกชนตามกฎหมายว่าด้วยโรงเรียนเอกชน ลูกจ้างของรัฐบาลต่างประเทศหรือองค์การระหว่างประเทศ และลูกจ้างที่ได้รับความคุ้มครองตามพระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน พ.ศ.2541

สถานการณ์ในจังหวัดกระบี่ ในปี 2563-2566 พบว่าแนวโน้มแรงงานในระบบส่วนใหญ่จะเป็นเพศชายมากกว่าเพศหญิง และในปี 2566 พบว่ามีแรงงานในระบบมากที่สุด

จำนวนแรงงานในระบบ (หน่วย : คน)

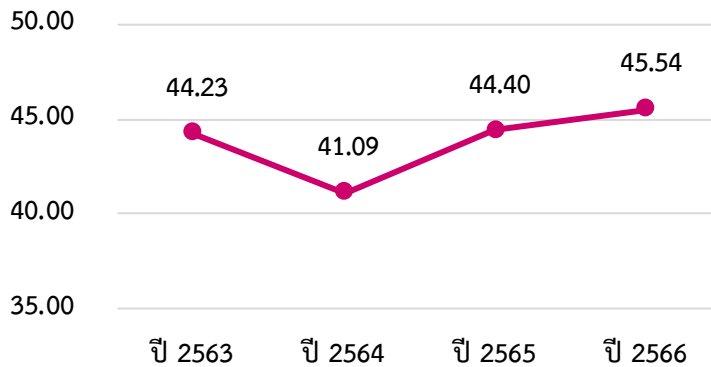

ภาพที่ 42 จำนวนแรงงานในระบบ

ที่มา : การสำรวจแรงงานนอกระบบ สำนักงานสถิติแห่งชาติ (2566)

จากสถานการณ์จังหวัดกระบี่ พบว่าอัตราแรงงานในระบบหญิงต่อชาย มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นโดยในปี 2566 มีอัตราแรงงานระบบหญิงต่อชายเพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 45.54

อัตราแรงงานในระบบหญิงต่อชาย (หน่วย : ร้อยละ)

ภาพที่ 43 อัตราแรงงานในระบบหญิงต่อชาย

ที่มา : การสำรวจแรงงานนอกระบบ สำนักงานสถิติแห่งชาติ (2566)

(2) สตรีและองค์กรที่เป็นสมาชิกของกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี

"กองทุนพัฒนาบทบาทสตรี" เป็นกองทุนที่จัดตั้งขึ้นเพื่อแก้ปัญหาและให้โอกาสแก่สตรีที่ขาดโอกาสในสังคม จากปัญหาการถูกเลือกปฏิบัติอันไม่เป็นธรรม และใช้เป็นแหล่งเงินทุนหมุนเวียนแบบดอกเบี้ยต่ำหรือปลอดดอกเบี้ยเพื่อสร้างงาน สร้างรายได้ พัฒนาอาชีพ สวัสดิภาพ สวัสดิการให้แก่สตรี เครือข่ายสตรี และผู้ด้อยโอกาสอื่นๆ ในสังคมตั้งแต่ระดับท้องถิ่นจนถึงระดับประเทศทุกพื้นที่ชุมชน เพื่อรวมกลุ่มกันเป็นกลุ่มคนหรือองค์กร ร่วมกันคิด ร่วมกันทำ และร่วมพัฒนาเป็นพลังทางสังคมที่เข้มแข็ง โดยมีกรมบัญชีกลาง กระทรวงการคลังเป็นหน่วยประเมินผลทุนหมุนเวียน

จังหวัดกระบี่ มีสตรีที่เป็นสมาชิกของกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี สมาชิกแบบองค์กร จำนวน 115 องค์กร และสมาชิกแบบบุคคล จำนวน 100,815 คน

ตารางที่ 37 สตรีที่เป็นสมาชิกของกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี

สมาชิกของกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี	(หน่วย : องค์กร/คน)
สมาชิกแบบองค์กร	115
สมาชิกแบบบุคคล	100,815

ที่มา : สำนักงานกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี กรมการพัฒนาชุมชน (2566)

3.2.4 เครือข่าย/สวัสดิการด้านสตรีและสถาบันครอบครัว

เครือข่าย คือ กลุ่มของคนหรือองค์กรที่สมัครใจแลกเปลี่ยนข่าวสารข้อมูลระหว่างกัน หรือทำกิจกรรมร่วมกัน โดยมีการจัดรูปหรือระเบียบโครงสร้างที่คนหรือองค์กรสมาชิกยังคงมีความเป็นอิสระ

จังหวัดกระบี่ มีศูนย์พัฒนาครอบครัวในชุมชน (ศพค.) จำนวน 61 แห่ง และศูนย์ปฏิบัติการเพื่อป้องกันการกระทำความรุนแรงในครอบครัวระดับตำบล จำนวน 5 แห่ง

ตารางที่ 38 เครือข่ายด้านสตรีและสถาบันครอบครัว

เครือข่าย/สวัสดิการด้านสตรีและสถาบันครอบครัว	(หน่วย : แห่ง)
ศูนย์พัฒนาครอบครัวในชุมชน (ศพค.)	61
ศพค. ที่จดทะเบียนเป็นองค์กรสาธารณะประโยชน์	-
ศูนย์ปฏิบัติการเพื่อป้องกันการกระทำความรุนแรงในครอบครัวระดับตำบล (ศปก.ต.)	5

ที่มา : กรมกิจการสตรีและสถาบันครอบครัว (2566)

3.3 ด้านผู้สูงอายุ

3.3.1 สถานการณ์ทั่วไปด้านผู้สูงอายุ

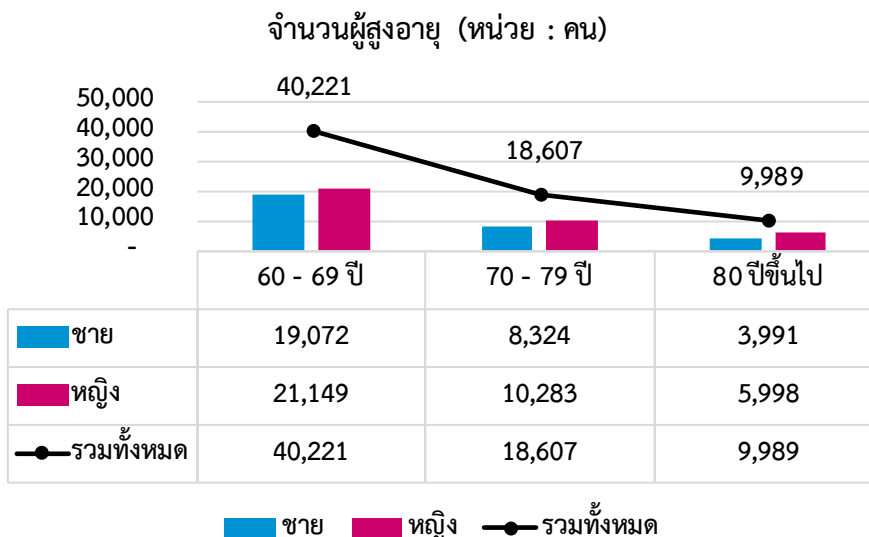
(1) จำนวนผู้สูงอายุ จำแนกตามเพศ และกลุ่มอายุ

ผู้สูงอายุ หมายถึง บุคคลที่มีอายุตั้งแต่ 60 ปีบริบูรณ์ขึ้นไป มีสิทธิได้รับการคุ้มครอง การส่งเสริมและการสนับสนุนในด้านต่าง ๆ

“เพศ” หมายความว่า ความเป็นหญิง ความเป็นชาย ที่ถูกกำหนดโดยสรีระ หรือความประสงค์ของเจ้าของสรีระนั้น และยังหมายรวมถึงเพศภาวะและเพศวิถีด้วย “เพศภาวะ” หมายความว่า ภาวะความเป็นหญิงความเป็นชายที่ถูกกำหนดโดยปัจจัยแวดล้อม สังคมและวัฒนธรรม ในช่วงเวลาหนึ่ง

กลุ่มอายุ (Age Groups) หมายถึง ช่วงอายุหรือกลุ่มของอายุรายปี เช่น หมวดยุอายุ 5 ปี ประกอบด้วย ประชากรอายุ 0 – 4 ปี, 5 – 9 ปี, และต่อไปเรื่อยๆ ช่วงละ 5 ปี โดยทั่วไป การวิเคราะห์ข้อมูล ด้านประชากรไม่นิยมใช้อายุรายปี แต่จะใช้หมวดยุอายุ 5 ปี เป็นส่วนใหญ่

ในจังหวัดกระบี่ เมื่อจำแนกผู้สูงอายุตามเพศและกลุ่มอายุ พบว่าในปี 2566 มีจำนวน ผู้สูงอายุ อายุ 60 - 69 ปี จำนวน 40,221 คน ผู้สูงอายุ อายุ 70 -79 ปี จำนวน 18,607 คน และผู้สูงอายุ อายุ 80 ปีขึ้นไป จำนวน 9,989 คน ซึ่งผู้สูงอายุส่วนใหญ่อยู่ในช่วงระหว่างอายุ 60 – 69 ปี เป็นส่วนมาก ซึ่งจากสถานการณ์ผู้สูงอายุในระดับจังหวัดและประเทศพบว่ามีแนวโน้มการเพิ่มขึ้นของประชากรผู้สูงอายุ

ภาพที่ 44 จำนวนผู้สูงอายุ
ที่มา : สำนักบริหารการทะเบียน กรมการปกครอง (2566)

(2) สัดส่วนผู้สูงอายุต่อประชากร

สัดส่วนผู้สูงอายุต่อประชากรของจังหวัดกระบี่ ในปี 2566 มีประชากรรวม จำนวน 482,121 คน โดยมีจำนวนผู้สูงอายุ 60 ปีขึ้นไป 68,817 คน ซึ่งสัดส่วนผู้สูงอายุต่อประชากรทั้งหมดคิดเป็น ร้อยละ 14.27

ตารางที่ 39 สัดส่วนผู้สูงอายุต่อประชากร

สัดส่วนผู้สูงอายุต่อประชากรทั้งหมด	(หน่วย : คน/ร้อยละ)
ประชากรรวม	482,121
ผู้สูงอายุ 60 ปี ขึ้นไป	68,817
สัดส่วนผู้สูงอายุต่อประชากรทั้งหมด	14.27

ที่มา : สำนักบริหารการทะเบียน กรมการปกครอง (2566)

3.3.2 สถานการณ์เชิงประเด็น

3.3.2.1 ผู้สูงอายุ ติดบ้าน ติดเตียง ติดสังคม

ผู้สูงอายุ หมายถึง บุคคลที่มีอายุตั้งแต่ 60 ปีบริบูรณ์ขึ้นไป มีสิทธิได้รับการคุ้มครองการส่งเสริมและการสนับสนุนในด้านต่าง ๆ

กลุ่มติดบ้าน มีร้อยละ 3 ส่วนใหญ่ เป็นผู้สูงอายุที่ช่วยเหลือตนเองได้ หรือต้องการความช่วยเหลือบางส่วน กลุ่มติดเตียง มีร้อยละ 1 กลุ่มนี้ เป็นผู้สูงอายุที่ไม่สามารถช่วยเหลือตนเอง ต้องการความช่วยเหลือจากผู้อื่น ผู้ดูแลใกล้ชิดหรือบุตรหลานควรปฏิบัติตามอย่างเคร่งครัด

กลุ่มติดสังคม หมายถึง ผู้สูงอายุที่พึ่งตนเองได้ ช่วยเหลือผู้อื่น ชุมชนและสังคมได้หรือมี คะแนน ADL ตั้งแต่ 12 คะแนนขึ้นไป

ผู้สูงอายุกลุ่มที่พึ่งตนเองไม่ได้ ช่วยเหลือตนเองไม่ได้ พิการ หรือทุพพลภาพ (กลุ่มติดเตียง) หรือมี คะแนน ADL อยู่ในช่วง 0-4

ในจังหวัดกระบี่ พบว่ามีผู้สูงอายุติดสังคม ติดบ้าน ติดเตียง ในปี 2563 – 2566
 เปรียบเทียบสถิติ ตั้งแต่ปี 2563 -2566 ผู้สูงอายุติดสังคม ในปี 2566 สูงกว่าปี 2563-2565 มีแนวโน้ม
 เห็นว่าผู้สูงอายุจะติดสังคมมากขึ้น

เปรียบเทียบสถิติ ตั้งแต่ปี 2563 – 2566 ผู้สูงอายุติดบ้าน ในปี 2563 สูงกว่าปี 2564 – 2566 ซึ่ง
 แสดงให้เห็นว่าแนวโน้มผู้สูงอายุติดบ้านนั้นน้อยลง

เปรียบเทียบสถิติ ตั้งแต่ปี 2563 – 2566 พบผู้สูงอายุติดเตียงมากที่สุดในปี 2564

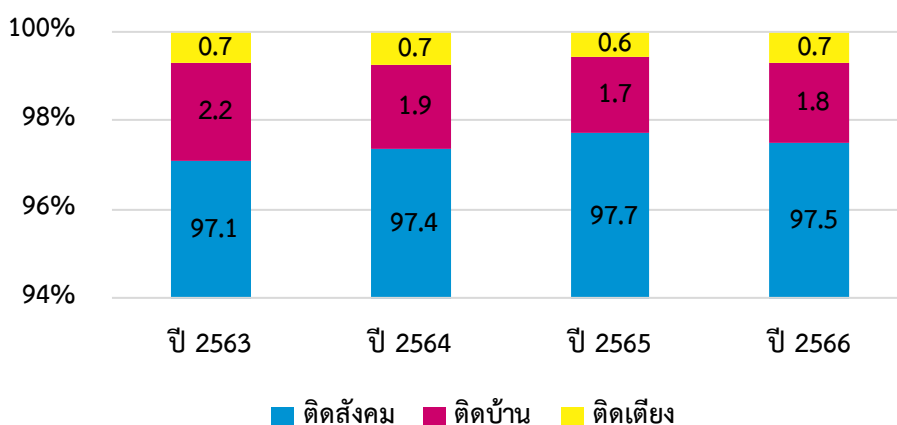
ตารางที่ 40 การคัดกรองผู้สูงอายุติดสังคม ติดบ้าน ติดเตียง

การคัดกรองผู้สูงอายุติดสังคม ติดบ้าน ติดเตียง (หน่วย : คน)	ปี 2563	ปี 2564	ปี 2565	ปี 2566
ติดสังคม	48,089	51,758	54,395	52,428
ติดบ้าน	1,090	999	971	958
ติดเตียง	350	396	307	379
ผู้สูงอายุได้รับการคัดกรอง	49,529	53,153	55,673	53,765

ที่มา : ระบบคลังข้อมูลด้านการแพทย์และสุขภาพ (HDC) สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข (2566)

ในจังหวัดกระบี่ พบว่ามีผู้สูงอายุติดสังคม ติดบ้าน ติดเตียง ในปี 2563 – 2566 คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ
 ดังนี้ ในปี 2563 มีผู้สูงอายุติดสังคม ร้อยละ 97.1 ติดบ้าน ร้อยละ 2.2 และติดเตียง ร้อยละ 0.7
 ปี 2564 มีผู้สูงอายุติดสังคม ร้อยละ 97.4 ติดบ้าน ร้อยละ 1.89 และติดเตียง ร้อยละ 0.7 ปี 2565 มีผู้สูงอายุติดสังคม
 ร้อยละ 97.7 ติดบ้าน ร้อยละ 1.7 และติดเตียง ร้อยละ 0.6 และในปี 2566 มีผู้สูงอายุติดสังคม ร้อยละ 97.5
 ติดบ้าน ร้อยละ 1.8 และติดเตียง ร้อยละ 0.7

การคัดกรองผู้สูงอายุติดสังคม ติดบ้าน ติดเตียง (หน่วย : ร้อยละ)

ภาพที่ 45 สัดส่วนผู้สูงอายุติดสังคม ติดบ้าน ติดเตียง

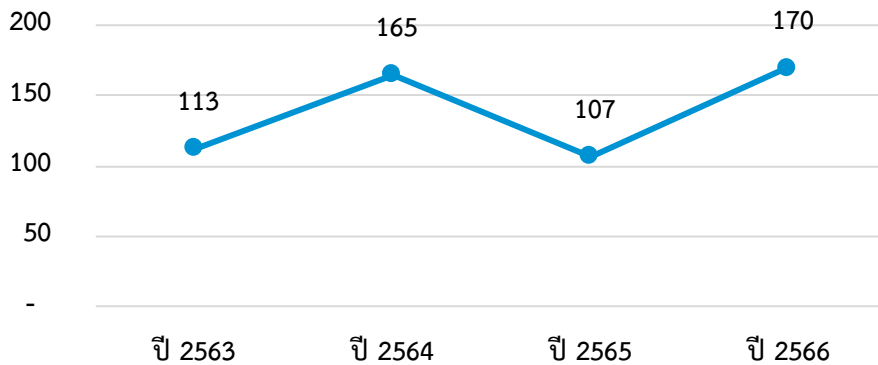
ที่มา : สำนักบริหารการทะเบียน กรมการปกครอง (2566)

3.3.2.2 การทำงานของผู้สูงอายุ

(1) ผู้สูงอายุที่กู้ยืมประกอบอาชีพจากกองทุนผู้สูงอายุ

ผู้สูงอายุที่ต้องการขอรับเงินทุนประกอบอาชีพจากกองทุนผู้สูงอายุ ต้องมีอายุเกิน 60 ปีขึ้นไป และมีสัญชาติไทยที่ประสบปัญหาความเดือดร้อนด้านเงินทุนประกอบอาชีพ โดยไม่ได้รับความช่วยเหลือจากแหล่งทุนอื่น หรือได้รับแต่ไม่เพียงพอ จากตารางในปี 2565 ยื่นกู้ยืมประกอบอาชีพฯ น้อย และเพิ่มขึ้นในปี 2566 ซึ่งมีผู้สูงอายุที่กู้ยืมเงินเพื่อประกอบอาชีพจากกองทุนผู้สูงอายุ จำนวน 170 คน

ผู้สูงอายุที่กู้ยืมประกอบอาชีพจากกองทุนผู้สูงอายุ (หน่วย : คน)

ภาพที่ 46 ผู้สูงอายุที่กู้ยืมประกอบอาชีพจากกองทุนผู้สูงอายุ

ที่มา : กรมกิจการผู้สูงอายุ (2566)

(2) แรงงานผู้สูงอายุต่อผู้มีงานทำทั้งหมด

ในจังหวัดกระบี่พบว่า จำนวนผู้สูงอายุที่มีงานทำจะมีสัดส่วนเพศหญิงมากกว่าเพศชาย ซึ่งสัดส่วนแรงงานผู้สูงอายุ คิดเป็นร้อยละ 28.18

ตารางที่ 41 ผู้มีงานทำและผู้สูงอายุที่ทำงาน

ผู้มีงานทำและผู้สูงอายุที่ทำงาน	ผู้มีงานทำ	ผู้สูงอายุที่ทำงาน	แรงงานผู้สูงอายุ (ร้อยละ)
ชาย	136,448	29,607	28.18
หญิง	113,910	40,935	
รวมทั้งหมด	250,358	70,542	

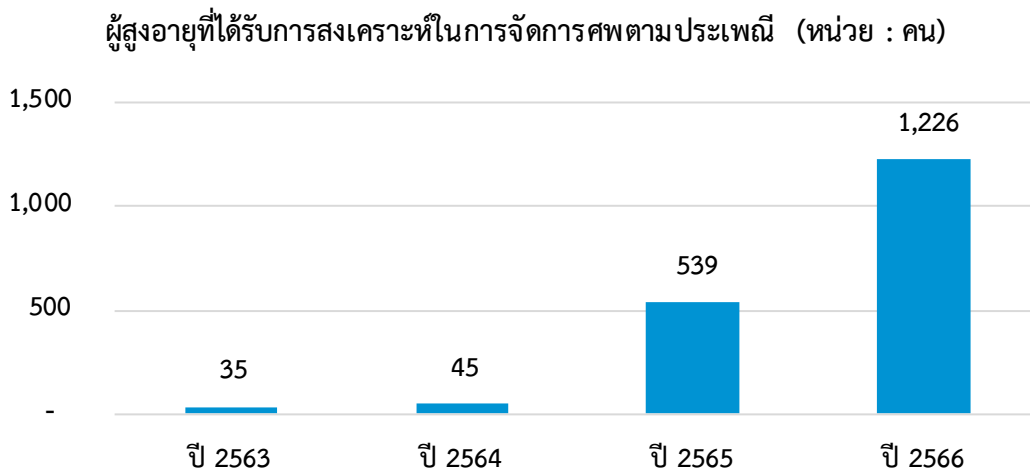
ที่มา : โครงการสำรวจภาวะการทำงานของประชากรกลุ่มสถิติแรงงาน สำนักงานสถิติแห่งชาติ (2566)

3.3.3 เครือข่าย/สวัสดิการด้านผู้สูงอายุ

(1) ผู้สูงอายุที่ได้รับการสงเคราะห์ในการจัดการงานศพผู้สูงอายุตามประเพณี

ผู้ยื่นคำขอรับเงินสงเคราะห์ค่าจัดการศพผู้สูงอายุ หมายถึง ผู้ที่รับผิดชอบในการจัดการศพผู้สูงอายุตามประเพณี ซึ่งได้แก่บิดา มารดา สามเณรธิดา บุตร ญาติพี่น้องของผู้สูงอายุที่เสียชีวิต รวมทั้งมูลนิธิ สมาคม วัดมัสยิด โบสถ์

จังหวัดกระบี่ แนวโน้มจำนวนผู้สูงอายุที่ได้รับการสงเคราะห์ในการจัดการศพตามประเพณี มีจำนวนเพิ่มขึ้น โดยในปี 2566 มีผู้สูงอายุที่ได้รับการสงเคราะห์ในการจัดการศพตามประเพณีเพิ่มขึ้นถึงจำนวน 1,226 คน

ภาพที่ 47 ผู้สูงอายุที่ได้รับการสงเคราะห์ในการจัดการงานศพผู้สูงอายุตามประเพณี
ที่มา : กรมกิจการผู้สูงอายุ (2566)

(2) การสงเคราะห์ผู้สูงอายุที่ประสบปัญหาทางสังคมในภาวะยากลำบาก

จังหวัดกระบี่ มีจำนวนการสงเคราะห์ผู้สูงอายุที่ประสบปัญหาทางสังคมในภาวะยากลำบาก ปี 2566 จำนวน 94 คน

ตารางที่ 42 การสงเคราะห์ผู้สูงอายุที่ประสบปัญหาทางสังคมในภาวะยากลำบาก

การสงเคราะห์ผู้สูงอายุที่ประสบปัญหาทางสังคมในภาวะยากลำบาก	(หน่วย : คน)
จำนวนรวม ปี 2566	94

ที่มา : กรมกิจการผู้สูงอายุ (2566)

(3) เครือข่าย/ สวัสดิการด้านผู้สูงอายุ

จังหวัดกระบี่ มีข้อมูลคลังปัญญาผู้สูงอายุ จำนวน 313 คน มีการจัดตั้งพัฒนาคุณภาพชีวิต และส่งเสริมอาชีพของผู้สูงอายุ (ศพอส.) จำนวน 20 แห่ง และโรงเรียนผู้สูงอายุ จำนวน 5 แห่ง

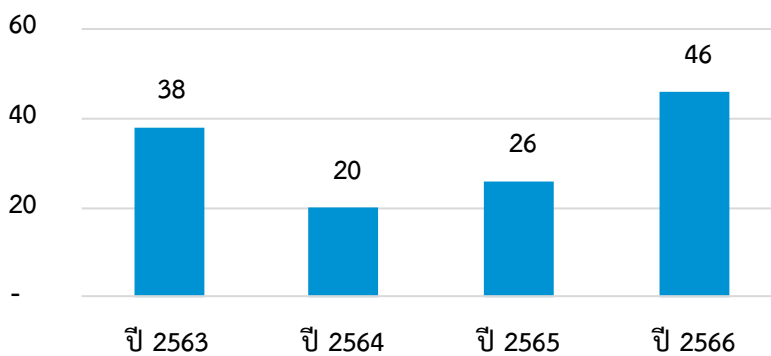
ตารางที่ 43 เครือข่ายด้านผู้สูงอายุ

เครือข่ายด้านผู้สูงอายุ	(หน่วย : คน/แห่ง)
คลังปัญญาผู้สูงอายุ (คน)	313
ศูนย์พัฒนาคุณภาพชีวิตและส่งเสริมอาชีพผู้สูงอายุ (ศพอส.) (แห่ง)	20
โรงเรียนผู้สูงอายุ (แห่ง)	5

ที่มา : กรมกิจการผู้สูงอายุ (2566)

จังหวัดกระบี่ มีจำนวนผู้สูงอายุ 68,817 คน (เพศชาย 31,387 คน เพศหญิง 37,430 คน) โดยมีผู้สูงอายุที่ได้รับการปรับสภาพที่อยู่อาศัยในปี 2566 จำนวน 46 ครัวเรือน จากการคาดการณ์แนวโน้มผู้สูงอายุที่จะได้รับการปรับสภาพแวดล้อมที่อยู่อาศัยมีจำนวนเพิ่มขึ้น

การปรับสภาพที่อยู่อาศัยผู้สูงอายุ (หน่วย : ครัวเรือน)

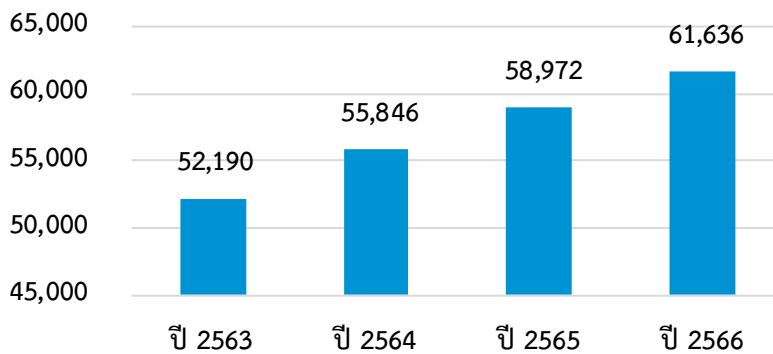

ภาพที่ 48 การปรับสภาพที่อยู่อาศัยผู้สูงอายุ

ที่มา : กรมกิจการผู้สูงอายุ (2566)

จังหวัดกระบี่ มีจำนวนผู้สูงอายุ 68,817 คน (เพศชาย 31,387 คน เพศหญิง 37,430 คน) โดยในปี 2566 มีผู้สูงอายุที่ได้รับเงินเบี้ยยังชีพ จำนวน 61,636 คน คิดเป็นร้อยละ 89.57 ของผู้สูงอายุในจังหวัดกระบี่ โดยแนวโน้มผู้สูงอายุที่ได้รับเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุนั้นมีจำนวนเพิ่มสูงขึ้น

ผู้สูงอายุที่ได้รับเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ (หน่วย : คน)

ภาพที่ 49 ผู้สูงอายุที่ได้รับเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ
ที่มา : กรมบัญชีกลาง (2566)

3.4 ด้านคนพิการ

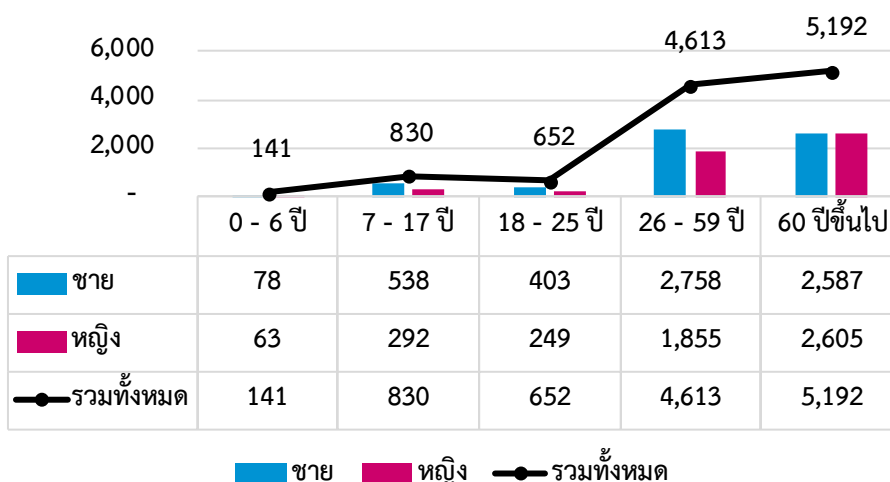
3.4.1 สถานการณ์ทั่วไปด้านคนพิการ

(1) คนพิการต่อประชากร จำแนกช่วงอายุ

จังหวัดกระบี่ มีจำนวนคนพิการทั้งสิ้น จำนวน 11,428 คน เมื่อจำแนกคนพิการตามช่วงอายุพบว่า คนพิการช่วงอายุ 60 ปีขึ้นไป มีจำนวนมากที่สุด จำนวน 5,192 คน รองลงมาคือ ช่วงอายุ 26-59 ปี จำนวน 4,613 คน และช่วงอายุ 7-17 ปี จำนวน 830 คน ตามลำดับ และพบคนพิการช่วงอายุ 0-6 ปี น้อยที่สุด จำนวน 141 คน

และแนวโน้มคนพิการในจังหวัดกระบี่ ที่ได้รับการจดทะเบียนนั้นมีจำนวนเพิ่มสูงขึ้นจากภาพที่ 51

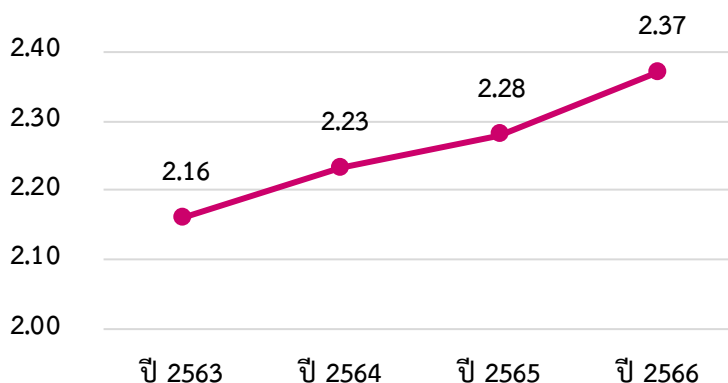
จำนวนคนพิการ (หน่วย : คน)

ภาพที่ 50 จำนวนคนพิการที่ได้รับการจดทะเบียน
ที่มา : กรมส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ (2566)

สัดส่วนคนพิการต่อประชากร (หน่วย : ร้อยละ)

ภาพที่ 51 สัดส่วนคนพิการที่ได้รับการจดทะเบียน

ที่มา : กรมส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ (2566)

(2) คนพิการจำแนกตามประเภทความพิการ

จังหวัดกระบี่ มีจำนวนคนพิการทั้งสิ้น จำนวน 11,428 คน โดยสามารถจำแนกคนพิการตามประเภทความพิการ ได้ดังนี้ พบมีความพิการทางการเคลื่อนไหวหรือทางร่างกายจำนวนสูงสุด คือ 5,939 คน รองลงมาคือ พิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย จำนวน 1,763 คน และพิการมากกว่า 1 ประเภท จำนวน 1,331 คน ตามลำดับ และพบน้อยที่สุด คือ พิการทางออสติก จำนวน 94 คน

ตารางที่ 44 คนพิการจำแนกตามประเภทความพิการ

สัดส่วนคนพิการต่อประชากร	(หน่วย : คน)
ทางการเห็น	690
ทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย	1,763
ทางการเคลื่อนไหวหรือทางร่างกาย	5,939
ทางจิตใจหรือพฤติกรรม	702
ทางสติปัญญา	806
ทางการเรียนรู้	103
ทางออสติก	94
พิการมากกว่า 1 ประเภท	1,331
ไม่ระบุ	-

ที่มา : กรมส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ (2566)

3.4.2 สถานการณ์เชิงประเด็น

3.4.2.1 การศึกษาของคนพิการ

(1) นักเรียนพิการที่เข้าเรียนในโรงเรียนแบบเรียนรวม

จังหวัดกระบี่ มีจำนวนนักเรียนพิการที่เข้าเรียนในโรงเรียนแบบเรียนรวม จำนวนทั้งสิ้น 1,871 คน (เพศชาย 1,373 คน เพศหญิง 498 คน) โดยแบ่งเป็นชั้นอนุบาล จำนวน 5 คน ชั้นประถม จำนวน 1,637 คน และชั้นมัธยมศึกษา จำนวน 229 คน

ตารางที่ 45 จำนวนนักเรียนพิการที่เข้าเรียนในโรงเรียนแบบเรียนรวม

คนพิการในโรงเรียนแบบเรียนรวม	อนุบาล	ประถมศึกษา	มัธยมศึกษา	คนพิการเรียนรวม
ชาย	4	1,191	178	1,373
หญิง	1	446	51	498
รวมทั้งหมด	5	1,637	229	1,871

ที่มา : สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (ปีการศึกษา 1/2566)

(2) คนพิการที่ได้รับการศึกษาพิเศษ

จังหวัดกระบี่ มีจำนวนคนพิการที่ได้รับการศึกษาพิเศษ ดังนี้ ในปี 2563 พบคนพิการที่ได้รับการศึกษาพิเศษ จำนวนทั้งสิ้น 400 คน แบ่งเป็น ในโรงเรียนเฉพาะคนพิการ จำนวน 122 คน และในศูนย์การศึกษาพิเศษ จำนวน 278 คน ในปี 2564 พบคนพิการที่ได้รับการศึกษาพิเศษ จำนวนทั้งสิ้น 374 คน แบ่งเป็น ในโรงเรียนเฉพาะคนพิการ จำนวน 93 คน และในศูนย์การศึกษาพิเศษ จำนวน 281 คน ในปี 2565 พบคนพิการที่ได้รับการศึกษาพิเศษ จำนวนทั้งสิ้น 389 คน แบ่งเป็น ในโรงเรียนเฉพาะคนพิการ จำนวน 117 คน และในศูนย์การศึกษาพิเศษ จำนวน 272 คน และในปี 2566 พบคนพิการที่ได้รับการศึกษาพิเศษ จำนวนทั้งสิ้น 371 คน แบ่งเป็น ในโรงเรียนเฉพาะคนพิการ จำนวน 108 คน และในศูนย์การศึกษาพิเศษ จำนวน 263 คน ตามลำดับ

ตารางที่ 46 จำนวนคนพิการที่ได้รับการศึกษาพิเศษ

คนพิการที่ได้รับการศึกษาพิเศษ	ปี 2563	ปี 2564	ปี 2565	ปี 2566
โรงเรียนเฉพาะคนพิการ	122	93	117	108
โรงเรียนศึกษาสงเคราะห์	-	-	-	-
ศูนย์การศึกษาพิเศษ	278	281	272	263
รวมทั้งหมด	400	374	389	371

ที่มา : สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2566)

3.4.2.2 การทำงานของคนพิการ

(1) สถานประกอบการและอัตราส่วนที่ต้องรับคนพิการเข้าทำงาน

จังหวัดกระบี่ สถานการณ์การรับคนพิการเข้าทำงานในสถานประกอบการนั้น มีดังนี้ โดยสถานประกอบการในจังหวัดกระบี่ที่มีลูกจ้างมีจำนวน 100 คน ขึ้นไป มีจำนวน 33 แห่ง ซึ่งอัตราส่วนที่ต้องรับคนพิการเข้าทำงาน คือ 70 คน

ตารางที่ 47 การรับคนพิการเข้าทำงาน

สถานประกอบการและอัตราส่วนที่ต้องรับคนพิการเข้าทำงาน	(หน่วย : แห่ง/คน)
สถานประกอบการที่มีลูกจ้างตั้งแต่ 100 คน ขึ้นไป	33
อัตราส่วนที่ต้องรับคนพิการเข้าทำงาน	70

ที่มา : กรมส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ (2566)

(2) สัดส่วนการรับคนพิการเข้าทำงาน

คนพิการ หมายความว่า บุคคลซึ่งมีข้อจำกัดในการปฏิบัติกิจกรรมในชีวิตประจำวัน หรือเข้าไปมีส่วนร่วมทางสังคม เนื่องจากมีความบกพร่องทางการเห็นการได้ยิน การเคลื่อนไหว การสื่อสาร จิตใจ อารมณ์ พฤติกรรม สติปัญญาและการเรียนรู้หรือความบกพร่องอื่นใด ประกอบกับมีอุปสรรคในด้านต่างๆ และมีความจำเป็นเป็นพิเศษที่จะต้องได้รับความช่วยเหลือด้านหนึ่งด้านใด เพื่อให้สามารถปฏิบัติกิจกรรมในชีวิตประจำวันหรือเข้าไปมีส่วนร่วมทางสังคมได้อย่างบุคคลทั่วไป ทั้งนี้ ตามประเภทและหลักเกณฑ์ที่ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ประกาศกำหนด

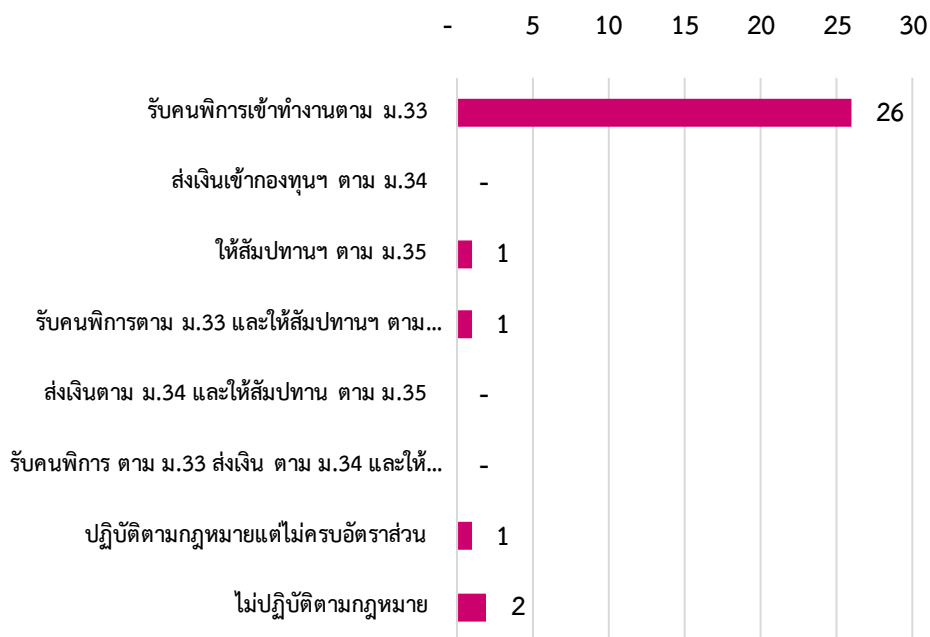
จ้างงานคนพิการตามมาตรา 33 ให้นายจ้างหรือสถานประกอบการส่งสำเนาสมุดประจำตัวคนพิการ หรือสำเนาบัตรประจำตัวคนพิการ โดยให้คนพิการลงลายมือชื่อรับรองเอกสาร ส่งสำเนาสัญญาจ้าง ซึ่งมีระยะเวลาไม่น้อยกว่า 1 ปี และส่งสำเนา สปส.1-10 ส่วนที่ 2 ที่ระบุชื่อคนพิการของเดือนที่รายงาน มาพร้อมแบบรายงานการปฏิบัติตามกฎหมายในการจ้างงานคนพิการ

ส่งเงินเข้ากองทุนฯ ตาม มาตรา 34 นายจ้างหรือเจ้าของสถานประกอบการที่มีได้รับคนพิการ เข้าทำงานตามจำนวน ที่กำหนดตามมาตรา 33 ให้ส่งเงินเข้ากองทุนตามมาตรา 24(5) ทั้งนี้ให้รัฐมนตรีว่าการ กระทรวงแรงงานออกกฎกระทรวงกำหนดจำนวนเงินที่นายจ้างหรือ เจ้าของสถานประกอบการจะต้องนำส่ง เข้ากองทุน

ให้สัมปทานตามมาตรา 35 หมายถึง การให้สิทธิแก่คนพิการหรือผู้ดูแลคนพิการครอบครอง หรือใช้ประโยชน์จากทรัพย์สินในการประกอบอาชีพ 1. การให้สัมปทาน หลักเกณฑ์หน่วยงานของรัฐ นายจ้าง/ สถานประกอบการ มูลค่า/ปี/ 1 คน เป็นไปตามที่หน่วยงานนั้นกำหนด มูลค่าไม่น้อยกว่าปีละ (300 x 365 วัน x 1 คน)

สัดส่วนการรับคนพิการเข้าทำงานของจังหวัดกระบี่ การรับคนพิการเข้าทำงานตามมาตรา 33 จำนวน 26 คน รับคนพิการตามมาตรา 33 และให้สัมปทานฯ จำนวน 1 คน ให้สัมปทานฯ ตามมาตรา 35 จำนวน 1 คน ปฏิบัติตามกฎหมายแต่ไม่ครบ จำนวน 1 คน และไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย จำนวน 2 คน

สัดส่วนการรับคนพิการเข้าทำงาน (หน่วย : คน)

ภาพที่ 52 สัดส่วนการรับคนพิการเข้าทำงาน
ที่มา : กรมส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ (2566)

3.4.3 เครือข่าย/สวัสดิการด้านคนพิการ

คนพิการ หมายความว่า บุคคลซึ่งมีข้อจำกัดในการปฏิบัติกิจกรรมในชีวิตประจำวันหรือเข้าไปมีส่วนร่วมทางสังคม เนื่องจากมีความบกพร่องทางการเห็น การได้ยิน การเคลื่อนไหว การสื่อสาร จิตใจ อารมณ์ พฤติกรรม สติปัญญาและการเรียนรู้หรือความบกพร่องอื่นใด ประกอบกับมีอุปสรรคในด้านต่างๆ และมีความจำเป็นเป็นพิเศษที่จะต้องได้รับความช่วยเหลือด้านหนึ่งด้านใด เพื่อให้สามารถปฏิบัติกิจกรรมในชีวิตประจำวัน หรือเข้าไปมีส่วนร่วมทางสังคมได้อย่างบุคคลทั่วไป ทั้งนี้ ตามประเภทและหลักเกณฑ์ที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ประกาศกำหนด

เครือข่าย คือ กลุ่มของคนหรือองค์กรที่สมัครใจแลกเปลี่ยนข่าวสารข้อมูลระหว่างกัน หรือทำกิจกรรมร่วมกัน โดยมีการจัดรูปหรือระเบียบโครงสร้างที่คนหรือองค์กรสมาชิกยังคงมีความเป็นอิสระ

สวัสดิการด้านคนพิการ คือ ส่งเสริมและสนับสนุนให้มีการจัดตั้งการดำเนินงาน และการสร้างความเข้มแข็งขององค์กรด้านคนพิการ เพื่อให้สามารถทำหน้าที่พิทักษ์สิทธิคนพิการ ตลอดจนสนับสนุนและประสานงานให้หน่วยงานของรัฐจัดงบประมาณให้แก่องค์กรด้านคนพิการ เพื่อให้สามารถดำเนินงานส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการได้อย่างมีประสิทธิภาพ

เครือข่ายด้านคนพิการในจังหวัดกระบี่ มีดังนี้ ศูนย์บริการคนพิการทั่วไป จำนวน 39 แห่ง องค์กรด้านคนพิการ จำนวน 15 แห่ง และศูนย์บริการคนพิการจังหวัด จำนวน 1 แห่ง

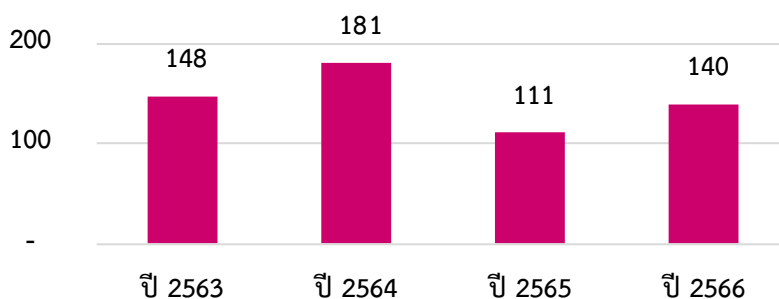
ตารางที่ 48 เครือข่ายด้านคนพิการ

เครือข่ายด้านคนพิการ	(หน่วย : แห่ง)
ศูนย์บริการคนพิการจังหวัด	1
ศูนย์บริการคนพิการทั่วไป	39
องค์กรด้านคนพิการ	15

ที่มา : กรมส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ (2566)

ตั้งแต่ปี 2563 – ปี 2566 ในปี 2563 มีการกู้ยืมเงินกองทุนส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ จำนวน 148 คน ปี 2564 มีการกู้ยืมเงินกองทุนส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ จำนวน 181 คน ซึ่งมีการกู้ยืมฯ มากกว่าปี 2563 ปี 2565 มีการกู้ยืมเงินกองทุนส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ จำนวน 111 คน ซึ่งลดลงจากปี 2563 และ ปี 2564 พอสมควร และในปี 2566 มีการกู้ยืมเงินกองทุนส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการเพิ่มขึ้นเป็น จำนวน 140 คน ซึ่งปรับขึ้นจากปี 2565

การบริการกู้ยืมเงินกองทุนส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ (หน่วย : คน)

ภาพที่ 53 การบริการกู้ยืมเงินกองทุนส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ

ที่มา : กรมส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ (2566)

คนพิการ หมายความว่า บุคคลซึ่งมีข้อจำกัดในการปฏิบัติกิจกรรมในชีวิตประจำวันหรือเข้าไปมีส่วนร่วมทางสังคม เนื่องจากมีความบกพร่องทางการเห็น การได้ยิน การเคลื่อนไหว การสื่อสาร จิตใจ อารมณ์ พฤติกรรม สติปัญญาและการเรียนรู้หรือความบกพร่องอื่นใด ประกอบกับมีอุปสรรคในด้านต่างๆ และมีความจำเป็นเป็นพิเศษที่จะต้องได้รับความช่วยเหลือด้านหนึ่งด้านใด เพื่อให้สามารถปฏิบัติกิจกรรมในชีวิตประจำวันหรือเข้าไปมีส่วนร่วมทางสังคมได้อย่างบุคคลทั่วไป ทั้งนี้ ตามประเภทและหลักเกณฑ์ที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ประกาศกำหนด

สวัสดิการด้านคนพิการ คือ ส่งเสริมและสนับสนุนให้มีการจัดตั้ง การดำเนินงาน และการสร้างความเข้มแข็งขององค์กรด้านคนพิการ เพื่อให้สามารถทำหน้าที่พิทักษ์สิทธิคนพิการ ตลอดจนสนับสนุน

และประสานงานให้หน่วยงานของรัฐจัดงบประมาณให้แก่องค์กรด้านคนพิการ เพื่อให้สามารถดำเนินงานส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการได้อย่างมีประสิทธิภาพ

กายอุปกรณ์สำหรับช่วยคนพิการคือ อุปกรณ์ช่วยเหลือการเคลื่อนไหวต่าง ๆ เช่น รถเข็นนั่ง คนพิการ (Wheelchair) รถสามล้อโยกอุปกรณ์ช่วยเดินหรือไม้เท้า ที่นั่งสำหรับขับถ่าย เป็นต้น เครื่องอุปโภค บริโภค

เช่น เสื้อผ้า เครื่องนุ่งห่ม สิ่งของเครื่องใช้ เครื่องเขียน ข้าวสารอาหารแห้ง นมผงสำหรับเด็กพิการ และสิ่งของจำเป็นอื่น ๆ สำหรับคนพิการ

จังหวัดกระบี่ จัดบริการสำหรับคนพิการ ด้านการให้บริการกายอุปกรณ์สำหรับช่วยคนพิการ จำนวน 10 คน บริการผู้ช่วยคนพิการ จำนวน 12 คน และคนพิการที่ใช้บริการผู้ช่วยคนพิการ (PA) จำนวน 56 คน

ตารางที่ 49 การจัดบริการสำหรับคนพิการ

การจัดบริการสำหรับคนพิการ	(หน่วย : คน)
การให้บริการกายอุปกรณ์สำหรับช่วยคนพิการ	10
บริการผู้ช่วยคนพิการ (PA)	12
คนพิการที่ใช้บริการผู้ช่วยคนพิการ (PA)	56
บริการล่ามภาษามือ	-

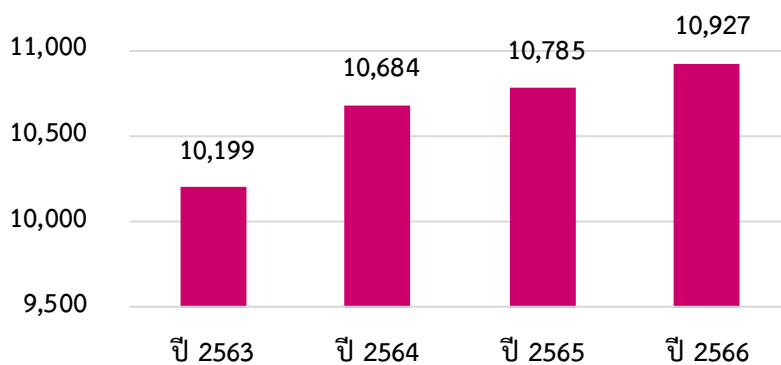
ที่มา : กรมส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ (2566)

คนพิการที่ได้รับเบี้ยยังชีพ คือ คนพิการทุกคนที่มีสมุด/บัตรประจำตัวคนพิการมีสิทธิลงทะเบียนขอรับ “เบี้ยความพิการ” คนละ 500 บาท/เดือนได้ ซึ่งแต่เดิมเฉพาะคนพิการที่ไม่มีรายได้เท่านั้น จึงจะมีสิทธิได้รับ “เบี้ยยังชีพ” เดือนละ 500 บาท นอกจากนั้น คนพิการที่สูงอายุ หรืออายุตั้งแต่ 60 ปีขึ้นไป

การบริการกู้ยืมเงินกองทุนส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ การให้บริการ กู้ยืมเงินเป็นการบริการคนพิการ และผู้ดูแลคนพิการ เพื่อเป็นทุนประกอบอาชีพหรือขยายกิจการ รายบุคคล รายละไม่เกิน 60,000 บาท รายกลุ่ม กลุ่มละไม่เกิน 1 ล้านบาท ผ่อนชำระภายในระยะเวลาไม่เกิน 5 ปี โดยไม่คิดดอกเบี้ย ทั้งนี้ หากมีผู้ประสงค์จะกู้ยืมเงินเกินกว่าวงเงินที่กำหนด ให้มีการพิจารณาเป็นราย ๆ ไป โดยไม่เกิน 120,000 บาท

จำนวนคนพิการที่ได้รับเบี้ยยังชีพของจังหวัดกระบี่ ตั้งแต่ปี 2563 – 2566 ในปี 2563 มีจำนวนคนพิการที่ได้รับเบี้ยยังชีพ จำนวน 10,199 คน ปี 2564 มีจำนวนคนพิการที่ได้รับเบี้ยยังชีพ จำนวน 10,684 คน ซึ่งในปี 2564 มีจำนวนการรับเบี้ยยังชีพมากกว่าปี 2563 ในปี 2565 มีคนพิการที่ได้รับเบี้ยยังชีพจำนวน 10,785 คน มีจำนวนการรับเบี้ยยังชีพมากกว่าปี 2563 – 2564 และในปี 2566 มีจำนวนคนพิการที่ได้รับเบี้ยยังชีพสูงถึง จำนวน 10,927 คน ซึ่งมากกว่าปี 2563 -2565 แสดงให้เห็นถึงแนวโน้มที่สูงขึ้นของการเข้าถึงด้านสิทธิและบริการของคนพิการ

จำนวนผู้รับเงินเบี้ยความพิการ (หน่วย : คน)

ภาพที่ 54 จำนวนผู้รับเงินเบี้ยความพิการ

ที่มา : กรมบัญชีกลาง (2566)

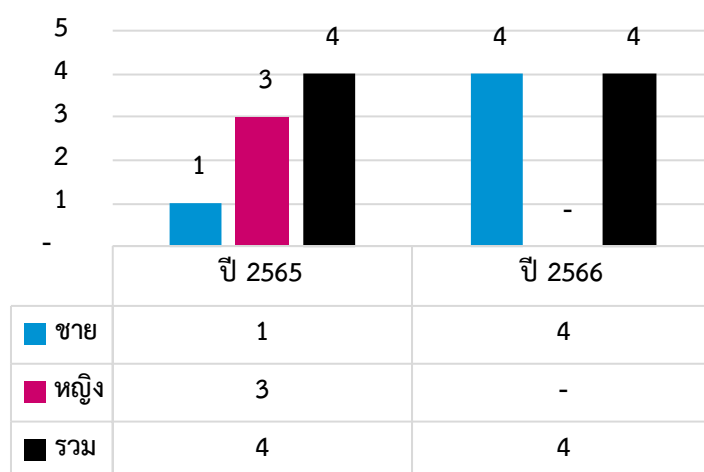
3.5 ด้านกลุ่มคนเปราะบาง

3.5.1 สถานการณ์ทั่วไปด้านกลุ่มคนเปราะบาง

(1) การให้บริการของศูนย์คุ้มครองคนไร้ที่พึ่ง

จังหวัดกระบี่ มีผู้ใช้บริการของศูนย์คุ้มครองคนไร้ที่พึ่ง ในปี 2565 จำนวนทั้งสิ้น 4 คน แบ่งเป็นเพศชาย จำนวน 1 คน เพศหญิง 3 คน และในปี 2566 มีผู้ใช้บริการของศูนย์คุ้มครองคนไร้ที่พึ่ง จำนวนทั้งสิ้น 4 คน ซึ่งเป็นเพศชายทั้งหมด

ผู้ใช้บริการของศูนย์คุ้มครองคนไร้ที่พึ่ง (หน่วย : คน)

ภาพที่ 55 จำนวนผู้รับเงินเบี้ยความพิการ

ที่มา : กรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ (2566)

(2) ผู้แสดงความสามารถ จำแนกประเภท

ผู้แสดงความสามารถ คือ ศิลปินเปิดหมวก วนิพก หรือผู้ใดก็ตามที่ หมายถึง ผู้ที่แสดงความสามารถ เล่นดนตรีหรือการแสดงอื่นใด ซึ่งทำให้ผู้ชม ผู้ฟังเกิด ความพึงพอใจต่อการแสดงนั้น ๆ และส่งมอบเงิน หรือทรัพย์สิน ให้เป็นการตอบแทน

โดยจังหวัดกระบี่ มีผู้แสดงความสามารถทั้งสิ้น 32 คน แบ่งเป็น ด้านการแสดงดนตรี จำนวน 21 คน และด้านการแสดงนาฏศิลป์ จำนวน 11 คน ตามลำดับ

ตารางที่ 50 จำนวนผู้แสดงความสามารถ จำแนกประเภท

ผู้แสดงความสามารถ	(หน่วย : คน)
ผู้แสดงความสามารถ รวมทั้งหมด	32
ด้านการแสดงดนตรี	21
ด้านการแสดงนาฏศิลป์	11
ด้านการแสดงละคร	-
ด้านการแสดงศิลปะ	-
ด้านการแสดงกายกรรม	-
อื่นๆ	-

ที่มา : กรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ (2566)

(3) จำนวนคนขอทาน

การขอทรัพย์สินของผู้อื่นโดยมิได้ทำการงานอย่างใด หรือให้ทรัพย์สินสิ่งใดตอบแทน และมีใช่เป็นการขอทานในฐานญาติมิตรนั้น ให้ถือว่าเป็นการขอทาน

สถานการณ์จำนวนคนขอทานในจังหวัดกระบี่ พบว่าในปี 2566 มีจำนวนคนขอทานรวมทั้งสิ้น 13 คน

ตารางที่ 51 จำนวนคนขอทาน

คนขอทาน	(หน่วย : คน)
จำนวนรวม ปี 2566	13

ที่มา : ระบบฐานข้อมูลการจัดระเบียบคนขอทาน กรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ (2566)

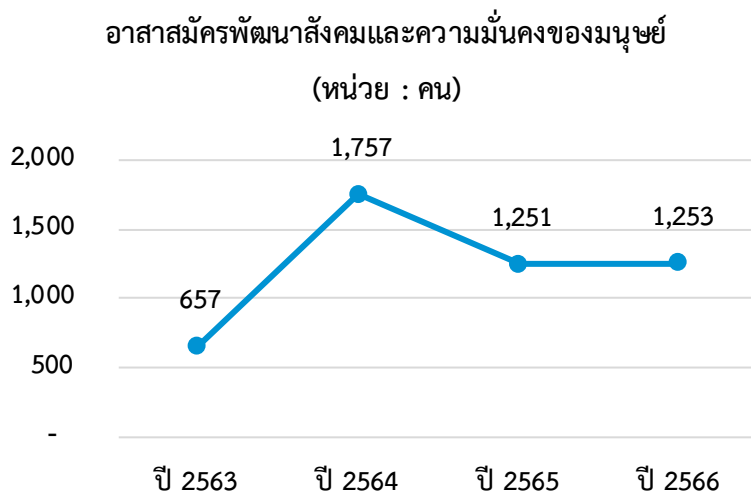

3.5.2 เครือข่าย/สวัสดิการด้านกลุ่มคนเปราะบาง

(1) อาสาสมัครพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์

อาสาสมัครพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์เป็นผู้ที่สมัครใจทำงานเพื่อประโยชน์ของประชาชนและสังคม โดยไม่หวังผลตอบแทนเป็นเงิน หรือสิ่งอื่นใด บุคคลที่อาสาเข้ามาช่วยเหลือสังคมด้วยความสมัครใจ เสียสละ เพื่อช่วยเหลือผู้อื่น ป้องกัน แก้ไขปัญหาและพัฒนาสังคม ช่วยในการชี้เป้า ฝ้าระวัง

สำหรับอาสาสมัครพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ (อพม.) ยังคงต้องการจำนวนอาสาสมัครเพิ่มมากขึ้น เพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้

ภาพที่ 56 อาสาสมัครพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ต่อครัวเรือน
ที่มา : ระบบทะเบียนอาสาสมัครพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ กรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ

(2) ภาคิเครือข่าย

พระราชบัญญัติการจัดสวัสดิการสังคม พ.ศ. 2546 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2550 องค์กรสาธารณประโยชน์ หมายความว่า องค์กรภาคเอกชนที่ได้รับการรับรองให้ดำเนินงานด้านการจัดสวัสดิการสังคมให้แก่สมาชิกในชุมชน หรือปฏิบัติงานด้านการจัดสวัสดิการสังคมของเครือข่าย องค์กรสวัสดิการชุมชน และได้รับการรับรองให้ดำเนินงานด้านการจัดสวัสดิการสังคม

จังหวัดกระบี่ มีเครือข่ายองค์กรภาครัฐและองค์กรภาคธุรกิจ (CSR) สะสมตั้งแต่ปี 2563 – 2566 จำนวนทั้งสิ้น 35 แห่ง

ตารางที่ 52 เครือข่ายองค์กรภาครัฐและองค์กรภาคธุรกิจ Corporate Social Responsibility (CSR)

เครือข่ายองค์กรภาครัฐและองค์กรภาคธุรกิจ Corporate Social Responsibility (CSR)	(หน่วย : แห่ง)
จำนวนสะสม ปี 2563 - 2566	35

ที่มา : กรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ (2566)

องค์การพัฒนาเอกชน หมายถึง องค์กร หรือมูลนิธิ หรือสมาคม หรือหน่วยงาน ที่ไม่หวังผลกำไร หรือผลประโยชน์ใด ๆ โดยรวมตัวกันขึ้นตามกลุ่มวิชาชีพ กลุ่มศึกษา กลุ่มสนใจ หรือกลุ่มที่มีเป้าหมายร่วมกัน ในการเฉพาะหน้าของประชาชนที่เผชิญปัญหา หรือด้อยโอกาสในสังคม เพื่อที่จะดำเนินบทบาทในการ ช่วยเหลือ และคลี่คลายปัญหาในสังคม

โดยในจังหวัดกระบี่ มีองค์การพัฒนาเอกชน ดังนี้ จำนวนมากที่สุด คือ องค์กรสาธารณประโยชน์ จำนวน 4 แห่ง สมาคม จำนวน 2 แห่ง และกลุ่มชมรมฯ จำนวน 2 แห่ง ตามลำดับ

ตารางที่ 53 องค์การพัฒนาเอกชน

องค์การพัฒนาเอกชน	(หน่วย : แห่ง)
มูลนิธิ	-
สมาคม	2
องค์กรสาธารณประโยชน์	4
องค์กรสถานสาธารณกุศล	-
กลุ่มชมรม ฯ	2

ที่มา : กรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ (2566)

“องค์กรภาคประชาสังคม” หมายความว่า องค์กรที่ไม่ใช่หน่วยงานของรัฐหรือองค์กรธุรกิจ ไม่ว่าจะ มีสถานะเป็นนิติบุคคลหรือไม่ก็ตาม จัดตั้งขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อประโยชน์ของชุมชน ท้องถิ่น สังคมหรือส่วนรวม โดยไม่แสวงหากำไรมาแบ่งปันกัน แต่ไม่รวมถึงนิติบุคคล องค์กรหรือคณะบุคคลที่จัดตั้ง และดำเนินการเพื่อเอื้อเพื่อประชาชน

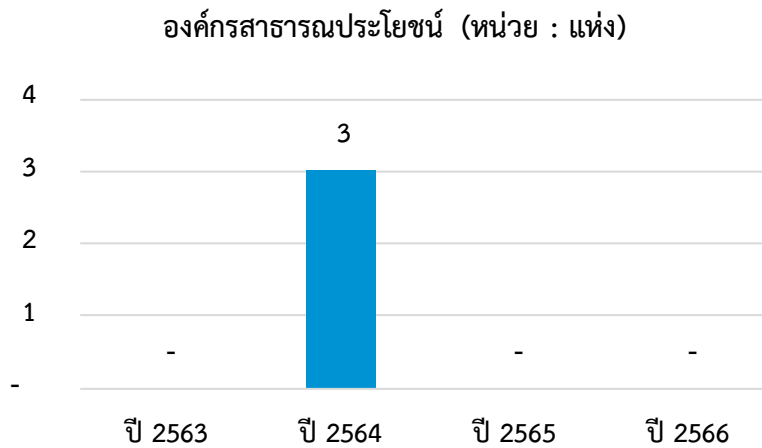
โดยในจังหวัดกระบี่ มีองค์กรภาคประชาชน ดังนี้ มากที่สุด เป็นกลุ่มชมรมฯ จำนวน 365 แห่ง สภาองค์กรชุมชน จำนวน 53 แห่ง กลุ่มเพื่อการพัฒนาชุมชน จำนวน 53 แห่ง และองค์กรสวัสดิการชุมชน จำนวน 36 แห่ง

ตารางที่ 54 องค์กรภาคประชาชน

องค์กรภาคประชาชน	(หน่วย : แห่ง)
องค์กรชุมชน	-
สภาองค์กรชุมชน	53
องค์กรสวัสดิการชุมชน	36
กลุ่มเพื่อการพัฒนาชุมชน	53
กลุ่มชมรม ฯ	365

ที่มา : กรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ (2566)

จังหวัดกระบี่ มีการจดทะเบียนเป็นองค์กรสาธารณประโยชน์ ในปี 2564 จำนวนทั้งสิ้น 4 แห่ง ซึ่งในปี 2563 และ ในปี 2565 – 2566 นั้นไม่มีการจดทะเบียนฯ

ภาพที่ 57 องค์กรสาธารณประโยชน์
ที่มา : กรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ (2566)

พระราชบัญญัติส่งเสริมการจัดสวัสดิการสังคม พ.ศ. 2546 “องค์กรสวัสดิการชุมชน” หมายความว่า องค์กรภาคประชาชนที่จัดตั้งขึ้น โดยมีวัตถุประสงค์ในการจัดสวัสดิการสังคมให้แก่สมาชิกในชุมชน หรือปฏิบัติงานด้านการจัดสวัสดิการสังคม ของเครือข่ายองค์กรสวัสดิการชุมชน

โดยในจังหวัดกระบี่จากกราฟ ไม่มีการจดทะเบียนองค์กรสวัสดิการชุมชน ในปี 2563 - 2566

ภาพที่ 58 องค์กรสวัสดิการชุมชน
ที่มา : กรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ (2566)

4.1 สถานการณ์เชิงประเด็นในระดับพื้นที่

4.1.1 สถานการณ์กลุ่มเปราะบางรายครัวเรือน

1. คนจนเป้าหมาย" ในประเทศไทย คือ คนจนที่ต้องการความช่วยเหลือเร่งด่วน เนื่องจากเป็นคนที่ได้รับการสำรวจว่าจน (survey-based) จากข้อมูลความจำเป็นพื้นฐาน (จปฐ.) กรมการพัฒนาชุมชน กระทรวงมหาดไทย และยังมีลงทะเบียนว่าจนอีกด้วย (register-based) จากข้อมูลผู้ลงทะเบียนสวัสดิการแห่งรัฐ กระทรวงการคลัง อ่านเพิ่มเติม สำหรับข้อมูลปี 2566 เป็นการบูรณาการข้อมูลระหว่าง จปฐ 2565 และบัตรสวัสดิการแห่งรัฐ ปี 2565

2. ครัวเรือนเปราะบาง หมายถึง ครัวเรือนที่มีรายได้น้อยที่มีบุคคลที่อยู่ในภาวะพึ่งพิงที่ต้องการได้รับความช่วยเหลือจากคนอื่น เช่น ครอบครัวยากจนที่มีเด็กเล็ก แม่เลี้ยงเดี่ยว ผู้สูงอายุ คนพิการ ผู้ป่วยติดเตียง มีปัญหาที่อยู่อาศัยจำเป็นต้องร่วมกันพัฒนาคุณภาพชีวิตกลุ่มดังกล่าวอย่างเร่งด่วน จริงจัง และต่อเนื่อง

3. การช่วยเหลือ หมายถึง การช่วยเหลือและแก้ไขปัญหาเพื่อพัฒนาให้ครัวเรือนเป้าหมายมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น โดยมีการบูรณาการของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในพื้นที่ เพื่อให้ครัวเรือนเปราะบางสามารถดำรงชีวิตอยู่ได้ตามความจำเป็นขั้นพื้นฐานและสามารถพึ่งพาตนเองได้ในทั้ง 5 มิติ ได้แก่

- 1) มิติด้านสุขภาพ
- 2) มิติด้านความเป็นอยู่
- 3) มิติด้านการศึกษา
- 4) มิติด้านรายได้
- 5) มิติด้านการเข้าถึงบริการภาครัฐ

ตารางที่ 55 กลุ่มเป้าหมายตามฐานข้อมูล MSO Logbook แยกรายมิติ

กลุ่มเป้าหมายตามฐานข้อมูล MSO Logbook	ปี 2566
จำนวนคนเปราะบาง	17,185
- ด้านความเป็นอยู่	5,554
- ด้านการศึกษา	992
- ด้านสุขภาพ	828
- ด้านรายได้	9,273
- ด้านการเข้าถึงบริการภาครัฐ	538

ระดับของความเปราะบางของครัวเรือน

- ระดับ 1 ครัวเรือนที่มีรายได้น้อย ครัวเรือนที่มีรายได้น้อยและมีปัญหาที่อยู่อาศัย
- ระดับ 2 ครัวเรือนที่มีรายได้น้อยและมีบุคคลที่อยู่ในภาวะพึ่งพิง 1-2 คน (อาทิ เด็กเล็ก ผู้สูงอายุ คนพิการ และผู้ป่วยติดเตียง เป็นต้น)
- ระดับ 3 ครัวเรือนที่มีรายได้น้อยและมีบุคคลที่อยู่ในภาวะพึ่งพิงมากกว่า 2 คน

หมายเหตุ : ครัวเรือนที่มีรายได้น้อย คือ ครัวเรือนที่มีรายได้เฉลี่ยต่อปีไม่เกิน 100,000 บาท / คน/ครัวเรือน ภาวะพึ่งพิง หมายถึง คนที่ต้องการได้รับการดูแล / ช่วยเหลือจากคนอื่น ครัวเรือน หมายถึง ครอบครัวที่อยู่บ้านเรือนเดียวกันและกินอยู่ด้วยกัน ครัวเรือนหนึ่ง ๆ อาจมีหลายครอบครัวได้

ตารางที่ 56 ข้อมูลครัวเรือนเปราะบาง

ข้อมูลครัวเรือนเปราะบาง	ปี 2566
จำนวนครัวเรือนเปราะบาง	10,799
ระดับความเปราะบางของครัวเรือน	
- ระดับ 0	172
- ระดับ 1	4,368
- ระดับ 2	5,819
- ระดับ 3	440

4.1.2 ผลการขับเคลื่อนโครงการพัฒนาคุณภาพชีวิตกลุ่มเปราะบางรายครัวเรือน

สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดระนองได้ดำเนินการจัดสรรครัวเรือนเปราะบางให้กับ พม.หนึ่งเดียว จังหวัดกระบี่เพื่อดำเนินการวางแผนติดตาม ดำเนินการให้ความช่วยเหลือ และพัฒนาคุณภาพชีวิตครัวเรือนเปราะบาง พร้อมทั้งตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูล โดยกลุ่มเป้าหมายของการดำเนินการในปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 มีเป้าหมายจำนวน 438 ครัวเรือน และปัจจุบันดำเนินการได้ 617 ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ 141 โดยมีการจัดสรรตามเป้าหมาย คือ

1. สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดกระบี่ จำนวน 218 ครัวเรือน
2. ศูนย์คุ้มครองคนไร้ที่พึ่งจังหวัดกระบี่ จำนวน 110 ครัวเรือน
3. บ้านพักเด็กและครอบครัวจังหวัดกระบี่ จำนวน 110 ครัวเรือน
4. สถานคุ้มครองสวัสดิภาพผู้เสียจากการค้ามนุษย์จังหวัดระนอง จำนวน 109 ครัวเรือน

ข้อมูลตามพื้นที่

4.2 สถานการณ์ประเด็นเร่งด่วน Hot Issues

1. สถานการณ์ครัวเรือนเปราะบาง

ครัวเรือนเปราะบางในระบบ MSO Logbook ของจังหวัดกระบี่ มีจำนวน 17,185 ครัวเรือน โดยเป็นครัวเรือนที่มีรายได้น้อยที่มีบุคคลที่อยู่ในภาวะพึ่งพิงที่ต้องการได้รับความช่วยเหลือจากคนอื่น และมีปัญหาที่อยู่อาศัย โดยแยกตามรายมิติสภาพปัญหาใน 5 มิติ ได้ดังนี้

- 1) มิติด้านสุขภาพ จำนวน 828 ครัวเรือน
- 2) มิติด้านความเป็นอยู่ จำนวน 5554 ครัวเรือน
- 3) มิติด้านการศึกษา จำนวน 992 ครัวเรือน
- 4) มิติด้านรายได้ จำนวน 9273 ครัวเรือน
- และ 5) มิติด้านการเข้าถึงบริการภาครัฐ จำนวน 538 ครัวเรือน

ดังนั้น จากสภาพปัญหาดังกล่าว จำเป็นต้องร่วมกันพัฒนาคุณภาพชีวิตกลุ่มดังกล่าวอย่างเร่งด่วนจริงจัง และต่อเนื่อง เพื่อให้ครัวเรือนเปราะบางสามารถดำรงชีวิตอยู่ได้ตามความจำเป็นขั้นพื้นฐานและสามารถพึ่งพาตนเองได้ในทั้ง 5 มิติ

แนวทางแก้ไขปัญหา

สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดกระบี่ พร้อมทีมพม.หนึ่งเดียวกระบี่ ประกอบไปด้วย ศูนย์คุ้มครองคนไร้ที่พึ่งจังหวัดกระบี่ และบ้านพักเด็กและครอบครัวจังหวัดกระบี่ ร่วมกันวางแผนขับเคลื่อนโดยบูรณาการความร่วมมือกัน เพื่อชี้แจงแนวทางการดำเนินงาน การแบ่งพื้นที่เก็บข้อมูล การให้ความช่วยเหลือกลุ่มเปราะบางให้ครอบคลุมในทุกมิติแบบองค์รวม ได้แก่ ด้านรายได้ ด้านความเป็นอยู่ ด้านสุขภาพ ด้านการศึกษา และการเข้าถึงบริการภาครัฐ เพื่อให้กลุ่มเปราะบางได้รับการช่วยเหลือตามมิติปัญหาที่ตกเกณฑ์ สามารถเข้าถึงสิทธิประโยชน์ตามกฎหมาย รวมทั้งพัฒนาคุณภาพชีวิตกลุ่มเปราะบางและครอบครัวให้มีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น โดยดำเนินการเก็บข้อมูลในพื้นที่ โดยการลงเยี่ยมบ้านเพื่อสอบถามข้อเท็จจริง โดยมีการแบ่งพื้นที่รับผิดชอบแต่ละอำเภอ ประกอบด้วย เจ้าหน้าที่ พม.อาสาสมัคร พม.(อพม.) และภาคีเครือข่ายเยี่ยมบ้านในระดับครัวเรือน ประสานหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในพื้นที่ ได้แก่ อำเภอ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน อพม. อสม. เพื่อให้เกิดความเข้าใจในทิศทางเดียวกัน และดำเนินงานร่วมกันเพื่อสำรวจ รับฟัง สอบถาม ข้อเท็จจริง จัดเก็บข้อมูลครัวเรือนเปราะบาง และนำข้อมูลมาบันทึกในระบบ MSO - Logbook พร้อมทั้งนำข้อมูลสภาพปัญหา และการคัดกรองกลุ่มเปราะบาง มาวิเคราะห์ให้การช่วยเหลือ พร้อมระบุรายละเอียดลงในแผนพัฒนารายครัวเรือน และให้ความช่วยเหลือตามลำดับความเร่งด่วนของกลุ่มเปราะบางที่ต้องช่วยเหลือ แบ่งเป็น 3 ระยะ ได้แก่ แผนระยะวิกฤต แผนระยะสั้น และแผนระยะต่อเนื่อง

2. สถานการณ์แม่วัยใส

สถานการณ์แม่วัยใสในจังหวัดกระบี่ จากสถิติข้อมูลจากฐานข้อมูลโครงการเงินอุดหนุนเพื่อการเลี้ยงดูเด็กแรกเกิด กรมกิจการเด็กและเยาวชน ในปี 2566 แสดงข้อมูลสนับสนุนให้เห็นถึงปัญหาดังกล่าว โดยพบว่า แม่วัยใส และแม่วัยใสเลี้ยงเดี่ยว ในจังหวัดกระบี่ปีนั้นมีจำนวนเพิ่มขึ้น จากสถิติแม่วัยใสมีจำนวนมากถึง 3,370 คน และแม่วัยใสเลี้ยงเดี่ยว มีจำนวน 169 คน โดยเด็กและเยาวชนในครัวเรือนเปราะบางนั้นมีแนวโน้มกลายเป็น แม่วัยใสเพิ่มสูงขึ้นเช่นกัน ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อแม่วัยใสและเด็กที่เกิดมา ทำให้เกิดปัญหาเปราะบางซ้ำซ้อน เนื่องจากความไม่พร้อมที่จะมีครอบครัว และเกิดแม่วัยใสเลี้ยงเดี่ยวสูงขึ้นตามมาด้วย

แนวทางแก้ไขปัญหา

1) กลุ่มวัยรุ่นที่ยังไม่พบว่ามีพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ เสริมสร้างให้เกิดความมั่นใจว่า สิ่งที่เหมาะสมปฏิบัติอยู่เป็นสิ่งที่ดีน่าภาคภูมิใจ ซึ่งเป็นการ “ตอกย้ำการทำความดี” เช่น การปฏิบัติตามค่านิยมรักนวลสงวนตัว การไม่เที่ยวกลางคืน การไม่ดื่มสุราหรือเกี่ยวข้องกับสิ่งเสพติดใดๆ เป็นต้น ซึ่งเมื่อได้รับการเสริมแรงจากการทำความดีก็จะส่งผลให้อยากแสดงพฤติกรรมหรือมุ่งมั่นที่จะทำความดีต่อไป ซึ่งถือว่าเป็นการสร้างพื้นที่สำหรับคนดีที่สำคัญยิ่ง

2) กลุ่มวัยรุ่นที่มีพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศแต่ไม่ได้ตั้งครรรภ์ 1) การปรับเปลี่ยนเจตคติที่ว่า “การมีเพศสัมพันธ์แสดงถึงความจริงใจต่อคนรัก” 2) การเสริมสร้างภูมิคุ้มกันตน โดยเฉพาะส่วนของการมีสติสัมปชัญญะ เพื่อให้วัยรุ่นกลุ่มนี้มีภูมิคุ้มกันตนเมื่อต้องเผชิญกับสถานการณ์หรือสิ่งยั่วยวนทำให้เกิดอารมณ์ทางเพศ ลดความรู้อยากลองในสิ่งที่ไม่เหมาะสม 3) การฝึกทักษะในการปฏิเสธ

3) กลุ่มวัยรุ่นที่ตั้งครรภ์ในขณะที่กำลังเรียนอยู่ 1) การปรับเปลี่ยนเจตคติที่ว่า “การมีเพศสัมพันธ์แสดงถึงความจริงใจต่อคนรัก” 2) การเสริมสร้างภูมิคุ้มกันตน และการตระหนักในบทบาท หน้าที่ของตน 3) การให้ความรู้เกี่ยวกับการคุมกำเนิด โรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์การเลี้ยงดูบุตร 4) การฝึกทักษะการปฏิเสธ 5) การส่งเสริมอาชีพ/รายได้และ 6) การส่งเสริม/สนับสนุนให้กลับไปเรียนต่อ

4) กลุ่มวัยรุ่นที่ตั้งครรภ์หลังจากเรียนจบแล้ว 1) การให้ความรู้เกี่ยวกับการเลี้ยงดูบุตร 2) การให้ความรู้เกี่ยวกับการคุมกำเนิดเพื่อเป็นข้อมูลสำหรับการวางแผนในการตั้งครรรภ์ครั้งต่อไป 3) การส่งเสริมอาชีพ/ รายได้และ 4) การส่งเสริม/สนับสนุนให้เรียนการศึกษาระบบ เพื่อเพิ่มโอกาสด้านอาชีพต่อไป

3. สถานการณ์ครอบครัวข้ามรุ่น

สถานการณ์ครอบครัวข้ามรุ่นในจังหวัดกระบี่ จากสถิติข้อมูลจากฐานข้อมูลครัวเรือนเปราะบางในระบบ MSO Logbook ของจังหวัดกระบี่ มีจำนวน 17,185 ครัวเรือน โดยมีครัวเรือนเปราะบางข้ามรุ่นจำนวน 478 ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ 2.78 ซึ่งเป็นครัวเรือนที่มีเฉพาะเด็กและผู้สูงอายุอยู่ด้วยกัน เป็นครัวเรือนที่ประกอบด้วยรุ่นปู่ย่า ตายาย และรุ่นหลาน ขาดรุ่นพ่อแม่ที่เป็นวัยแรงงาน ปัญหาดังกล่าวจึงเป็นลักษณะของครัวเรือนเปราะบาง อาจประสบปัญหาทางสังคม มีฐานะยากจน ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อการศึกษา ภาวะโภชนาการ พัฒนาการด้านต่างๆ รวมไปถึงคุณภาพชีวิตโดยรวมของเด็ก ในแง่ของความสามารถและความสามารถในการเอาใจใส่ดูแลและที่ต้องให้ความสำคัญเป็นพิเศษ

แนวทางแก้ไขปัญหา

ควรมุ่งเน้นการมีส่วนร่วมการทำกิจกรรมของสมาชิกในครอบครัว สร้างความเท่าเทียม ปรับวิธีคิดทัศนคติ และยอมรับฟังความคิดเห็นซึ่งกันและกัน เพื่อลดปัญหาช่องว่างระหว่างวัย สร้างความรู้ความเข้าใจ และทักษะในการเลี้ยงดูเด็กให้ผู้ปกครองในครอบครัวข้ามรุ่น เช่น การส่งเสริมพัฒนาตามวัย การดูแลด้านโภชนาการ เป็นต้น ที่สำคัญควรมีการส่งเสริมให้ครอบครัวข้ามรุ่นได้เข้าถึงสิทธิและสวัสดิการที่ควรจะได้รับในทุกมิติ เพื่อการมีคุณภาพชีวิตที่ดีทั้งครอบครัว

ส่วนที่ 5

การวิเคราะห์แนวโน้มของสถานการณ์ทางสังคม

การเปลี่ยนแปลงของโครงสร้างประชากร โดยในปี 2566 เป็นสัดส่วนประชากรทำงานมากกว่า สัดส่วนประชากรวัยสูงอายุ แสดงให้เห็นว่าจังหวัดกระบี่ยังไม่ได้เข้าสู่วัยสังคมผู้สูงอายุโดยสมบูรณ์ ซึ่งประชากร ในจังหวัดกระบี่มีจำนวนทั้งสิ้น 482,121 คน ประกอบด้วย เพศชาย 239,441 คน เพศหญิง 242,680 คน มีประชากรเด็ก อายุแรกเกิด - อายุ 17 ปี จำนวน 117,279 คน (เพศชาย 60,282 คน เพศหญิง 56,997 คน) ร้อยละ 24.33 ของประชากรทั้งหมด, อายุ 18 – 25 ปี จำนวน 53,465 คน (เพศชาย 27,338 คน เพศหญิง 26,127 คน) ร้อยละ 11.09 ของประชากรทั้งหมด, อายุ 26 – 59 ปี จำนวน 238,376 คน (เพศชาย 117,960 คน เพศหญิง 120,416 คน) ร้อยละ 49.44 ของประชากรทั้งหมด, อายุ 60 ปีขึ้นไป จำนวน 68,817 คน (เพศชาย 31,387 คน เพศหญิง 37,430 คน) ร้อยละ 14.27 ของประชากรทั้งหมด, และอื่นๆ จำนวน 4,184 คน (เพศชาย 2,474 คน เพศหญิง 1,710 คน) ร้อยละ 0.87 ของประชากรทั้งหมด โดยสัดส่วนของประชากรวัยสูงอายุที่มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นทุกปี ทำให้ประชากรแรงงานนั้นรับภาระที่จะต้องดูแล ประชากรผู้สูงอายุเพิ่มขึ้นมากกว่าการดูแลประชากรเด็ก ไม่ว่าจะเป็นรายจ่ายในครัวเรือน สุขภาพของผู้สูงอายุ จังหวัดกระบี่ มีหน่วยงานบริการ สาธารณสุข ที่ทุกระดับและมีจำนวนครอบคลุมทุกพื้นที่ โดยมีสถานบริการ สาธารณสุขของรัฐ จำนวน 89 แห่ง คือ โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล จำนวน 72 แห่ง โรงพยาบาลชุมชน จำนวน 8 แห่ง สำนักงานสาธารณสุขอำเภอ 8 แห่ง และโรงพยาบาลทั่วไป 1 แห่ง เมื่อเทียบกับในจังหวัดกระบี่ มีพื้นที่ตำบล 53 ตำบล และมีเขตองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจำนวน 62 แห่ง และส่งผลทำให้ประชากร ในพื้นที่ในจังหวัดกระบี่สามารถเข้าถึงบริการได้อย่างครอบคลุม สาเหตุการตายของประชากรในจังหวัดกระบี่ จากโรคต่างๆ รอบปี 2566 พบว่าอันดับที่ 1 อาการแสดงที่พบจากการตรวจทางห้องปฏิบัติการ จำนวน 636 ราย อันดับที่ 2 โรคระบบประสาทอื่นๆ จำนวน 383 ราย อันดับที่ 3 โรคหลอดเลือดสมอง จำนวน 220 ราย อันดับที่ 4 โรคหัวใจขาดเลือด จำนวน 191 ราย และอันดับที่ 5 คือ โรคของระบบสืบพันธุ์และทางเดินปัสสาวะ อื่นๆ จำนวน 167 ราย จังหวัดกระบี่ ปี พ.ศ.2566 มีผู้ป่วยโรคซึมเศร้าเพิ่มจากผู้ป่วยสะสมก่อนปี 2566 จำนวน 418 ราย โดยผู้ป่วยสะสมก่อนปี 2566 มีจำนวน 6,748 ราย และมีอัตราผู้ป่วยรายใหม่ เพิ่มจำนวน 87 ราย ซึ่งอยู่ในสถานการณ์การในปีที่ผ่านมาประเทศไทยพบกับสถานการณ์ต่าง ๆ ที่รุนแรง ทั้งโรคระบาด สงครามใน ยูเครน เงินเฟ้อ รวมถึงการปรับขึ้นของอัตราดอกเบี้ยนโยบายอย่างรวดเร็ว ของธนาคารกลางหลายพื้นที่ทั่วโลก รวมทั้งไทยเองที่ปรับเพิ่มอัตราดอกเบี้ยนโยบายครั้งแรกในเดือนสิงหาคม 2565 ที่ 0.25% ตั้งแต่โควิดระบาดเพื่อต่อสู้กับสถานการณ์เงินเฟ้อ เมื่อเข้าสู่ปี 2566 เศรษฐกิจไทยส่อแววฟื้น ตัวจากการกลับมาของนักท่องเที่ยว และการบริโภคภาคเอกชน ทาง IMF และ ธนาคารแห่งประเทศไทยต่าง ก็ได้คาดการณ์ว่า เศรษฐกิจไทยจะโต อยู่ที่ 3.7% ในปี 2566 ท่ามกลางการชะลอตัวของเศรษฐกิจโลก ทำให้ปัจจุบันในจังหวัดกระบี่มีผู้ป่วยเป็นโรคซึมเศร้าทั้งรายเก่าและรายใหม่รวมทั้งรวมทั้งหมด 7,166 ราย ซึ่งผลิตภัณฑ์จังหวัดต่อหัว (GPP per Capita) ของจังหวัดกระบี่ ตั้งแต่ปี 2558 – 2564 พบว่า ปี 2558 ผลิตภัณฑ์จังหวัดต่อหัว 187,258 บาท ปี 2559 ผลิตภัณฑ์จังหวัดต่อหัว 199,688 บาท เพิ่มขึ้นจากปี 2558 จำนวน 12,430 บาท ปี 2560 ผลิตภัณฑ์จังหวัดต่อหัว 208,998 บาท ซึ่งเพิ่มขึ้นจากปี 2559 จำนวน 9,310 บาท ปี 2561 ผลิตภัณฑ์จังหวัดต่อหัว 200,412 บาท ลดลงจากปี 2560 จำนวน 8,586 บาท ปี 2562 ผลิตภัณฑ์จังหวัดต่อหัว 198,145 บาท ลดลงจากปี 2561 จำนวน 2,267 บาท ปี 2563 ผลิตภัณฑ์จังหวัด

ต่อหัว 165,869 บาท ลดลงจากปี 2562 จำนวน 32,276 บาท และในปี 2564 ผลิตภัณฑ์จังหวัดต่อหัว 168,552 บาท เพิ่มขึ้นจากปี 2563 จำนวน 2,683 บาท แสดงให้เห็นว่าผลิตภัณฑ์จังหวัดต่อหัว มีแนวโน้มลดลงอาจเนื่องมาจากเป็นช่วงสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 และความเปลี่ยนแปลงของเศรษฐกิจภาวะค่าใช้จ่ายในครัวเรือนที่เพิ่มสูงขึ้น ศักยภาพประชากรในจังหวัดกระบี่ในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจมีแนวโน้มลดลง แต่ในปัจจุบันจังหวัดกระบี่สถานการณ์ทางเศรษฐกิจมีแนวโน้มฟื้นตัวดีขึ้นอย่างต่อเนื่อง ซึ่งจังหวัดกระบี่ ในปี 2566 มีจำนวนครัวเรือนทั้งหมด 96,390 ครัวเรือน โดยมีครัวเรือนที่มีการออมเงินจำนวน 95,430 ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ 99.00 เมื่อวิเคราะห์จากรายได้ของครัวเรือนของจังหวัดกระบี่ มีการวางแผนทางการเงินไว้สำหรับการเก็บออมเงินค่อนข้างสูง เพื่อรองรับในยามวิกฤตของครัวเรือน

6.1 บทสรุป

การจัดทำรายงานสถานการณ์ทางสังคมจังหวัดกระบี่ ประจำปี 2567 รวบรวมข้อมูลพื้นฐานในพื้นที่จังหวัดกระบี่ พื้นที่ตั้ง ลักษณะภูมิประเทศ และภูมิอากาศ พื้นที่การปกครอง โครงสร้างประชากร และวิเคราะห์ประกอบประเด็นด้านสุขภาพ เศรษฐกิจ รายได้ การทำงาน และระดับการศึกษา ตลอดด้านความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน การวิเคราะห์สถานการณ์กลุ่มเป้าหมายทางสังคม ประกอบด้วย กลุ่มเด็กและเยาวชน สตรีและสถาบันครอบครัว คนพิการ ผู้สูงอายุ และกลุ่มคนเปราะบาง รวมไปถึงสถานการณ์เชิงประเด็นทางสังคมและสถานการณ์เร่งด่วน (Hot Issues) ในระดับจังหวัด และการวิเคราะห์แนวโน้มของสถานการณ์ทางสังคมจังหวัดกระบี่ ซึ่งวิเคราะห์สถานการณ์กลุ่มเป้าหมายทางสังคม ได้ดังนี้

1. สถานการณ์ครัวเรือนเปราะบาง

ครัวเรือนเปราะบางในระบบ MSO Logbook ของจังหวัดกระบี่ มีจำนวน 17,185 ครัวเรือน โดยเป็นครัวเรือนที่มีรายได้น้อยที่มีบุคคลที่อยู่ในภาวะพึ่งพิงที่ต้องการได้รับความช่วยเหลือจากคนอื่น และมีปัญหาที่อยู่อาศัย โดยแยกตามรายมิติสภาพปัญหาใน 5 มิติ ได้ดังนี้

- 1) มิติด้านสุขภาพ จำนวน 828 ครัวเรือน
- 2) มิติด้านความเป็นอยู่ จำนวน 5554 ครัวเรือน
- 3) มิติด้านการศึกษา จำนวน 992 ครัวเรือน
- 4) มิติด้านรายได้ จำนวน 9273 ครัวเรือน
- และ 5) มิติด้านการเข้าถึงบริการภาครัฐ จำนวน 538 ครัวเรือน

ดังนั้น จากสภาพปัญหาดังกล่าว จำเป็นต้องร่วมกันพัฒนาคุณภาพชีวิตกลุ่มดังกล่าวอย่างเร่งด่วนจริงจัง และต่อเนื่อง เพื่อให้ครัวเรือนเปราะบางสามารถดำรงชีวิตอยู่ได้ตามความจำเป็นขั้นพื้นฐานและสามารถพึ่งพาตนเองได้ในทั้ง 5 มิติ

2. สถานการณ์แม่วัยใส

สถานการณ์แม่วัยใสในจังหวัดกระบี่ จากสถิติข้อมูลจากฐานข้อมูลโครงการเงินอุดหนุนเพื่อการเลี้ยงดูเด็กแรกเกิด กรมกิจการเด็กและเยาวชน ในปี 2566 แสดงข้อมูลสนับสนุนให้เห็นถึงปัญหาดังกล่าว โดยพบว่า แม่วัยใสและแม่วัยใสเลี้ยงเดี่ยว ในจังหวัดกระบี่นั้นมีจำนวนเพิ่มขึ้น จากสถิติแม่วัยใสมีจำนวนมากถึง 3,370 คน และแม่วัยใสเลี้ยงเดี่ยว มีจำนวน 169 คน โดยเด็กและเยาวชนในครัวเรือนเปราะบางนั้นมีแนวโน้มกลายเป็นแม่วัยใสเพิ่มสูงขึ้นเช่นกัน ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อแม่วัยใสและเด็กที่เกิดมา ทำให้เกิดปัญหาเปราะบางซ้ำซ้อนเนื่องจากความไม่พร้อมที่จะมีครอบครัว และเกิดแม่วัยใสเลี้ยงเดี่ยวสูงขึ้นตามมาด้วย

3. สถานการณ์ครอบครัวข้ามรุ่น

สถานการณ์ครอบครัวข้ามรุ่นในจังหวัดกระบี่ จากสถิติข้อมูลจากฐานข้อมูลครัวเรือนเปราะบางในระบบ MSO Logbook ของจังหวัดกระบี่ มีจำนวน 17,185 ครัวเรือน โดยมีครัวเรือนเปราะบางข้ามรุ่นจำนวน 478 ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ 2.78 ซึ่งเป็นครัวเรือนที่มีเฉพาะเด็กและผู้สูงอายุอยู่ด้วยกัน เป็นครัวเรือนที่ประกอบด้วยรุ่นปู่ย่า ตายาย และรุ่นหลาน ขาดรุ่นพ่อแม่ที่เป็นวัยแรงงาน ปัญหาดังกล่าวจึงเป็นลักษณะของครัวเรือนเปราะบาง อาจประสบปัญหาทางสังคม มีฐานะยากจน ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อการศึกษา ภาวะโภชนาการ พัฒนาการด้านต่างๆ รวมไปถึงคุณภาพชีวิตโดยรวมของเด็ก ในแง่ของความสามารถและความสามารถในการเอาใจใส่ดูแลและที่ต้องให้ความสำคัญเป็นพิเศษ

6.2 ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

การขับเคลื่อนนโยบายสังคมสู่การปฏิบัติในพื้นที่จากสถานการณ์ทางสังคมของจังหวัดกระบี่ พบว่ากลุ่มเป้าหมายตามภารกิจกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ทุกกลุ่มเป้าหมายยังคงประสบปัญหาทางสังคม ทั้งทางเศรษฐกิจ ด้านสุขภาพ ด้านความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินและการดูแลสุขภาพในครอบครัวจังหวัดกระบี่ ได้ระดมสรรพกำลังในการป้องกันและแก้ไขปัญหาสังคม โดยอาศัยความร่วมมือร่วมใจในหลายระดับ เช่น ปฏิบัติการ พม.หนึ่งเดียวกระบี่ ความร่วมมือของภาคราชการ ภาคเอกชน รวมทั้งการบูรณาการแผนงานโครงการ บุคลากร และงบประมาณ ตลอดจนการถ่ายทอดเชื่อมโยงภารกิจในกลไกการปฏิบัติงานลักษณะประจักษ์

นอกจากนี้ ยังมีภารกิจด้านสังคมที่ขับเคลื่อนด้วยกลไกคณะกรรมการคณะอนุกรรมการและคณะทำงานด้านต่าง ๆ ตามประเด็นงานและกลุ่มเป้าหมาย เช่น

- คณะกรรมการส่งเสริมการจัดสวัสดิการสังคมจังหวัด
- คณะกรรมการคุ้มครองและพัฒนาอาชีพจังหวัดกระบี่
- คณะอนุกรรมการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ
- คณะอนุกรรมการศูนย์ปฏิบัติการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์
- คณะอนุกรรมการส่งเสริมการพัฒนาเด็กปฐมวัยระดับจังหวัด
- คณะอนุกรรมการคุ้มครองคนไร้ที่พึ่งจังหวัดกระบี่
- คณะอนุกรรมการควบคุมการขอทานจังหวัด

ทั้งนี้กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ยังมีกองทุนต่าง ๆ ที่สนับสนุนการดำเนินโครงการการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ดังนี้

1. กองทุนส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ
2. กองทุนส่งเสริมการจัดสวัสดิการสังคม
3. กองทุนผู้สูงอายุ
4. กองทุนคุ้มครองเด็ก
5. กองทุนเพื่อป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์

อีกทั้งยังมีกิจกรรมเพื่อการรวบรวมข้อมูลด้านสังคมเพื่อส่งเสริมการพัฒนาสังคม เช่น การรณรงค์เพื่อสร้างความตระหนักและกระตุ้นการมีส่วนร่วมในการป้องกันและแก้ไขปัญหาสังคมในประเด็นต่าง ๆ การจัดสมัชชาสวัสดิการสังคม สมัชชาผู้สูงอายุ สมัชชาสตรี สมัชชาเด็ก เป็นต้น

ทุนทางสังคมที่สำคัญในการขับเคลื่อนกระบวนการพัฒนาสังคม คือ อาสาสมัครการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ซึ่งเป็นกลุ่มผู้ที่มีพลังจิตอาสา โดยอาจเป็นอาสาสมัครที่ปฏิบัติงานด้านต่าง ๆ ในชุมชนอยู่แล้วและสนใจเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์เพื่อท้องถิ่นของตนเองร่วมกันชี้เป้า – ใฝ่ระวัง สำรองและรวบรวมข้อมูลกลุ่มเป้าหมายและผู้รับบริการ การใฝ่ระวังการส่งเสริมและแก้ไขปัญหาด้านสังคมเบื้องต้น และการรายงานสถานการณ์ทางสังคมของชุมชน ช่วยกันเชื่อมกลุ่มเดิม – เสริมสร้างกลุ่มใหม่ ทั้งด้านการประสานงาน การส่งต่อผู้รับบริการและการให้ความร่วมมือและสนับสนุนการปฏิบัติงานตามภารกิจของกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ส่วนราชการและเอกชน

ที่เกี่ยวข้องและร่วมใจทำแผนชุมชน เป็นผู้ผลักดันหรือกระตุ้น ให้ชุมชนร่วมมือ ร่วมใจกัน ระดมความคิดเพื่อจัดทำแผนของชุมชน

6.3 ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติระดับกลุ่มจังหวัด

การปฏิบัติงานเพื่อการป้องกันและแก้ไขปัญหาทางสังคมและการพัฒนาศักยภาพบุคลากร เสริมสร้างความเข้มแข็งของครอบครัว ชุมชน และการพัฒนาสังคมนั้น ต้องอาศัยพลังเพื่อให้แรงผลักดัน ในการช่วยเหลือผู้อื่นต่อไป ดังนั้นจึงมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. การเพิ่มศักยภาพและสมรรถนะบุคลากรและระบบบริการเพื่อการบริหารการพัฒนาสังคม
2. การมีข้อมูลที่ครบถ้วน ทันสมัย เพื่อเป็นฐานในการวางนโยบายและการปฏิบัติในด้าน กลุ่มเป้าหมาย ประเด็นปัญหาพื้นที่ประสบปัญหา
3. การวิจัยและพัฒนาเพื่อสร้างองค์ความรู้เพื่อการพัฒนาสังคม
4. การเพิ่มและพัฒนาศักยภาพกลุ่มเป้าหมาย เครือข่ายทางสังคม ให้มีความรู้ ความเข้าใจ แนวนโยบายองค์ความรู้และการปฏิบัติงาน ให้สามารถร่วมงานกันได้อย่างมีเอกภาพ
5. เสริมสร้างความเข้มแข็งให้แก่ครอบครัว กลุ่ม องค์กร
6. รมรณรงค์ให้สาธารณชนตระหนักในการรับผิดชอบด้านสังคมร่วมกัน

ภาคผนวก

หน่วยงานที่สนับสนุนข้อมูลในส่วนของข้อมูลทั่วไป ดังนี้

1. ที่ทำการปกครองจังหวัดกระบี่
2. สำนักงานส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดกระบี่
3. สำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดกระบี่
4. ตำรวจภูธรจังหวัดกระบี่
5. สำนักงานแรงงานจังหวัดกระบี่
6. สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดกระบี่
7. ศูนย์การศึกษานอกระบบและตามอัธยาศัยจังหวัดกระบี่
8. สำนักงานสถิติจังหวัดกระบี่
9. สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดกระบี่
10. สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดกระบี่
11. สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดกระบี่
12. สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดกระบี่
13. สำนักงานคุมประพฤติจังหวัดกระบี่
14. สำนักงานพระพุทธศาสนาจังหวัดกระบี่
15. บ้านพักเด็กและครอบครัวจังหวัดกระบี่
16. ศูนย์คุ้มครองคนไร้ที่พึ่งจังหวัดกระบี่
17. กองมาตรฐานการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ สป.พม.